דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, י"ב בניסן תשמ"ו, 21 באפריל 1986 • גליון 18793

היום 12 עמודים • המחיר 73 אג' כולל מע"מ • באילת 63 אג'

היום בדבר
- ועדת בייסקי על מפולת מניות הבנקים
- משה ניסים ויצחק מודעי – טדי פרויס
- בין „גוש אמונים" ל„שלום עכשיו" – חגי אשד
- הדרוזים ומדינת ישראל – חגור
- ארלוזורוב 93 – חיים ביאור
- עכשיו, על הדשא, כוכבים ולילות

מזג האויר

מעונן חלקית עד מעונן.
הטמפרטורות החזויות
ירושלים: 12־25; רמת־הגולן: 13־26; נהריה: 14־25; צפת: 11־24; טבריה: 14־29; נצרת: 13־28; עפולה: 10־30; שומרון: 13־27; תל־אביב: 14־25; לוד: 13־29; יריחו: 14־34; עזה: 14־24; באר־שבע: 11־30; אילת: 17־33.

נגיד בנק ישראל וראשי הבנקים המסחריים יתפטרו תוך 30 יום – קובע דו"ח ועדת בייסקי

חרדה לגורל המערכת הבנקאית • הנהלות הבנקים מתכנסות היום

הדו"ח הוגש: יו"ר ועדת החקירה שופט ביה"מ העליון בייסקי (מימין) לוחץ ידו של מבקר המדינה יצחק טוניק; בתווך יו"ר הוועדה לביקורת המדינה ח"כ דוד ליבאי. צילום יצחק הררי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

תחושה קשה שררה אמש בכל המערכות הכלכליות עם פרסום דו"ח ועדת בייסקי, זאת בצד התבטאויות כי ההמלצות, קשות ככל שיהיו, יישומו.

ראש הממשלה שמעון פרס הבטיח כי הממשלה תיפעל להסיק את כל המסקנות המתבקשות מהמלצות, ולא תטייח דבר.

בהתייעצות שרים שהיתה אמש עם פירסום הדו"ח הובע חשש כי המערכת הבנקאית תיפגע, וכי לפגיעה הזאת תהיה השפעה על מעמדה של ישראל בעולם.

נגיד בנק ישראל לשעבר, משה זנבר הזהיר כי פגיעה בבנקים תפגע ביכולת ישראל לגייס מט"ח. כמה שרים היו שותפים לדאגה הזאת, תשקלה הצעה לחסום אפשרות של הגשת תביעות מצד אזרחים שנפגעו כנגד הבנקים.

השר משה שחל הביא לממשלה אמש הצעת חוק מפורטת בדבר חסינות למערכת הבנקאית. עם זה בעשה ניסיון להדגיש כי למעשה מדובר בפרשה מן העבר.

הנהלות הבנקים מתכנסות כדי לדון בהשלכות הדרישה לפטור את ראשי הבנקים. זנבר אמר כי הדרישה הזאת תיגרום לזעזוע חמור במערכת הבנקאית, ויש לקחת שמנגנוני שוק ההון, ובכללם מנגנוני הבנקים ישמרו על יציבותם ויוכיחו את חוסנם.

בתגובות ראשונות על המלצות הוועדה נשמעה ביקורת על כך שהוועדה החמירה כאד כלפי נושאי תפקידים פעילים במערכת הכלכלית, בעוד שכלפי אישים שהיה להם חלק מרכזי בפרשת ויסות המניות, ואינם נושאים כיום בתפקידים פעילים, הסתפקה הוועדה בציון אחריותם בלבד.

חברי ועדת הכנסת לביקורת המדינה, ובראשה היו"ר ח"כ דוד ליבאי אמרו כי מסקנות הוועדה הן החמורות ביותר שניתן היה להסיק. ח"כ ליבאי מסר כי הוועדה תעקוב בקפידה אחר ביצוע המסקנות האישיות שבדו"ח.

להערכתו יורה היועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית נגד מספר אנשים ששמם הוזכר בדו"ח.

בימים הקרובים ילמדו הנוגעים בדבר את הדו"ח עב-הכרס. השופט בייסקי קבע כי מעבר למסקנות האישיות, חשיבות הדו"ח היא בהצעות לשינוי מבני בשוק ההון, ובתפקיד שממלאים בו הבנקים המיסחריים. בדו"ח המלצות משפטיות מסובכות, שהגורמים בדבר יצטרכו ללמוד אותם ביסודיות.

שידוד מערכות כללי בגופי הבקרה והפיקוח על שוק ההון

מאת שלמה קימר

ועדת בייסקי מציעה שידוד מערכות כללי בגופים ממלכתיים שלהם מעורבות ותפקידי פיקוח ובקרה על שוק ההון. הצעותיה נוגעות לבנק ישראל ולרשות לניירות-ערך. הוועדה לא התייחסה בהצעותיה לשינויים דרושים במשרד-האוצר.

במסקנותיה לגבי תיפקודו של בנק ישראל קובעת הוועדה, שמתחייבים שינויים יסודיים בתפיסת התפקיד המוטל על בנק ישראל. את מסקנתה זו קובעת הוועדה לאחר שמצאה ליקויים בתיפקוד ומחדלים לרוב. הליקויים נוגעים הן לנושאים מקרו-כלכליים של ויסות ותוצאותיו, השלכות עליהם והן לתיפקוד היום-יום השוטף הכרוך בפיקוח על הפעילות התקינה של הבנקים לשמירה על יציבותם.

בנק ישראל לא הפעיל את הסמכויות המוקנות לו בהכוונת פעילות הבנקים ואף לא יזם ולא תיאם, בעיקר עם משרד-האוצר, דרכים להפסקת מצב בלתי-רצוי ומסוכן. המלצת הוועדה האופרטיבית והספציפית היא לתקן את החוק ולהסמיך את נגיד בנק ישראל להשעות חבר דירקטוריון או מנהל עסקים לתקופה בלתי-מוגבלת.

את הגברת סמכותו של הנגיד מרחיבה הוועדה גם להפעלת סמכות לגבי נושאי תפקידים בכירים במינהלות הבנקים, כאשר אופי הצעדים שלנגיד אפשרות לנקוט בהם יהיה גם פחות מאשר השעיה כגון: העברה מתפקיד או הטלת מגבלות אחרות. הוועדה גם ממליצה לקבוע הנחיות שיאפשרו למפקח על הבנקים לבדוק ולפקח גם על פעילות הבנקים הישראליים לחו"ל.

לגבי הרשות לניירות-ערך קובעת הוועדה שהרשות נכשלה בביצוע תפקידה העיקרי, הגנה על ציבור המשקיעים.

הרשות נכנעה ללחצי הבנקים וגורמים בעלי עניין וגם כאשר הובאו בפניה דו"חות זעקה, כלשון הוועדה, על הנעשה בבורסה בשטח הויסות, אלה לא הובאו כלל לדיון או אף לידיעת מליאת הרשות.

לדעת הוועדה, הרשות לא מילאה חובתה כמתחייב על-פי החוק ולא הבינה את מטרות המחוקק. הוועדה מסיקה, כי ברשות מתחייב [illegible] יסודי. במסקנותיה אומרת הוועדה גם, כי הרשות מרוחקת מהפעילות בשוק ההון ואי-אמינותה, יוקרתה והשפעתה היו בשפל המדרגה.

הוועדה ממליצה להקים רשות ניירות-ערך חדשה, שתפקידה יהיה להדריך את שוק ניירות-הערך על-ידי שיקולים והשפעות כלכליות המשוחררים מכל השפעה חיצונית וזאת תוך מתן הגנה מירבית למשקיעים. על הרשות להיות עצמאית, מנותקת מהשפעות פוליטיות, ושל בעלי עניין, ויש לתת לה סמכויות ויוקרה כך שלא יהיו עוררין על כשירותה.

פקידי ממשלה ונציגי בנק ישראל לא ישמשו עוד כחברי הרשות, ממליצה הוועדה.

הוועדה גם ממליצה על שינוי החוק כך שיעניק לרשות סמכות בתחומי הפיקוח, הבקרה והחקירות וזאת להשגת המטרות של אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו.

בהמלצתה לגבי מעורבות הממשלה בכלל והאוצר בפרט בשוק ההון, קובעת הוועדה שיש לבטל את התקנה הנותנת סמכות לשר האוצר לאשר הנפקות של מניות. הוועדה קובעת, כי תפקידו של שוק המניות הוא לגייס הון עבור הסקטור העסקי וכי אישור הנפקה הוא הליך שהשיקול המרכזי בו הוא אדמיניסטרטיבי וכי החלטות למתן היתרי הנפקות אינן נעשות בהכרח על-פי קריטריונים אובייקטיביים חד-משמעיים וידועים אלא משיקולי אד-הוק של מקבל ההחלטה.

הוועדה קובעת שקיים חשש שאינטרסים קצרי טווח של האוצר יאפילו על תקינות פעולתו של שוק ההון ועל האפשרות ששוק המניות ישמש מקור למימון הסקטור העסקי.

הוועדה קובעת, שלאוצר ישנם כלים אלטרנטיביים מספיקים להפעלת השפעתו על שוק ההון ועל הציבור בהעדפותיו ובהם היא מונה הטבות מס, סובסידיות, מענקים, אשראי ממשלתי, היתרים להנפקת אגרות-חוב וכו'.

הוועדה מציינת, שהמלצתה לבטל סמכות אישור הנפקה המוקנית כיום לאוצר, תואמת גם את המדיניות המוצהרת להפנות חלק גדול יותר של שוק ההון לסקטור העסקי.

זמיר יבחן אם להעמיד לדין בודדים או תאגידים

מאת מיכה צימוקי, סופרת „דבר"

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר יבחן בימים הקרובים, לאור מסקנות דו"ח ועדת בייסקי, האם יש להעמיד לדין בודדים או תאגידים.

על היועץ המשפטי מוטל לבדוק נושאים, שבהם יש כדי להצביע לכאורה על הפרת החוק. הנושאים הם: • פרשת מאזנים שאינם משקפים את המציאות; • נושא החלפת המניות: דרכי המימון; • עסקאות שונות שעשה הבנק המזרחי.

הדו"ח ממליץ בפני היועץ המשפטי לממשלה להקים צוותים המורכבים מאנשי מקצוע מוסמכים לנושאים, שנחקרו על הוועדה הקשורים בשוק ההון. „יש להבטיח צוות זה לקבל נתונים, ליזום חקירות בתיאום עם הרשות לניירות ערך ולנקוט הליכים משפטיים כל אימת שמתגלה עבירה מהותית בתחום זה."

הממשלה תעמוד בהתחייבויותיה לגבי מניות ההסדר – מבטיח פרס

תפעל אצל מערכת הבנקאות בחו"ל למנוע פגיעה באמינות הבנקים של ישראל

מאת יוסי מלמן,
סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה תעמוד בכל התחייבויותיה למחזיקים במניות הבנקים – מבטיח ראש הממשלה שמעון פרס בתגובה על דו"ח ועדת בייסקי.

כן תעשה הממשלה אצל מערכת הבנקאות בחו"ל לכך שלא ייפגע האמון בבנקים של ישראל – כך נקבע בתום התייעצות שהתקיימה אמש במשרדו של ראש הממשלה בהשתתפות שרים בכירים, בהם מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר, ושר-האוצר משה נסים ויו"ר ועדת הכספים של הכנסת.

ראש הממשלה הבטיח, כי המסקנות הנדרשות מן הדו"ח יוסקו לאחר שהדו"ח יילמד ביסודיות על-ידי הממשלה.

ראש הממשלה אמר, כי „אין כוונה להסתיר, וכי הטעון תיקון יתוקן כדרוש". עם זאת הדגיש, כי הדו"ח עוסק בעבר וכי כבר באוקטובר 83 הוסקו המסקנות והופסק ויסות מניות הבנקים. לדעתו לא יפגע הדו"ח בתכנית הכלכלית והממשלה תמשיך לפעול על-פי תכניתה המקורית.

שחל מציע חקיקה שתאסור תביעות אזרחיות נגד בנקים

בדיון בלשכתו של ראש הממשלה שבו השתתפו גם היועץ המשפטי לממשלה, שר-האנרגיה משה שחל ובחלקו גם יו"ר הוועדה השופט משה בייסקי נידונו בין השאר גם הצעות שהגיש השר שחל. במסמך, שנמסר לראש הממשלה עוד ב-25 במארס, מציע שחל, כי הממשלה תמליץ לחוקק בכנסת חוק שיאסור להגיש תביעות אזרחיות נגד הבנקים בגין נזקים שנגרמו לאחר המפולת בבורסה.

שחל גם סבור כי על הממשלה לנקוט מיד בצעדים שיבטיחו את אמינות המערכת הבנקאית בעיני הציבור.

ניסים מינה צוות שיכין הצעה לדיון בממשלה

שר האוצר משה ניסים מינה אמש צוות אשר ילמד את הדו"ח על כל מסקנותיו והמלצותיו ויכין הצעה לדיון בממשלה. בראש הצוות יעמוד היועץ המשפטי למשרד האוצר אריה מינסקביץ, והחברים בו יהודה דרורי הממונה על שוק ההון באוצר ונציג משרד-המשפטים. נסים אומר, כי ויסות מניות הבנקים הופסק כבר ב-83 ומערכת הבנקאות היא כיום איתנה ומסוגלת לעמוד בהתחייבויותיה. יתר-על-כן, כידוע ערבה הממשלה לציבור לגבי מניות הבנקים שבהסדר והיא תעמוד בהתחייבות זו.

יעקובי: „ליישב את ההחלטות באופן מלא"

תוכנן של הממשלה והכנסת ושל מערכת הבנקאות לקיים את החלטת ועדת החקירה באופן מלא" – אמר אתמול השר לתכנון כלכלי גד יעקובי.

„יש להבהיר שתקיים אמינותם ויציבותם של הבנקים והתחייבויותיהם לציבור ולמשק וכי תקויימנה באורח מלא התחייבויות בינלאומיות של ישראל וכי לא נשקפת להם כל סכנה. אחרי הכל הדו"ח עוסק בפרשה קשה, שהתרחשה בעבר"

מחלוקת על מינוי נגיד בנק ישראל

מאת יוסי מלמן

מחלוקת בקשר למינויו של נגיד בנק ישראל החדש מתגלית בין מפלגת העבודה לליכוד בעקבות דו"ח ועדת בייסקי. ראש הממשלה שמעון פרס מעוניין כי לתפקיד יתמנה סגן שר האוצר עדי אמוראי שאף קיבל הבטחה בנושא זה.

ואולם בליכוד יש שרים הסבורים כי אין למנות לתפקיד את איש מפלגת העבודה והם מעוניינים במועמד אחר. בזמנו דובר על ד"ר מאיר חת, מי שהיה יו"ר מועצת המנהלים של הבורסה, כמועמדו של שר האוצר הקודם יצחק מודעי, ואולם בעקבות דו"ח ועדת בייסקי, שקבע כי מאיר חת אמנם התריע נגד מגמת הויסות וסכנותיה אך לא עשה למניעתה, ספק אם הוא יוצע לתפקיד הזה.

בחוגים פוליטיים הועלתה הצעה כי הליכוד ומפלגת העבודה יגיעו ל„עסקה" שבה יוחלט במשותף על מינוי מוסכם של נגיד בנק ישראל ושל היועץ המשפטי החדש לממשלה, שגם מינויו עומד על הפרק.

קרא גם בעמודים 7,3,2

ראשי המערכת הבנקאית נדהמים

מאת דרור שרביט סופר „דבר"

ראשי המערכת הבנקאית המעורבים בויסות קיבלו אתמול בתדהמה את הממצאים והמסקנות של דו"ח ועדת בייסקי. אחד מראשי הבנקים, שהתבקש להתפטר תוך 30 יום, אמר: „לא האמנתי שהוועדה תפסול אותי לכהן בתפקיד בנקאי לכל החיים".

כל הבנקאים שהוזהרו על-ידי הוועדה והמכהנים כיום בראשות ארבעת הבנקים הגדולים התבקשו להתפטר מתפקידם. ארנסט יפת מבל"ל, אפרים ריינר וגיורא גזית מבנק הפועלים, רפאל רקנאטי מדיסקונט ואהרון מאיר מהמזרחי, התבקשו להתפטר מתפקידם תוך 30 יום. אם יסרבו להתפטר, ממליץ הדו"ח להעבירם מתפקידם על-ידי הגוף המוסמך לכך בכל בנק ואם גופים אלה לא ינהגו כך, מומלץ שנגיד בנק ישראל ישתמש בסמכותו להעבירם מתפקידם.

נוסח המסקנות לגבי יפת, ריינר, רקנאטי ומאיר הוא אחיד: אין הם ראויים להמשיך בתפקידם הנוכחי, או בכל תפקיד בכיר אחר בבנק, או בכל תפקיד בכיר במערכת הבנקאות הישראלית על כל שלוחותיה בארץ ובחו"ל. לגבי גזית נאמר, כי „אין הוא ראוי להמשיך בתפקידו הנוכחי בבנק או בתפקיד אחר בראש הפירמידה הניהולית של הבנק".

במשך שעות הערב והלילה כבר נערכו התייעצויות ראשוניות של הנהלות הבנקים ביחס להשלכות ומשמעות ההמלצות של ועדת בייסקי והובע החשש ליציבות המערכת הבנקאית ולתגובה הקשה הצפויה בחו"ל כתוצאה מהמסקנות הממצאים. צויין, כי כבר אתמול גילו גורמי חוץ סימנים התעניינות גדולה במשמעות של המלצות הוועדה.

כבר מהיום צפויים להתכנס הדירקטוריונים של הבנקים כדי להחליט על צעדים בעקבות הדו"ח. מועצת-המנהלים של בנק הפועלים ובנק המזרחי מתכנסת כבר היום, מועצת המנהלים של בל"ל אמורה להתכנס „עוד לפני החג" ובבנק דיסקונט טרם החליטו מתי יתקיים הדיון בדו"ח.

מנכ"ל בנק המזרחי אהרון מאיר היה אתמול האישיות הבנקאית היחידה שהגיבה באופן אישי לדו"ח. מאיר אומר, כי תגובתו הראשונה למקרא הדו"ח היא תגובה של צער עמוק. „קשה לי לקבל מידת צדק או מידת דין, לפי פעילות הויסות – שגויה ככל שתהיה – מכריעה את הכף וכוחקת מפעל חיים שלם", אומר מאיר בהודעתו. הוא מוסיף, ש„עם כל הכבוד לוועדה, חוש המידה שלי אינו יכול להשלים עם פסילה טוטאלית מכוונה לכל החיים על סביצעתי מדיניות שהיתה בידיעת הכלל ובידיעת רשויות המדינה".

תגובת בנק הפועלים: הוועדה שיתפה פעולה באופן מלא עם ועדת-החקירה וכך תהיה ההתייחסות למסקנותיה. המלצות הוועדה יילמדו ויוסקו מהן כל המסקנות שמתחייבות מכך.

מזכ"ל ההסתדרות: ניישם המסקנות בבנק הפועלים

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר הודיע אמש, בתפקידו כיו"ד חברת העובדים, כי ההסתדרות תיישם את ההמלצות המסקנות של דו"ח בייסקי במוסדותיה הבנקאיים ככתבם וכלשונם.

נוסף לכך אמר המזכ"ל כי ההסתדרות תקיים בימים הקרובים דיון ממצה בממצאים של הדו"ח, תוך ליבודן היסודי. המוסדות הבנקאיים שאליהם מתייחס המזכ"ל, הוא בנק הפועלים.

ד"ר משה מנדלבאום
נגיד בנק ישראל

„ד"ר מנדלבאום לא פעל כפי שמתחייב מנגיד בנק ישראל, המופקד בין היתר על הכוונה והסדרה של המערכת הבנקאית"

ארנסט יפת
מנכ"ל בנק לאומי לישראל

„לעמדתו של מר יפת נגד הפסקת הויסות הייתה השפעה רבה על הבנקים האחרים"

אפרים ריינר
יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים

„גם לאחר מעשה סבור ריינר, כי הויסות נעשה לשם מטרה ציבורית ראויה – אנו רחוקים מלהיות שותפים לעמדה זו – והיא פסולה מעיקרה".

גיורא גזית
יו"ר הנהלת בנק הפועלים

„היה מודע לסכנות שבויסות, ואף נקט גישה ציבורית מעבר לאינטרסים של הבנק. אך הבנק המשיך בהנהגתו לוויסות את המניות".

רפאל רקנאטי
מנכ"ל בנק דיסקונט

„אחריות מליאה לפעולות הויסות כמנהל כללי של בנק דיסקונט ושל אי.די.בי."

אהרן מאיר
מנכ"ל בנק המזרחי

„מצאנו בבנק המזרחי תופעות חריגות העולות בחומרתן על אלה שנמצאו בבנקים אחרים"

עשה "סדר פסח" במשרדך עם המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ

השנה, במקום לעשות במשרדך "ניקיון פסח" רגיל, כדאי שתעשה בו סדר יסודי יותר.

המחשב האישי הרב-שימושי (תואר לו ראוי כל אחד מבני משפחת המחשבים האישיים של יבמ) יכול לסייע לך בהשלמת משימה זו.

המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ עם תוכנה מתאימה, יכולים להחליף חלק ניכר מהציוד המסורתי במשרדך ולבצע את העבודה במקומו במהירות גדולה יותר וביתר יעילות.

קח לדוגמא מחשב אישי של יבמ עם תוכנה לעיבוד תמלילים. בעזרתם תוכל להוציא את מכונת הכתיבה הישנה שלך למנוחה ארוכה. שוב לא יהיה צורך בהדפסות חוזרות ונשנות של מסמכים שיש להכניס בהם שינויים. באמצעות המחשב האישי תבצע תיקון על גבי המצג והתוצאה מסמך מושלם ו... סלי ניירות ריקים.

עכשיו תן מבט בשולחן העבודה שלך. יתכן שהוא עדיין עמוס בערימות נייר ובחומר "שימושי" כמו מסמכים ותזכירים דחופים משנת 83', מכונת חישוב מדל 70', דפי מאזן מהשנה שעברה, תוכנית שיווק לשנה הבאה ומספר חשבונות שעדיין לא נפרעו.

אם תשמור את המידע החשוב לך במחשב האישי הרב-שימושי של יבמ תוכל להעביר את כל ערימות הנייר הללו לתוך ארגז, להשליכו למחסן ולהמשיך בעבודתך כששולחנך נקי וכל המידע בהישג ידך בכל עת שתזדקק לו.

ועתה התקיה הגדושה. האין היא זקוקה לנקיון יסודי וסדר חדש?
מחשב אישי רב-שימושי של יבמ יאפשר לך לשמור, על גבי מספר תקליטונים זעירים, אלפי מסמכים ומכתבים - ללא צורך בתיקיה. בעזרתו תוכל לאתר תוך שניות כל מסמך, לעיין בו, לערוך בו שינויים ולהשתמש בו כרצונך בלחיצת מספר קלידים בלבד.

המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ יכול לבצע עבורך גם משימות בלתי שגרתיות ופעולות שעד כה לא התאפשרו ללא רכישת ציוד מיוחד.

המחשב האישי של יבמ יכול לשרת אותך, למשל, גם כמכשיר טלקס מתוחכם, המסוגל לטפל בכל תנועת הטלקס במשרדך: קבלה ומשלוח, תיוק ושמירה של הודעות יוצאות ונכנסות, שליפה מהירה של הודעות ישנות ועוד.

אולם בכך לא די. המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ לא רק מחליף את כלי העבודה הישנים במשרדך אלא גם מבצע משימות שהאחרונים אף פעם לא יכלו לבצע. כמה פעמים סיפקה לך מכונת הכתיבה שלך דיווחים על תזרים המזומנים בעסקך? האם הצליחה אי פעם מכונת החישוב שלך להפוך נתוני מלאי או מכירות לגרפים צבעוניים מרשימים?
המחשב האישי יכול לעשות זאת.

כדי להעניק למשרדך מראה ותפקוד חדשים, הכנס אל אחד המשווקים המורשים של יבמ (פתוח גם בחול המועד...) ובקש ממנו להדגים בפניך את המחשב האישי הרב-שימושי של יבמ.

חג שמח!

- איכות טל' 7511536; 03-7514302-4
- גמר טל' 299705; 03-285282-4
- טריפל די טל' 7510914; 03-7510195
- י.ל.ן.תכת"ים טל' 383355; 03-381408
- להב מחשבים טל' 285151; 03-285222
- משוב טל' 7512641; 03-7511914-7
- מל"ל טל' 266292-6; 03-252884
- קמפיוטרלנד טל' 202525/6; 03-289520
- רשף טל' 322888; 03-324975

לחלק מהמשווקים סניפים נוספים ברחבי הארץ. פרטים בסניף המרכזי.

יבמ IBM

דו"ח • דו"ח • דו"ח • דו"ח • דו"ח • דו"ח • דו"ח • דו"ח •

הפרות חוק ועירעור יציבות הבנקים

עיקרי ההמלצות והמסקנות של דו"ח בייסקי:

על הוועדה הוטל לחקור את העובדות והגורמים שהביאו לוויסות המניות הבנקאיות, מתחילת הוויסות ועד למשבר שאירע בחודש אוקטובר 1983, וכן להסיק מסקנות ולהמליץ המלצות.

השתלשלות העניינים וכן המסמכים העולים מתוך החומר הרב אשר בא לפני הוועדה מפורטים בדו"ח זה. הסתבר, כי מה שכונה בהגדרה כוללת „ויסות", איננו אלא מערכת רבת הסתעפויות והשלכות שפיתחו הבנקים ואשר הביאה לטיפוח מלאכותי של שערי מניותיהם. ממילא היה על הוועדה לקבוע ולפרט כל האמצעים אשר הופעלו על־ידי הבנקים במסגרת הוויסות ולקידומו. אמצעים אלה השתרעו על חלק נכבד משטחי פעולותיהם ולעתים קרובות הופעלו תוך ניצול מעמדם בתחום הפיננסי, ובמצבים של ניגודי אינטרסים חריפים.

המלצות המסקנות הינן פועל יוצא מפעולות הוויסות וכל הכרוך בהן. במלים אחרות, על ההמלצות והמסקנות לכלול הצעות לנקיטה באותם צעדים, אמצעים ודרכים שלא יאפשרו הישנות המאורעות שאירעו. מיסוד זה צריך לכלול כמובן גם המלצות באשר לאישים שגרמו או תרמו למשבר.

אילו היו הבנקים מקיימים את הוראות החוק לא יכול היה הוויסות להתקיים וממילא היה המשבר נמנע. סעיף 139 לפקודת החברות היה מונע מהם סיוע לרכישת מניותיהם; חוק ניירות־ערך, תשכ"ח־1968, היה מחייב אותם בגילוי נאות ומלא בתשקיפים, שלדבריהם עצמם אילו נעשה היה מכביד ואולי בולם את הוויסות. אותו חוק חייב אותם ביעוץ הוגן ומלא, ואילו קיים היה אף הוא מבטל את הוויסות. יתרה מכך, הקפדה על חובת נאמנות ביחס לכספים שהופקדו בידיהם היתה מונעת מהם להשתמש בכספי קופות גמל וקרנות נאמנות למסרת הוויסות, וקיום הדינים והנהגים החלים על כל שיש לכלול בדו"חות כספיים (מאזן וחשבון רווח והפסד) היה מרתיע את הבנקים מלהיכנס לוויסות משום הידיעה שיהיה עליהם לפרסם את כל הכרוך בכך.

המסקנה הראשונה והעיקרית הנובעת מדו"ח זה הינה שאכיפה מלאה של הוראות הדין הקיים, די היה בה כדי למנוע את הוויסות. תמיד אפשר לשפר חיקוקים קיימים תוך לימוד מהנסיון. אף אנו נכסה לתרום חלקנו ולהציע שיפורים. אולם אנו מבקשים לחזור ולהדגיש שלא היעדר חיקוקים בלטים איפשר את הוויסות, אלא הפרת החיקוקים הקיימים בידי הבנקים ואי אכיפתם על־ידי הרשויות המופקדות על כך.

העולה מן האמור הוא שההמלצה העיקרית נוגעת לביצוע ולא לחקיקה. צריך שתיווצר אווירה שבה סטיה מהוראות חוק לא תיראה בעיני העוסקים במלאכה כאפשרית. זאת לא רק מחשש עינן הפקוחה של רשויות המשפט, אלא גם מבחינה נורמטיבית. כשלב ראשון בהשלטת אווירה כזו יש לחזק אורגנים פנימיים שנועדו לבקר ולוודא קיום החוק, ויש להקפיד שכל הגופים החיצוניים שתפקידם קשור בביקורת ובדיקה, וכן בהסדרת כללים למסחר הוגן בבורסה, ימלאו את תפקידם מתוך הכרה בעקרון שאין להתפשר עם התעלמות מקיום הוראות חוק, וכי יש להקפיד בעניין זה, קלה כחמורה, עם כל מי שסוטה מהן.

ויסות מניות הבנקים היה כרוך בהפרות חוק ובערעור יציבות הבנקים. הוויסות גרם למשק נזק כבד ביותר ומבוכת הבנקים הסתיימה בכשלון עיסקי שקשה למצוא לו תקדים בישראל. אחד המאפיינים של תופעה זו ומה שבא בעקבותיה הוא שאיש מן המעורבים בנושא לא קיבל על עצמו אחריות למה שהתרחש, ואף מנהלי הבנקים המשיכו בתפקידם, גם לאחר המפולת, כאילו לא אירע דבר. אם היו חילופים בתפקיד כלשהו, הרי הדבר נעשה מסיבות שאין להן קשר לוויסות המניות ולמשבר העמוק שנגרם בעקבותיו.

בעינינו, תופעה זו של היעדר שיטה של שכר ועונש והיעדר מנגנונים המסוגלים לכפותה, איננה נופלת בחומרתה מן המשבר עצמו. מן הראוי כי כל העוסק במלאכה, בין בקרב הסגל הפנימי של הבנקים ובין בקרב הגופים החיצוניים המפקחים עליהם או הקשורים בדרך אחרת לפעולתם, ידע שאי־הקפדה מלאה על קיום הוראות החוק תביא להסקת מסקנות לגביו. קיומם ואכיפתם של כללי אחריות, והכרה בכך כי מי שעבר על החוק ומי שנכשל במילוי תפקידו, איננו יכול להמשיך בו כאילו לא אירע דבר (שלא לדבר על העברה לתפקיד רם יותר) חיוניים לתיפקודה התקין של החברה בישראל.

עבירות על החוק

בפרקים שונים של דו"ח זה הובאו פרטים אודות מעשים שעשו הבנקים או נושאי תפקידים בבנקים, שיש בהם לכאורה עבירה על החוק.

מבלי להוכיח כל הנושאים הללו נביא כדוגמאות בלבד את פרשת המאזנים שאינם משקפים את המציאות, את נושא הגילוי בתשקיפים הכולל גם מתן נתונים שאינם עולים בקנה אחד עם המציאות, את נושא החלפת המניות, את דרכי המימון ואת העיסקאות השונות שעשה בנק המזרחי. פירטנו גם מקרים קיצוניים של מתן עדות שאינה אמת על־ידי מי שהופיעו בפני הוועדה. כדוגמה נזכיר כאן את עדותו של אחד מרואי־החשבון בנושא החלפת המניות בין בנק לאומי לבנק דיסקונט.

נראה לנו, שראוי יהיה שהיועץ המשפטי לממשלה יבחן את אותן העובדות הכלולות בדו"ח שיש בהן כדי להצביע לכאורה על הפרת החוק על־ידי בודדים או על־ידי תאגידים, ויחליט אם יש לנקוט בנושא זה בצעדים מתאימים.

אכיפת החוק בנושאים הנוגעים לשוק ההון

אנו ממליצים, כי היועץ המשפטי לממשלה יקדיש תשומת־לב ראויה לנושאים הקשורים בשוק ההון ויפעל להקמת צוות מתאים, המורכב מאנשי מקצוע שהתמחו בנושא, אשר יהיה בכוחו להתמודד עם הבעיות המורכבות הקיימות בתחום זה. יש להנחות צוות זה לקבל נתונים, ליזום חקירות בתיאום עם רשות ניירות־ערך ולנקוט בהליכים כשפיים כל אימת שמתגלה עבירה בתחום זה (ולא רק כאשר מדובר בעבירות טכניות).

צמצום פעילות הבנקים בשוק ההון

פירטנו את הסטיות החמורות מנוהל תקין ומהוראות חוק בכל הנוגע לפעילות היעוץ של הבנקים כלפי הלקוחות בנושא הוויסות. פירטנו סטיות דומות שנעשו בכל הקשור לשימוש בכספי קרנות נאמנות וקופות גמל לטובת אינטרס הבנק, תוך אי־התחשבות בטובת הציבור שהשקיע בקרנות ובקופות אלו. המשותף לשני אלו הוא השימוש שעשו הבנקים ב„כספים חיצוניים" לשם השגת מטרותיהם וכדי להקל מעליהם את מימון הוויסות.

ביסוד התנהגות זו של הבנקים עמד ניגוד האינטרסים הבולט שבו היו נתונים עקב היותם משמשים בתפקידים שונים שמעצם מהותם יש ניגוד ביניהם.

בנוסף הצבענו על כך שאחד הגורמים שתרמו במידה רבה לעוצמתו החריפה של משבר אוקטובר 1983 היתה יכולת הבנקים להקים מערך שליטה רב־היקף, שהביא לזרימה מסיבית של כספים לשוק המניות. הבענו דעתנו שרק מעורבותם רבת הפנים והמותנים של הבנקים בהיבטים שונים של משק הכספים יכלה לאפשר יצירת מערך שליטה כזה.

נראה לנו ששני שיקולים אלו הוכחים יחדיו המוליכים למסקנה שצריך לנתק את הבנקים מעיסוקם כיועצים וכברוקרים (של מניות) וכמנהלי קרנות נאמנות (העוסקות במניות) וקופות גמל. אולם התנאי לכך הוא שניתן לבנות מערך אלטרנטיבי במחיר סביר אשר יש סיכוי ממשי שלא יסבול מן הליקויים שאפיינו את המערך הנוכחי. אנו ערים לאפשרות שהדבר אינו בר־ביצוע כיום. משום כך אנו ממליצים כי תיבחן האפשרות להתארגנות מתאימה תוך תקופת זמן מספקת שבסופה ייאסר על הבנקים ליתן ישירות או בעקיפין שירותי ברוקרים ושירותי יעוץ בכל הנוגע למניות.

היה אם יתברר שהדבר לא ניתן לביצוע כאמור לעיל, אזי כדי להגן על ציבור המשקיעים, אנו מציעים שתיקבע הוראה בחוק שתחייב את הברוקרים להפקיד את המניות שהם רוכשים עבור לקוחותיהם בידי בנק, שיהיה נאמן הלקוח לצורך החזקת מניות אשר נרכשו עבורו. הבנק ישמש גם כנאמן ללקוח לצורך החזקת התמורה הכספית ממכירת מניות. למותר לציין שהלקוח יוכל לקבל לידיו את המניות, אם יחפוץ בכך, ואולם תיאסר על הברוקרים החזקת מניות או כספים עבור ציבור לקוחותיהם.

לנו לא היו הכלים המתאימים כדי לבחון אם ההצעה דלעיל הינה בת־ביצוע תוך זמן סביר. הרחבת החקירה לצורך איסוף נתונים שיאפשרו הסקת מסקנות ברורות בנושא זה, היתה גוזלת זמן וגם מסיטה את הוועדה מהתוואי העיקרי של חקירתה. כיוון שכך, נמנענו מעשות זאת.

בכל מקרה, אנו סבורים כי יש לצמצם, ללא דיחוי, את ניגודי האינטרסים החריפים הקיימים במגוון פעולותיהם של הבנקים. בעניין זה אנו ממליצים:

א. ייאסר על הבנקים לעסוק ישירות או בעקיפין במסחר במניות ולהבדיל מהשקעה בהן, על חשבונם הם.

ב. ייאסר על הבנקים להיות במישרין או בעקיפין מנהלי קרנות נאמנות שעיסוקן המלא או החלקי הוא במניות, וכן ייאסר עליהם להיות מנהלי קופות גמל.

ג. ייקבעו בחוק נוהלים וכללים שיבטיחו מתן יעוץ בלתי־תלוי ובלתי־מושפע מאינטרסים הבנק. בין השאר מוצע כי במסגרת זו ייאסר מתן תמריצים ליועצים כדי לדרבנם להמריץ לקוחות לרכוש מניות מסויימות, וכן תיאסר העברת מידע ליועצים אודות האינטרס שיש לבנק בהגברת או בצימצום הרכישה על־ידי הציבור של מניות כפריטות.

ד. ייחקק חוק שיאסור מתן יעוץ על־ידי מי שלא קיבל רשיון לכך, וייקבעו בו סייגים וכללים לפעילות היועצים וכן תוטל עליהם אחריות מתאימה.

כאמור, נראה לנו שהמטרה הרצויה תושג על ידי אימוץ המלצתנו הכוללת – ניתוק מערך היעוץ ושרותי הברוקרים בנושא המניות מהבנקים.

רואי־החשבון של הבנקים

א. עמדנו על הליקויים בדו"חות הכספיים של הבנקים. דו"חות אלה בוקרו ע"י רואי חשבון, בכלי שהליקויים נחשפו. מסיבות שפירטנו שם לא קבענו את אחריות רואי־החשבון. אנו ממליצים, כי היועץ המשפטי לממשלה יעיין בחומר, ישלימו ע"י בדיקה נוספת, וישקול אם יש מקום לצעדים משמעתיים או משפטיים בעניין זה.

ב. אנו ממליצים כי בעתיד, כדי לצמצם את תלותם של רואי־החשבון בבנקים המעסיקים אותם, יבוצעו רואי־החשבון לבנקים בידי נגיד בנק ישראל, באישור הוועדה המייעצת של בנק ישראל, לאחר ששמעה את דברי הבנק הנוגע בדבר. המינוי יהיה לשנה אחת, וניתן יהיה לחדשו מדי שנה בהליך האמור.

ג. כן מומלץ, כי המפקח על הבנקים יוכל לפנות במישרין לרואי־החשבון של הבנק. רואי החשבון יחוייבו למסור לו כל אינפורמציה הנוגעת לדו"חות הכספיים של הבנק, וכן לבצע לפי דרישתו כל בדיקה נוספת בעניין שהוא בגדר תפקידו.

מבקרי פנים בבנקים

הבענו דעתנו, כי סדרי מינהל תקינים מחייבים שלבנקים יהיה מבקר פנים בעל סמכויות מתאימות, שהיקף ביקורתו וביקורתו יהיו רחבים ככל האפשר. אנו מציעים, שחובת מינוי מבקר פנים כמו גם עיקר סמכויותיו ותחומיו וכן [illegible] ואי־תלותו ייקבעו בחקיקה, תוך הטלת סנקציות על הפרת הוראותיה.

זכויות הצבעה

[illegible] שוויון בזכויות ההצבעה של מניות הנסחרות בבורסה, ועל הקשר בין נושא זה לוויסות מניות הבנקים. אנו ממליצים, כי בעתיד לא יאושרו מניות של חברות חדשות למסחר בבורסה אלא אם קיים שוויון בזכויות ההצבעה של כל המניות באותה חברה, כאשר כוונת הדברים היא שחלק המניה בכוח ההצבעה יהיה שווה לחלקה בבעלות בתוך החברה.

חברות שמניותיהן רשומות כיום למסחר בבורסה תורשינה להנפיק מניות נוספות, אך ורק בתנאי שכוח ההצבעה של המניות החדשות יהיה שווה לזה של המניות בעלות זכויות ההצבעה הגבוהות ביותר, יהיה סוגן אשר יהיה, (בין אם אלו מניות יסוד או אחרות). בקשר להנפקה כזו יש לדאוג להסדר נאות שיגן על בעלי הזכויות הנחותות. בדומה לכך לא תותר הנפקה נוספת לציבור של מניות בחברה שהשליטה בה, או כוח הצבעה משוריין בה, מוקנים לגופים מוגדרים במיסמכי ההתאגדות שלה.

ויסות מניות הבנקים הוכח ככשלון עיסקי ממדרגה ראשונה. למרות זאת, ומתוך מבנה ההון של הבנקים, לא ניתנה לציבור הרחב של בעלי המניות אפשרות להחליף את ההנהלות. זכות זו נשמרה לבעלי מניות השליטה או בעלי המניות בעלות הזכויות העדיפות. אלה לא הפעילו את כוחם ועובדה היא שההנהלות הקיימות מכהנות עד היום.

איסור מניפולציות

אנו ממליצים להרחיב את ההוראה בחוק ניירות־ערך המתייחסת למי „שהשפיע בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות־ערך". ההרחבה תבוצע כך שבמקום המלים „בדרכי תרמית" תבואנה המלים „בדרכי תרמית, תחבולה, תכסיס, פרסום עובדות מטעות, העלמת עובדות, או בדרך פסולה אחרת".

ניגודי אינטרסים

כוונתנו בעיקר לאנשים השולטים בכספי הזולת בקשר למסחר בניירות־ערך, בהיקף שיש בו כדי להשפיע על מחירם. דברים אלה כוחם יפה, למשל, לגבי מנהלי קרנות נאמנות וקופות גמל. אנו סבורים, כי בנוסף להוראות הכלליות בדבר מידע פנים וחובת גילוי יש לקבוע בחיקוק מגבלות מיוחדות לגבי קבוצה זו של אנשי פנים, דוגמת חובת דיווח מוקדם על עיסקאות שבדעתם לעשות, ובמקרים קיצוניים (דוגמת מנהל קרן נאמנות או מנהל קופת גמל) לשקול הטלת איסור מוחלט על מסחר במניות לחשבון עצמי.

זכות בעלי ניירות ערך לבעלות ישירה וחברות הרישומים של הבנקים

אדם הרוכש ניירות־ערך זכאי לכך כי הם יירשמו בשמו או יימסרו לידיו על־מנת למנוע שימוש בהם ללא הסכמתו, בין לצורך הצבעה בין בקשר למכירות בחוסר ובין לכל מטרה אחרת.

אנו ממליצים לאסור בחוק כל טכניקה, המופעלת ע"י הבנקים (או כל ברוקר אחר הפועל בבורסה) המונעת זאת והגורמת, למשל, לכך שניירות־ערך שנרכשו בבורסה יירשמו על שם חברת רישומים. טכניקה מסוג זה פותחת פתח לפעילות בלתי־תקינה המתאפשרת שעה שהבעלות הפורמלית בניירות־הערך איננה בשמו של הלקוח אלא בשמו של גוף הנמצא בשליטת הבנק (או הברוקר).

אנו ממליצים, איפוא, כי ייקבע בחוק שאדם הרוכש ניירות־ערך באמצעות ברוקר יירשם כבעל ניירות אלו או שהם יימסרו לידיו. מובן כי הוא יהיה רשאי להסכים לכך שהניירות יוחזקו בפקדון (על שמו) בבנק או אצל שומר אחר. ברוקר (ובנק בכלל זה) לא יהיה רשאי להתנות על הוראה זו ולא יהיה רשאי להקים או להחזיק חברות שעל שמן יהיו רשומות מניות אלה.

ייאסר על תאגיד לקבל כבטחון להלוואה שנתן מניות של עצמו או מניות בחברת אם (או חברת אם של חברת האם). אחד הטעמים לכך הוא שאי־פרעון ההלוואה עלול לגרור רכישת בעלות או שליטה אחרת במניות אלה.

קופות גמל

ההסדר התחיקתי בכל הקשור לקופות גמל אינו מניח את הדעת. אנו מציעים שבדומה לחוק השקעות משותפות בנאמנות, תשכ"א־1961 המסדיר את העשיה בקרנות הנאמנות והפיקוח עליהן, יחוקק חוק שיסדיר את העשיה בקופות גמל והפיקוח עליהן.

אנו ממליצים שהתפיסה הבסיסית של „מנהל" ו„נאמן", שעליה מושתת חוק השקעות משותפות בנאמנות תשכ"א־1961, תיושם אף לעניין קופות הגמל. עמדתנו היא שיש לאסור על הבנקים או חברות מקורבות אליהם להיות מנהלי קופות גמל, ואולם ניתן להם לכהן כנאמנים של קופות גמל.

למותר לציין שעל החוק החדש להסדיר בין־השאר את מערכת הזכויות והחובות של עמיתי קופות הגמל, של מנהל הקופה והנאמן וכן את דרכי הפיקוח על פעילות הקופה, מנהל הקופה והנאמן.

קרנות נאמנות

החוק הנוכחי המסדיר את נושא קרנות הנאמנות לא הוכיח עצמו כמספיק. לא היה בו כדי למנוע התעלמות מאינטרס המשקיעים בקרנות, העברות בלתי מוסברות של מניות בין קרנות שונות המנוהלות על־ידי אותו מנהל, ו„הדבה" פסולה של מניות. מעשים אלו היו בחלקם ברורים לכאורה בהעדפת קרן אחת על פני רעותה.

גם בנושא מצומצם זה, כבר במכלול הרחב יותר של הפעילות הנדונה בדו"ח זה, יפה הכלל, שאכיפת החוק הקיים יתכן, שהיתה מונעת לפחות חלק מפעילות זאת. אולם נראה לנו, שיש מקום גם לתיקונים בחוק, שיסתמו פרצות ויבהירו סוגיות שונות.

אנו מציעים שחובות הנאמן יוגדרו הגדר היטב ושהם יכללו פיקוח על קיום הוראות הדין על־ידי המנהל. יש גם לקבוע את אחריותם האזרחית והפלילית של הנאמן ושל המנהל לאי מילוי תפקידיהם. אנו ממליצים גם, שייקבעו הגבלות למספר הקרנות שמנהל אחד יהיה רשאי להפעיל ישירות או בעקיפין וכי ייכתבו מחדש ההגבלות על היקף ההשקעות שקרן נאמנות רשאית להשקיע בניירות הערך של חברה אחת. נראה לנו, שראוי גם להטיל הגבלות על היקף ההשקעות שיכולות מספר קרנות, הנמצאות בניהולו של אותו מנהל, להשקיע בניירות הערך של חברה אחת.

איסור להנפקת ניירות

אנו ממליצים לבטל את סמכות שר־האוצר לאשר או לסרב לאשר הנפקה של מניות. עוד אנו ממליצים, כי סמכות שר־האוצר לאשר הנפקה של אגרות חוב תישאר בעינה לתקופה של שלוש שנים נוספות.

רשות ניירות ערך

אחד הגופים שנועדו לאכוף את החוק בשוק ההון הוא רשות ניירות ערך. הרשות לא השכילה להפעיל את סמכויותיה. נראה לנו, שמחדל זה נבע מכך שהרשות בנויה וממוקמת בשוליים המרוחקים של שוק ההון. היא היתה נתונה להשפעה מופרזת של גופים אינטרסנטיים ואחרים, ואילו השפעתה שלה, יוקרתה ואמינותה היו בשפל המדרגה.

לדעתנו יש להקים רשות ניירות ערך מחודשת, שתפקידה העיקרי יהיה להביא לכך, ששוק ניירות הערך יפעל כשהוא מודרך, ככל האפשר, על־ידי שיקולים וכוחות כלכליים משוחררים מהשפעה חיצונית, תוך מתן הגנה מירבית למשקיעים.

על רשות זו להיות עצמאית, מנותקת מהשפעות פוליטיות, אינטרסנטיות והשפעות זרות אחרות, ועליה להיות בעלת סמכות ויוקרה, כך שלא יהיו עוררין על כשירותה.

לצורך זה אנו ממליצים, כי מליאת הרשות תורכב מ־3 עד 5 חברים, כולם מועסקים במשרה מלאה. [illegible] יבוטל הנוהג לפיו מורכבת המליאה, לרבות היושב־ראש, מאנשים הפועלים בהתנדבות או על בסיס חלקי או ייצוגי. על יו"ר הרשות וחבריה להיות אנשי מקצוע מנוסים שיבואו מתחומי הכלכלה, המשפט, החשבונאות ומינהל־העסקים.

כדי להבטיח את עצמאותה של הרשות, מומלץ על שינוי הנוהל הקיים לפיו משמשים פקידי ממשלה ונציג בנק־ישראל כחברי הרשות.

אנו ממליצים להשתית גם בעתיד את סמכויותיה ותפקידיה של הרשות על עקרון הגילוי הנאות, בהתאם לפרשנות המרחיבה והמחמירה המתוארת בפרקים השונים של הדו"ח. כמו כן, אנו ממליצים על יישום עקרון הגילוי גם במסחר בשוק המשני.

כדי להבטיח מילוי מלא ומדוקדק של כל הוראות החוק על־ידי הגופים הפועלים בשוק ההון, מוצע, כי החוק יעניק לרשות סמכויות בתחום הפיקוח, הבקרה והחקירה, הכל כפי שיידרש להשגת המטרות הנ"ל. באמצעות סמכויות אלה תוכל הרשות למלא את תפקידה באכיפת החוק ובהרתעה מפני הפרתו.

הננו ממליצים, כי הסמכויות של שר־האוצר לאישור ולתיקון שינויים בתקנון הבורסה יועברו לרשות.

מוצע, שגם הפיקוח על קופות הגמל וקרנות הנאמנות ירוכזו ברשות. החוק יחייב את הגופים הללו לאפשר ביקורת ובדיקה על־ידי אנשי הרשות, ויחייב אותם למסור לרשות אותם נתונים ולדווח על אותם אירועים, הכל כפי שייקבע בחוק או בתקנות, או כפי שתדרוש הרשות מדי פעם.

מומלץ גם, שהרשות תוסמך ליזום ולנהל הליכים משמעתיים נגד חבר בורסה.

לבילוי כל התפקידים יש להקצות את המשאבים הכספיים והאנושיים הנדרשים.

הבורסה

הבורסה נמנעה במשך שנים מלמלא את חובותיה עקב היותה נשלטת על־ידי גופים אינטרסנטים שהיו מעוניינים בהמשכת הוויסות ולו במחיר עוותים כבדים.

כדי להבטיח, כי בעתיד תמלא הבורסה את תפקידה כראוי אנו ממליצים על השינויים שיפורטו להלן בהרכב מוסדות הבורסה, בניהולה, בתפקודה והפיקוח עליה.

נקדים ונאמר, כי שינויים אלו אינם מכוונים להפר את העיקרון, שהבורסה היא מוסד המנוהל בידי עצמו, אלא שלצד עיקרון זה יש לקבוע דרכים שיבטיחו, כי יינתן משקל מתאים במוסדות הבורסה לאינטרס הציבורי בכלל ולאינטרס של ציבור המשקיעים בפרט.

אנו ממליצים, כי פעולות הבורסה תתבצענה בפיקוח רשות ניירות ערך. פיקוח הרשות יתבטא בין השאר בתחומים הבאים:

הרשות, לאחר שתוקם מחדש, כאמור לעיל, תמנה מחצית מחברי דירקטוריון הבורסה וכן את יושב־ראש הדירקטוריון, כך שמנהלים חיצוניים יהיו רוב בדירקטוריון. המנהלים ימנו על־פי כישורים ותובטח אי תלותם בברוקרים ובגורמים אינטרסנטיים אחרים.

הרשות תוסמך לאשר וליזום שינויים בתקנון הבורסה. אם הבורסה תימנע מלאמץ שינויים שהוצעו על־ידי הרשות, תוכל הרשות לכפותם עליה.

נציגי הרשות יהיו רשאים להיות נוכחים בישיבות הדירקטוריון וועדות הבורסה ולקבל דינים וחשבונות על דיונים והחלטות. כן יוכלו להיות נוכחים באולם המסחר.

כן ממליצים אנו, כי ינוסחו מחדש כללי המסחר בבורסה, במטרה לתקן את העיוותים שתוארו בדו"ח זה וכן כדי להקל על איתורה וגילויה של כל התערבות פסולה בשערי מניות.

- היעדר שיטה של שכר ועונש והיעדר מנגנונים המסוגלים לכפותה, איננו נופל בחומרתו מן המשבר עצמו.
- רצוי לנתק את הבנקים מעיסוקם כיועצים וכברוקרים וכמנהלי קרנות וקופות גמל.
- ייאסר על הבנקים לעסוק ישירות או בעקיפין במסחר במניות.
- ייאסר על הבנקים להיות במישרין או בעקיפין מנהלי קרנות נאמנות שעיסוקן המלא או החלקי הוא במניות וכן ייאסר עליהם להיות מנהלי קופות גמל.
- ליקויים בדו"חות הכספיים של הבנקים שבוקרו על ידי רואי חשבון.
- ההסדר התחיקתי בכל הקשור לקופות הגמל אינו מניח את הדעת.
- יש להקים רשות ניירות ערך מחודשת שתפקידה העיקרי להביא לכך ששוק ניירות הערך יתן הגנה מרבית למשקיעים.
- הבורסה נמנעה במשך שנים מלמלא את חובותיה וזאת בשל היותה נשלטת על ידי גופים אינטרסנטים שהיו מעוניינים בהמשך הוויסות.

זו היתה הוועדה שחקרה

מאת [illegible], כתבת „דבר" בירושלים

ועדת החקירה לחקירת ויסות מניות הבנקים מונתה בפברואר 1985 על ידי ועדת הכלכלה לבקורת המדינה, בעקבות דו"ח חריף של מבקר המדינה שהמליץ על הקמת ועדת חקירה שתבדוק גם את חלקם של הבנקים במשבר.

לוועדה מונה כיו"ר ד"ר משה בייסקי, המשנה – גם שופט בית המשפט העליון [illegible] וכן פרופ' למשפטים דניאל פרידמן והפרופ' למינהל עסקים [illegible].

בכתב הסמכות של הוועדה נאמר כי לכשתקום תחל בפעולתה תוכל לחקור בכל נושא שקשור, לדעתה, בוויסות מניות הבנקים, לרבות מעורבות הממשלה [illegible] והתנהגות הבנקים עצמם.

[illegible]

5,000 עמודי פרוטוקול נאספו על ידי מזכיר הוועדה, 1000 קלטות נערמו במשרדים שבבניין „בנק טפחות". אלפי מסמכים מוחזקו על ידי יחידת מחשב מיוחדת, שהוקמה לשם כך.

[illegible]

ארידור התבשר מפי סופר „דבר" בארה"ב

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון. (מיוחד ל„דבר") – שר־האוצר לשעבר יורם ארידור, השוהה בניו־יורק מטעם מפעל איגרות מילווה הפיתוח, סירב אמש להגיב טלפונית על דו"ח הוועדה לחקירת מפולת מניות הבנקים.

בשיחה עם „דבר" התבשר ארידור לראשונה על מסקנות הדו"ח וביניהן זו העוסקת באחריותו המיניסטריאלית. „לא אוכל להגיב על שום נקודה בדו"ח," אמר ח"כ ארידור, „כי לא אגיב על דו"ח שלא קראתי. לא יהיה זה זהיר מצידי, להגיב על מיסמך כזה קודם קריאתו".

בתשובה לשאלה על פרשנותו האישית למושג האחריות המיניסטריאלית אמר ארידור, „גם על כך לא אגיב כעת, כי נכון שיש לי פרשנות מסויימת ולהוועדה פרשנות אחרת. למה לי להתמודד עם פרשנות כזו לפני קריאתה? תודה וחג שמח".

יגאל הורביץ
שר האוצר

„הורביץ לא טרח לברר את היקף הבעיה וחומרתה, ואם הטיפול של הרשויות האחרות הוא יעיל ומספיק".

פרופ' יעקב נאמן
פרופ' עזרא סדן
שני מנכ"לי האוצר

„אחריותם חופפת על־פי עיקרי המחדלים שהוזכרו ביחס לתקופת שירותם תחת השרים הורביץ וא־רידור".

בס"ד

הצלת יהודי רוסיה

קריאה קדושה

זעקת אחינו ואחיותינו מגלות רוסיה עולה לפנינו. בימי חג הפסח, חג חרותנו בשבתנו מסביב לשולחן החרות. נזכור את אחב"י המוחזקים בבתי הכלא בתנאים מחרידים, את אחינו הנרדפים והמושפלים בגלל יהדותם והנתפסים בשמרם חוקי תורתנו הקדושה.

מחובתנו להעתיר תפילה ותחנונים לפני אבינו שבשמים, שיחוס וירחם על אחב"י להוציא ממסגר נפשם וימלטם מאפלה לאורה ומשיעבוד לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

ערב חג הפסח תשמ"ו

ועד הצלה עולמי למען יהודי רוסיה
יו"ר הרב רפאל הלפרין

מאות רבנים, אדמו"רים, ראשי ישיבות, ואישי ציבור דגולים בארץ ובחו"ל מאוגדים ופעילים בועד ההצלה.

בידינו 2750 שמות משפחות מסורבי עליה וכתובתם וכן יותר מ־1000 מספרי טלפונים.
המעוניינים לעזור או לעמוד בקשרי מכתבים או טלפונים יפנו לועד הצלה עולמי למען יהודי רוסיה" רח' פראג 10 תל־אביב
טלפון: 241386–03-237555

מתאים:
לקבוצת חברות השקעות
למשקיעים
ברשותנו 2 מוצרים וידע בתחום אלקטרוניקה בטחונית כבסיס להקמת מפעל לשוק המקומי וליצוא בהשקעה של 1.5 מ' דולר מלל סיכון.
הצעות רציניות ופרטים מלאים לת.ד. 866 תל־אביב 61008 עבור מסקר 454
אנו מבטיחים סודיות מוחלטת

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

המנע מן העומס הטלפוני של ערב החג

אתה מתכוון לצלצל לידידים וקרובים לקראת החג?
מדוע לא תעשה זאת יום או יומיים קודם, כאשר רשת התקשורת פחות עמוסה?
אם תעשה כך תוכל לקבל את מבוקשך ביתר קלות ותאפשר זאת גם לרבבות אחרים.

חג שמח

המחלקה ליחסי ציבור.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	0–5	מעונן
אמסטרדם	3–7	מעונן
בואנוס איירס	16–26	גשום
הלסינקי	1–4	גשום
הונג קונג	25–27	מעונן
וינה	5–12	בהיר
ז'נווה	2–9	מעונן
טוקיו	12–17	מעונן
טורונטו	2–17	בהיר
יוהנסבורג	12–22	מעונן
לונדון	6–14	גשום
ליסבון	8–16	בהיר
מדריד	5–15	בהיר
מונטריאול	2–17	מעונן
ניו־יורק	9–23	בהיר
סאן פאולו	14–25	מעונן
פאריס	5–10	גשום
פרנקפורט	3–11	מעונן
ציריך	6–10	גשום
ריו דה ז'נרו	16–30	מעונן
שטוקהולם	0–4	גשום
שיקאגו	14–20	מעונן

swissair

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קרואוס

המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזיה קומה ג' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, ת. 33104

אנשים

שניים אוחזין

חילוקי דעות בין המפלגות גרמו לכך ששני אישים אוחזים במשרה אחת ומקבלים, כל אחד מהם, משכורת. כך התברר אתמול במהלך ישיבתה השבועית של הממשלה. המדובר במרדכי בן־פורת, המנהל החדש של רשות הגנים הלאומית שהובא לתפקידו על־ידי שר החקלאות, אריק נחמקין והמנהל הפורש צבי בריל, המכונה „קקטוס", שמונה לתפקיד בזמן ממשלת הליכוד. אתמול ניסה שר האנרגיה משה שחל להפסיק את המצב שבו מקבל „קקטוס" משכורת על אף שהממשלה החליטה להחליפו, ואולם שר החוץ, יצחק שמיר הפתיע את עמיתיו כאשר בהתרגשות רבה הוא קרא: „לא יהיה כדבר הזה, לא תהיה החלטה". ואכן, הממשלה החליטה שלא להחליט והשניים ימשיכו לקבל את משכורתם.

יוסי מלמן

פשרה

חילופי דברים חדים אתמול בישיבת הממשלה בין ראש הממשלה שמעון פרס לשר הבינוי והשיכון וסגן ראש הממשלה דוד לוי. פרס ביקש להביא לממשלה הצעה להפשרת כמה פרוייקטים מהקפאת הבנייה, כולל התחנה המרכזית בתל־אביב, נמל־תעופה חדש באילת, פרוייקט ממיל"א ומרכזים מסחריים אחרים והסביר שהמימון יבוא מיזמים פרטיים ולא מתקציב הממשלה. ואולם השר דוד לוי טען כי נושא זה נימצא בתחום אחריותו. בסופו של דבר התקבלה הצעה להקים ועדת שרים שתבדוק את הנושא ותביא את הדיון שוב להכרעת הממשלה.

יוסי מלמן

תקלה

בין האטרקציות המוזמנות לבאי הלונה־פארק בתל־אביב בחופשת הפסח גם הדגמות של כפילים בסרטים. שלושה מהם הגיעו לארץ: ג'ייסום קרופיני, שניסה להשתחרר מכבלים ממנוף שיעלהו לגובה של 30 מטרים, דון לינדברג שקפץ מגובה של 25 מטרים לחבית מים כאשר גם גופו וגם פני המים שבחבית אפופי להבות ומגנוס המדהים (בתמונה) שעליו נאמר כי הוא בעל כוח פיסי רב ביותר. אלא שאתמול קרתה לו תקלה: בהדגמה שנערכה לעתונאים משכו ארבעה מתנדבים בחבל שהיה מלופף סביב צווארו של מגנוס בתרגיל שנועד להוכיח את כוח התנגדותו לחנק. אך הוא לא הצליח להשתחרר וחבריו למקצוע נאלצו לבוא לעזרתו ולשחררו.

מוזמנות

לקונגרס נשות האינטרנציונל הסוציאליסטי, שייערך ביוזמתה של ח"כ נאווה ארד, הוזמנו, בין השאר, אסירת ציון אידה נודל וגם דינה מנדלה. ארד לא מסתפקת רק בהזמנה ומנהלת פעילות נמרצת למען השתתפותה של אידה נודל בקונגרס. אגב, בעבר כבר נתקבלו החלטות בארגון המחייבות את כל המפלגות החברות בו לפנות לנציגויות הסובייטיות בארצותיהן ולהפעיל לחץ למען שחרורה של נודל.

טובה צימוקי

התעמלות

משרד הבריאות מבקש „להקפיץ" את פקידי משרדי הממשלה השונים, ולשכנעם לבצע „שעת התעמלות" תוך כדי עבודתם. עובדי המשרד הראשי של משרד הבריאות נתנו דוגמה והחלו אתמול לבצע את אחת הסדרות – שעובדה על־ידי יוספה ברימשה בשיתוף עם איגוד הספורט העממי – הכוללת שבעה תרגילים. שר הבריאות, מרדכי גור (בתמונה), לא השתתף ב„חנוכת" המפעל החדש שכן היה עסוק בישיבת הממשלה. אולם מקורביו סיפרו כי השר לא התחמק וביצע את שבעת התרגילים ליד שולחן הממשלה.

רנקה הרניש

מסתורין

שמואל פלאטו שרון (בתמונה) ממשיך להיעזר בגינוני מסתורין גם בישראל: לקראת סוף השבוע החולף טילפן אחד מדייריו למלון „נהר הירדן" בטבריה וביקש להזמין חדר זוגי על־שם משפחת הראל, תוך שהוא מציין את העובדה כי מדובר בח"כ לשעבר שנמלט בשבוע שעבר מבית הכלא באיטליה ורעייתו אנט. עובדי המלון וסקרנים מבני העיר שניחשו במי המדובר המתינו בסוף השבוע לפלאטו־שרון ורעייתו לשווא. השניים שינו את תוכניותיהם, ככל הנראה, והחדר שהוזמן ל„משפחת הראל" נותר ריק.

שמעון וייס

עד 120

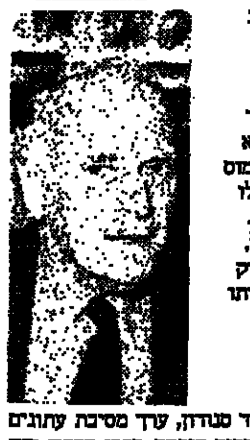

בחוג משפחתו חגג בסוף השבוע שעבר הכנר יהודי מנוחין (בתמונה) את יום הולדתו ה־70, ולכבוד האירוע עשה אתנחתא קצרה בסדר היום העמוס שלו. שכן, למרות גילו מנוחין אינו נח לרגע. בשבוע שעבר, למשל, הספיק לטוס מניו־יורק לפאריס, שם כיבד אותו הנשיא מיטראן באות אביר לגיון הכבוד, ובלונדון פתח מרכז למוזיקה, התייצב לצילומים אצל הלורד סנודון, ערך מסיבת עיתונים והופיע בטלוויזיה לכבוד הופעת ספרו החדש והופיע בשני קונצרטים בלייסטר ובנבורקסל. ביום שלישי השבוע יופיע בלונדון, יחד עם רוסטרופוביץ', בקונצרט מיוחד לכבוד יום הולדתו ולמחרת יטוס לסיבוב הופעות [illegible] ועוד.

דליה שחורי, לונדון

המדור נערך ע"י ורדה צימרמן

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

6 בערב: הדו"ח הוגש ליו"ר ועדת הכנסת לביקורת

מאת טובה צימוקי
סופרת „דבר" בכנסת

אתמול בשש בערב בדיוק הגיע לחדר הוועדה לביקורת המדינה בכנסת השופט ד"ר משה בייסקי והגיש שני ספרי תכלת עב־כרס המחזיקים 560 עמוד ליו"ר הוועדה פרופ' דוד ליבאי. בחדר הוועדה חיכו אותה עת הח"כים חברי הוועדה, שהוזעקו מכל רחבי הארץ. היו שם יאיר צבן, אברהם כץ־עוז, אהרון הראל, דן תיכון, יהושע מצא, בני שליטא ואריאל ויינשטיין.

השופט העליון בייסקי היה מאוד ענייני. מיד לאחר שהגיש מכתב־לוואי למבקר־המדינה ד"ר יצחק טוניק, הגיש את הכרכים לליבאי. „באתי למסור הדו"ח והריהו לפניך בצירוף מכתב־לוואי. הדו"ח יצא בשעה 3.30 ממכבש הדפוס, אני מעיד על כך".

בייסקי סקר את 13 החודשים שעברו מאז החלה הוועדה בעבודתה. לדבריו, זהו זמן קצר בהתחשב בעבודה שלפני הוועדה והובאו אלפי מסמכים וסיכומי עדויות וכן בהתחשב בעבודה שעל־פי סעיף 5 לחוק ועדות־חקירה „המוזהרים" נזקקו לזמן לאימוץ כדי להשתלט על החומר ולהשיב עליו. בייסקי ביקר את התקשורת על כך שבאחרונה זיכתה את הוועדה בתמריצים וספקולציות באשר לתוכנו של הדו"ח. גם אתמול בערב ביקש המבקר מהתקשורת שלא לעיין רק בפרק המסקנות וההמלצות, אלא לקרוא את הדו"ח כולו, ורק אז לדווח עליו. הוא הטעים, כי הדו"ח התקבל פה־אחד ולא ידוע לו דבר אודות הפרסומים בכלי־התקשורת, שלפיהם היו ויכוחים בין חברי הוועדה.

כיד עם מסירת הדו"ח זימן פרופ' ליבאי להיום את חברי הוועדה לביקורת המדינה לשם התחלת יישום מסקנות הדו"ח. חברי הוועדה החלו לקרוא את הדו"ח ולהגיב.

ח"כ אברהם כץ־עוז: „זהו דבר מיוחד במינו, שהליך ביקורת כזה עובר דרך הכנסת. זה מיישם לראשונה את הכלל שהכנסת אכן מפקחת על הממשלה, וזה חשוב לא־פחות מהמסקנות". הוא הוכיח שהממשלה העבירה בקריאה ראשונה בינואר האחרון תיקון לחוק המקטין את סמכות מבקר־המדינה ומוציא ממנו את החלקים מהביקורת על משק המדינה.

דן תיכון (ליכוד): „הדו"ח עוסק בבנקים. ואלו של אמצע 1986 לא יהיו כמו הבנקים של תחילת 1986. על הבנקים לעבור שינוי מקצה לקצה. יש היבטים בדו"ח שצריכים להיבדק על־ידי היועץ המשפטי לממשלה והמצב די סבוך ודי קשה באשר לעתיד המערכת הבנקאית של ישראל. זו מהפכה שבוודאי איננה שקטה".

יאיר צבן (מפ"ם): „יהיה צורך להסיק מסקנות גם בחקיקה. הרושם שלי הוא שאילו הדו"ח היה מתפרסם בזמן שלטון הליכוד, לא מן הנמנע שהיה מפיל את הממשלה".

יקיר צור סופר „דבר" בירושלים מוסר:

מרבית האישים שהוזהרו על־ידי ועדת החקירה למניות הבנקים, העדיפו לא להגיע בעצמם אלא לשלוח את יועציהם המשפטיים לקבל את דו"ח ועדת־החקירה. היחידי מבין 16 המוזהרים שבא בעצמו לקבל את הדו"ח היה בן־עמי צוקרמן, מי שהיה בזמן ויסות המניות הממונה על שוק ההון באוצר וכיום משמש כמנהל אגף התכנון של „סולל־בונה".

דקות אחדות לפני השעה שנקבעה כזמן חלוקת הדו"ח, כבר הצטופפו על מדרגות בניין בנק ספנות, בו קויימו כל ישיבות הוועדה, נציגי האישים שמסקנות הדו"ח נגעו בהם אישית. עו"ד מיכאל קירש בא לקבל את הדו"ח בשמו של שר־האוצר לשעבר יורם ארידור, ועו"ד עודי עצמון קבל את הדו"ח עבור הרשות לניירות־ערך.

בשעה 19.15 בדיוק נפתחו דלתות הבנק ונציגי האישים המוזהרים עלו לקומה השביעית בבניין וקיבלו לידיהם את הדו"ח ועדת החקירה. דרמה אמיתית לא היתה שם.

סיכסוך עבודה כללי יוכרז אם לא ייחתם היום הסכם תוספת היוקר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ההסתדרות עומדת להכריז על סכסוך עבודה במשק, אם לא יחתם היום הסכם לתשלום תוספת יוקר לשכירים.

זאת החליטה אתמול הוועדה המרכזת של ההסתדרות בעקבות הקשיים שהתגלעו בימים האחרונים במו"מ בין האגף לאיגוד מקצועי לבין התאחדות התעשיינים.

עם זאת ניהל אמש יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, מגעים עם יו"ר ועדת העבודה של התעשיינים, אבי פילוסוף, בניסיון להגיע לנוסחה מוסכמת. הברפלד הודיע, כי לא ייסוג מהדרישה לתשלום תוספת יוקר גמישה בכל פעם שההתייקרות המצטברת מגיעה ל־6 עד 8 אחוזים, זאת בהצמדה של 70 עד 90 אחוז.

נשיאות התאחדות התעשיינים שהתכנסה אתמול, החליטה לדחות את „איומי ההסתדרות להכריז על סכסוך עבודה" והורתה לנציגיה להמשיך במו"מ.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ונשיא התעשיינים אלי הורביץ, עשויים להיכנס לעובי הקורה, כדי להביא לגיבוש הסכם תוספת היוקר כבר בשעות הקרובות.

שעון־קיץ מ־17 במאי עד 6 בספט', בממשלה הצביעו 11 בעד 6 נגד 1 נמנע

שר־הפנים ביקש לדחות הדיון להיום – חושש מהתנקשות בחייו

מאת יוסי מלמן
סופר המדיני של „דבר"

שר־הפנים יצחק פרץ חושש, כי ההתקפות נגדו בעניין שעון־קיץ עלולות לעודד נסיונות להתנקש בחייו. „לא הייתי מתפלא אם בעקבות זאת יהיו מתנקשים בחיי שר־הפנים", אמר אתמול במהלך ישיבת הממשלה. ואולם על אף דברים נרגשים אלה אישרה הממשלה ברוב של 11 שרים נגד שש, ובהימנעותו של אחד, להנהיג שעון קיץ בישראל החל מ־17 במאי, שלושה ימים לאחר יום העצמאות, עד ל־6 בספטמבר ערב ראש השנה.

החלטת הממשלה התקבלה בתום דיון קשה וסוער. בתחילה ביקשו השרים אמנון רובינשטיין, משה שחל וגד יעקבי, כי הממשלה תחליט על הנהגת שעון־קיץ מיד. שר־הפנים יצחק פרץ התנגד לכך וביקש מן הממשלה לדחות את הדיון עד להיום שבו אמור בית־הדין הגבוה לצדק לתת את החלטתו בנושא זה. ואולם היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר הסביר, כי הממשלה רשאית להחליט בנושא זה בלי קשר לדיון בבית־הדין.

במהלך הדיון אמר שר הכלכלה גד יעקבי, כי „סמכותה של הממשלה להחליט וחובתו של שר־הפנים לבצע. יש להנהיג שעון־קיץ לאלתר משיקולים של איכות החיים לציבור בקיץ, העלאת פריון העבודה במפעלים ומניעת תאונות־דרכים".

פרץ לשחל: „אתה עושה נגדי לינץ'"

שר־האנרגיה משה שחל טען, כי הנהגת השעון תביא לחסכון בדלק בסכום של כחמישה מיליון דולר, [illegible] תאונות־דרכים „שבהם עלולים להיהרג על־פי הסטטיסטיקה 20 בני־אדם ו־380 להיפצע. „גם הציבור הדתי צריך היה לרצות בהנהגת השעון", אמר השר שחל.

כאן התפרץ השר פרץ ובפנותו אל שר האנרגיה אמר: „אתה שופך את דמי, אתה עושה נגדי לינץ', זו עלילת־דם ולא הייתי מתפלא אם בעקבות זאת יהיו מתנקשים בחיי שר־הפנים". השר שחל לא הגיב על הדברים האלה. שר החינוך יצחק נבון אמר בדיון, כי היו אליו פניות רבות להקדים את שעות הלימודים. השר יוסף שפירא הציע, כהצעת־פשרה, לדחות את הדיון למועד אחר ועד אז למנות ועדה של שרים שתחליט כיצד לנהוג. לדבריו, אסור לציבור הדתי לעורר נגדו עויינות בקרב הציבור החילוני.

„הלקח: אסור להיכנע לסחטנות"

בשלב זה הציע שר־הדתות ד"ר יוסף בורג את הצעת־הפשרה שבסופו־של־דבר התקבלה על־ידי הממשלה, בעדה הצביעו ראש הממשלה שרי מפלגת העבודה והוא עצמו. התנגדו לה, בנוסף לשר הפנים ויוסף שפירא, ארבעת שרי הליכוד יצחק שמיר, משה ארנס, יצחק מודעי ואריאל שרון. השרים לוי, קצב ונסים היו בעת ההצבעה מחוץ לאולם הישיבות ולא יכלו להצביע, אם כי לאחר־מכן הודיעו כי גם תומכים בשר־הפנים.

השר אמנון רובינשטיין, שהציע במקור להנהיג את השעון מיד, נמנע מהצבעה ואמר, כי הלקח החשוב ביותר של הדיון הוא, שלא צריך להיכנע לסחטנות של הציבור הדתי וכאשר הרוב הגדול מעוניין להעביר החלטה כזו הוא מצליח בכך על אף קולניותו של המיעוט.

סופרת „דבר" בירושלים יעל אדמוני מוסרת:

שר־הפנים יצחק פרץ החליט לאמץ את החלטת הממשלה בדבר הפעלת שעון קיץ, לאחר התייעצויות ממושכות שקיים עם יועצים משפטיים אשר הבהירו לו, כי „אי־קבלת" ההחלטה כמוה כהתפטרות מן הממשלה.

אחרי ישיבת הממשלה אתמול שוחח שר הפנים בטלפון עם הרב עובדיה יוסף אשר יעץ לו לאמץ את החלטת הממשלה ולא להתפטר מתפקידו. גורמים משפטיים, שבהם נועץ הבהירו לו כי אם יחליט שלא לקבל את החלטת הממשלה ייאלץ להגיש מכתב התפטרות. לפיכך החליט פרץ לאמץ את ההחלטה, למרות שהביע מורת רוח קשה מן ההתערבות בעניינים שהם בסמכותו ומן האופן בה מטפלת הממשלה בנושאים חוקתיים העומדים על הפרק.

רייגן בראש הוועדה לציון 100 שנה להולדת בן־גוריון

(עש"ת). – נשיא ארה"ב רונלד רייגן הביע את הסכמתו לשמש יו"ר כבוד של הוועדה הציבורית האמריקאית לציון אירועי 100 שנה להולדת בן־גוריון – זאת נמסר בישיבה חגיגית של המועצה הציבורית לציון שנת ה־100, שהתכנסה היום בבית הנשיא בראשות נשיא המדינה חיים הרצוג ושר החינוך יצחק נבון, ובהשתתפות נשיא בית־המשפט העליון, שרים בעבר ובהווה, אישי ציבור, אנשי המערכת הכלכלית ועוד.

במכתב שנשלח מהבית־הלבן ליו"ר הוועדה הציבורית האמריקאית ג'ק שפיצר, שהובא לידיעת המשתתפים, הביע הנשיא רייגן את תודתו על שניתנה לו הזדמנות ליטול חלק בציון האירוע. כן נמסר, כי בראש הוועדה הציבורית בצרפת יעמוד יו"ר הסנט אלן פוהר ובראש הוועדה באנגליה יעמוד הלורד ויידנפלד ובראש הוועדה באוסטרליה יעמוד ראש הממשלה בוב הוק.

נשיא המדינה חיים הרצוג קרא בישיבה לשים את הדגש במהלך השנה לנושא פיתוח הנגב ולעודד לשם כך את פתיחת קו הרכבת באר־שבע – אילת, לחדש את פרוייקט תעלת הימים, לפעול להקמת אזורי מרפא בים־המלח ולפתוח את ניצול אנרגיית השמש בנגב.

האפיפיור מחכה להזדמנות לבקר בירושלים

„אין מנוס מהכרה במדינת היהודים" אומר הבישוף ריווה מהוועדה האקומנית

רומא, (עסט"א).– האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 „מעונין מאד לבקר בירושלים, והוא רק מחכה להזדמנות", מסר הבישוף קלמנטה ריווה, יו"ר הוועדה האקומנית של אזור רומא וחבר הוועדה ליחסים דתיים עם היהודים.

הבישוף ריווה גילה זאת בראיון לטלוויזיה, ימים ספורים לאחר ביקורו של האפיפיור בבית הכנסת הראשי של רומא.

בראיון אחר אמר הבישוף ריווה, כי הוא סבור שאי הכרת הוואטיקן במדינת ישראל „היא, אולי, העובדה הפוגעת ביותר ביהודים". הוא חיווה את דעתו, כי ביקורו של האפיפיור בבית הכנסת ברומא, היה צעד נוסף לקראת הכרה במדינה היהודית, „צעד שאין מנוס ממנו, אפילו אין אנו יכולים לומר מתי יתבצע".

שחמט

ונגר יחידי בצמרת

מאת אליהו בשר

בסבוב ה־11 של אליפות ישראל בשחמט נזקק יצחק ונגר ל־100 מסעים כדי לכפות תיקו במשחקו עם צעיר משתתפי התחרות יונה קוסשווילי מאשדוד.

שני שותפיו לצמרת רב־האמן יהודה גרינפלד שנכנע לאליהו שוידלר (גרינפלד עדיין לא זכה נגד שוידלר מימיו) ונתן בירנבוים הפסיד למרק קוטליאר. שני הדולקים אחריהם יאיר קלידמן ואלוף הארץ היוצא אלון גרינפלד זכו לנצחונות, הראשון על שמעון כגן והשני על שאול רוזקוב.

הערב התמודדו שחקני הצמרת בינם לבין עצמם: ונגר עם ריכליס, אלון גרינפלד עם גיד גרינברג ונתן בירנבוים עם יהודה גרינפלד.

תוצאות אחרות של הסיבוב: עופר ברזק סיים בתיקו עם ולאדימיר אלתרמן ואילן מנור גבר על יוחנן אפק. המשחק גדי ריכליס נגד היד גרינברג הופסק אחרי שש שעות כשלראשון יתרון קל. אם יממש את יתרונו יעלה אף הוא לצמרת.

בין הנשים רשמה שלומית ורדי ניצחון נוסף על מרים חיימוביץ ומובילה בהפרש של שתי נקודות על ישראלה ריסנברג־שהפסידה לתמר גולן.

הבונדסטאג פונה לברה"מ נגד הפליית היהודים

שירות „דבר"

הבונדסטאג המערב־גרמני פנה בשבוע שעבר פה אחד בקריאה לברית־המועצות לשים קץ לאפליה נגד יותר משני מיליונים יהודים סובייטים. כל הסיעות הצטרפו להצעת ההחלטה בעניין זה, שהוגשה על־ידי המפלגה הסוציאל־דמוקראטית וסקראה לממשלת בון לפעול במוסקווה למען הבטחת החרויות הדתיות והתרבותיות ליהודי ברית המועצות, למען התרת יציאתם של 350 אלף היהודים המעוניינים בכך ולמען שיחרורם של כל אסירי ציון. סגן שר החוץ הדמוקרטי לוץ סטאר ונהאגן, שביקר בתחילת החודש בישראל, הביע את נכונות הממשלה לפעול בעניין זה. לדבריו, מבחינה זו יש דמיון במצב היהודים והגרמנים בברית־המועצות וכן מחייבת את גרמניה אחריות מיוחדת לגורל העם היהודי.

חסיד אומות גרמני מת בסן־פרנסיסקו

מאת סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – חסיד אומות העולם הרמן גראבה, הגרמני היחיד שהתנדב להעיד לטובת התביעה במשפטי נירנברג, נרדף בארצו ועקר לארה"ב, מת בשבוע שעבר בסן־פרנסיסקו, בגיל 85.

גראבה הציל מאות יהודים, מתנגדי־משטר גרמנים ואיכרים פולנים מידי הנאצים.

דובז'ה (יוחנן) גולדברג־כידון

איננו

פרטים על סדרי ההלוויה בטלפון 03־250122

המשפחה

אבלים על פטירתו ללא עת של חברנו

עזרא דאבי ז"ל

מזכיר הסתדרותנו במועצת פועלי באר־שבע
חבר המזכירות הארצית
ומשתתפים בצער המשפחה

מרכז הסתדרות עובדי המתכת
החשמל והאלקטרוניקה

למשה ליטבק

משתתפים באבלך במות

אביך ז"ל

א. דורי
חברה לעבודות הנדסיות בע"מ

לחברתנו טוני שמיל
אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף [illegible]
ההנהלה והעובדים

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

ישראל משי ז"ל

תערך אזכרה ליד המצבה
היום, יום שני י"ב בניסן תשמ"ו 21.4.86 בשעה 4.00 בבית העלמין החדש ברחובות. אוטובוס יצא מבית המנוח בשעה 3.00.
– תודה לכל מנחמינו –

המשפחה

לחברתנו טוני שוורץ
אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף פתח־תקוה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

מלכה גרוסבוים

ההלוויה תתקיים היום, יום שני י"ב בניסן תשמ"ו 21.4.86 בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

בית פניציה
א ב ל
על מותו של חברנו הפנסיונר

ברזניק אריה ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

„אשראי גמבו" אשראי מהפכני בבנק לאומי

אשראי לא צמוד ללקוחות מסחריים לטווח ארוך בתנאי פרעון גמישים - מנוף לקידום עסקיך.

בנק לאומי הולך איתך קדימה, והפעם ב„אשראי גמבו" לעסקיך. לראשונה בבנקאות הישראלית, שיטת אשראי מהפכנית המאפשרת לך לקבל 100,000 ש"ח ויותר, באשראי לא צמוד, לתקופה של שנתיים. הריבית אותה תשלם מבוססת על הריבית המשולמת על פקדונות שקליים בבנק ובנוסף: תנאי הפרעון גמישים ומותאמים לצרכיך.

רק בבנק לאומי - בנק לאומי הינו הבנק היחיד המציע לך שיטת אשראי מהפכנית היכולה לשמש מנוף לעסקך.
פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי הולך איתך קדימה

בנק לאומי

צל בבורסה בשל החשש מדו"ח בייסקי

מאת דוד בר

המסחר בשוק המניות התנהל אתמול בצל הפירסום הצפוי של דו"ח ועדת בייסקי. הציפייה למסקנות הוועדה גרמה לכניסת השוק החופשי להיות במגמה מעורבת הכלולה בנסיה ודה יותר לירידות שערים. יצויין שבעוד שמרבית המשקיעים מעדיפים להמתין "בחוץ למסחר" עד אשר יידעו את כל ההשלכות של הדו"ח, נמצאו אתמול גם כמה משקיעים אשר העדיפו "לצמר" ולרכוש תוך ירידות שערים שורה ארוכה של מניות, וזאת מתוך מחשבה שמסקנות הדו"ח לא ישפיעו באופן ישיר על שוק המניות.

עודפי ההיצע שנרשמו אתמול למניות השונות לא היו בהיקף גדול, כך שירידות השערים הסתכמו בין 1% עד 5% במרבית המניות.

יחד עם זאת במספר מניות "רלוונטיות" נרשמו אתמול עודפי ביקוש וזאת בהתאם למיקומן ברשימת "מפריקסים".

במערכת קרנות הנאמנות נרשמה תמונת מצב דומה לזו של השוק. בקרנות הנאמנות המשקיעות במניות במעט ולא היתה פעילות והפדיונות בהן הסתכמו בכמיליון דולר. כלומר זהו במערכת הקרנות הזו בשוק המניות באופן ישיר – מעדיפים המשקיעים להיות בעמדת המתנה. בקרנות הנאמנות הסולידיות נרשמה צבירת כספים בהיקף של כ-2 מיליון דולר.

הביצועים במניות "ההסדר"

בכל מניות "ההסדר" נרשמה אתמול מגמה של היצע.

סך כל ההיצע הסתכם ב-3.5 מיליון ש"ח ושעריהן של המניות השונות ירדו בין 1.8 ל-6.8 אחוז.

התשואה הדולרית במניות "ההסדר" עלתה לרמה של 12.5 עד 12.7 אחוזים.

ביקוש מצומצם לשוק המצמודים

בשוק המצמודים נרשם אתמול עודף ביקוש נמוך של 2.5 מיליון ש"ח באגרות החוב הצמודות, ואלו נסחרו תוך יציבות בשערים עם עליות שערים מתונות.

באגרות החוב הדולריות נרשם עודף ביקוש נמוך של 580 אלף ש"ח והן נסחרו ללא תנודות שערים מהותיות.

ירידות שערים מתונות ב"בכבדות"

במניות "הכבדות" נרשמו אתמול ירידות שערים מתונות ביותר, כאשר לקראת סוף המסחר ניקלטו ההיצעים ללא שינויי בשער.

ירידות השערים המתונות, מקורן בעודפי היצע בהיקף קטן ביותר שנרשמו למרבית המניות. יצויין שגם מחזורי העסקות היו בהתאם. כך שמסקנה היא שמרבית המשקיעים והגופים הפעילים בשוק מעדיפים להמתין.

מניית "הסנה" ירדה ב-0.7% וזאת בעקבות עודף היצע של 23 אלף ש"ח.

מניות "דלק" ירדו ב-3.3% בעקבות עודף היצע של 4.3 אלף ש"ח.

מניות כלל מיליון ירדו ב-2.8% וזאת בעקבות עודף היצע של 16.4 אלף ש"ח.

יוצא מן הכלל מניות "ליגת" בהן נרשמה ירידת שער חדה של 7.3% וזאת בעקבות עודף היצע של 3.2 אלף ש"ח ומחזור עסקות מצומצם של 360 ש"ח.

לעומתן, במניות "כלל תעשיות", "חברה מרכזית", "מפרוכימיים" ו"אי-די-בי. פתוח" נקלטו ההיצעים ללא שינוי בשער ע"י כל מחזורי הבורסה.

2.3 מיליון דולר – הרווח הראשון בבינלאומי

הרווח הנקי המתואם של הבנק הבינלאומי לרבעון הראשון ב-1986 הסתכם ב-3.3 מיליון דולר לעומת הפסד של 1.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח התפעולי לפני מס הסתכם ב-10.2 מיליון דולר לעומת 9.9 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו להון העצמי, על בסיס שנתי הגיעה ל-4.3 אחוז והתשואה של הרווח התפעולי הגיעה ל-28.8 אחוז.

הועברו המניות פרטות לגאסר מניות השליטה בחברת פי.בי. – בעלת השליטה בבינלאומי הועברו מחברת דינה לחברת "פליטקס אינווסטמנט קורפ" – חברה זהה בבעלות מלאה של בנק גאסר.

שיפור ברווחיות ב"מירב" משכנתאות

ברבע הראשון של שנת 1986 נרשם לבנק המשכנתאות "מירב" רווח נקי מתואם של 593 אלף ש"ח וזאת לעומת הפסד מתואם של כ-2.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון המאוחד הסתכם ב-616.2 מיליון ש"ח לעומת 618.6 מיליון ש"ח בסוף דצמבר 1985 – ירידה של 0.4%.

בנק "עצמאות", שהיא חברה בת של "מירב", סיים את הרבעון הראשון עם רווח נקי מתואם של 132 אלף ש"ח וזאת לעומת הפסד מתואם של 609 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב שנתי שיעור התשואה על ההון המתואם 4.86%.

פיתוח ומשכנתאות – הפסד מתואם

בנק "לפיתוח" ולמשכנתאות מקבוצת "דיסקונט" פירסם הדוחות כספיים לשנה שהסתיימה ב-31 לדצמבר 1985.

לבנק נרשם הפסד של 219 אלף ש"ח וזאת לעומת רווח של 66 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הודעות מהבורסה

אמן – רווח מתואם של כ-5.8 מיליון ש"ח לעומת כ-1.2 מיליון ש"ח אשתקד. מכירות המבנים הסתכמו ב-95.1 מיליון ש"ח לעומת 86 מיליון ש"ח אשתקד – גידול של 3.1%.

[illegible] – הטבה. תחלק מניות הטבה בשיעור 65 אחוז. "אקס" ב-20/7 והקצאה ב-12/8. הרווח הנקי המתואם ב-1985 הסתכם בכ-13.4 מיליון ש"ח לעומת כ-14.1 מיליון ש"ח אשתקד.

מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

אגודה ש	16200	69.0	-600	-3.6	-69.0
הספנות 0.1	1155	2266	-45	-3.8	-3170
הספנות א 0.5	813	2878	-1	-.1	-742
בנק ספנות אופ'2	840	1658	-25	-2.9	-2647
כללי לא בהסדר	29300	102	+100	+.3	+23.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אופ1	— הפסקת מסחר				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	— הפסקת מסחר				
פ.יב.י. 0.5	— הפסקת מסחר				

בנקים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	79100	505	-700	-.9	-210
אידיבי ב 100.0	80000	18.0	-600	-.7	-9.0
אידיבי בב 2.0א	490000		-5000	-1.0	-6.0
אגוד 0.1	59250	25.0	-550	-.9	-16.0
דיסקונט ב	101500	43.0	-1500	-1.5	-43.0
דיסקונט א	101370	158	-1500	-1.5	-198
דיסקונט שה ב	11931	132	-140	-1.2	-151
המזרחי ש	32580	1591	-600	-1.8	-1892
המזרחי מ	32520	35.0	-600	-1.8	-20.0
המזרחי שה 9	15000	12.0	-150	-.9	-17.0
הפועלים מבב	122400	.3	+2400	+2.0	+5.5
הפועלים ש	53830	1432	-370	-.7	-1678
הפועלים מ	53805	283	-400	-.7	-267
כללי א 1.0	138250	14.0	-1650	-1.2	-8.0
כללי אופ 9	134050	2.0	-1350	-1.0	-3.0
כללי שה 5	107100				-3.0
כללי שה 7	6740	2.0	-10	-.2	-3.0
כלל 100.0	34180	2751	-400	-1.2	-4107
כלל שה 9	47400	2.0	-600	-1.3	-4.0
כלל שה 11	12960	345	-150	-1.1	-381
מימון וסחר 1.0	46640				
מימון וסחר 5.0	24385				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	9360	130	-295	-3.1	-147
לאומי משכנתא' ש	3950	50.0			+22.0
לאומי משכנתא' מ	3910	23.0	-10	-.3	-35.0
כרמל ש	4060	45.0			
כרמל שה 1	2815	1.0			+22.0
בנין ב' 5.0	5780	13.5	-110	-1.9	-151
פת מסב ש	— הפסקת מסחר				
משכן ב ש	— הפסקת מסחר				
עצמאות 0.1	— הפסקת מסחר				
טפחות מבב ש	12600				-20.0
טפחות רג ש	תב 10900	44.0	-700	-6.0	-139
טפחות שה 1	7090	4.0	-10	-.1	-4.0
טפחות שה 2	3641	28.0	+9	+.3	+252
יעסור 1.0	1330	452	+21	+1.6	+527
יעסור 5.0	584	740	-28	-4.6	-127
כירב 1.0	— הפסקת מסחר				

מוסדות מימון

שלמון א ש	333	4777	-17	-4.9	-9377
התקלאות מבב א	36200	4.0	+200	+.6	+1.0
התקלאות מבב ג	— לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	4310	11.0	-90	-2.1	-71.0
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר				
פת תעש בב ג	— לא נסחר				
פת תעש בב גג	— לא נסחר				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר				
פת תעש בב ד	— לא נסחר				
פת תעש בב דד	— לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	550	307	-6	-1.1	-1109
תיירות בב	— לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	9299	35.0	-101	-1.1	-400
כלל ליסינג ב0.5	5700	161	-10	-.2	-29.0
כלל לסינג אנ'ח1	10605	26.0	-196	-1.8	-16.0

ביטוח

אדיס 0.1	840	539	-21	-2.4	-1109
[illegible]					
אדיס א 0.5	526	3778	-15	-2.8	-2236
במה					
בטוח משנה 0.1	מ 1036		-54	-5.0	-978
בטוח משנה 0.5	מ 366		-19	-4.9	-10735
הדר 1.0	2188	87.0	-90	-4.4	-881
הדר 5.0	תב 1161	1491	-80	-6.5	-2674
הסנה ש	460	16000	-3	-.7	-23315
הפניקס 0.1	1379	1177	-15	-1.1	-1217
הפניקס 0.5	תב 751	402	-83	-10.0	-837
המשמר-הדאל 1.0	6680	9.0	-50	-.8	-6.0
המשמר-הדאל 5.0	2850	158	-30	-1.0	-101
ירדניה 0.1	— הפסקת מסחר				
ירדניה 0.5	— הפסקת מסחר				
מנורה 1.0	קן 7885		+375	+5.0	+50.0
מנורה 5.0	מ 3456		-182	-5.0	-542
סהר ג 1.0	4500	239	+45	+1.0	+264
סקורים 0.1	2350	1120	-80	-3.3	-1084
צור ש	1926	1010	-95	-4.7	-1846
ציון החזקות 1.0	15500	4.0	-601	-3.7	-18.0
ציון החזקות 5.0	3950	64.0	+188	+5.0	+66.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	3550	5.0	-49	-1.4	-117
אינטרגאמא 5.0	מ 1321	...	-69	-5.0	-176
אינטרגאמא אופ 1	880	108			-75.0
מאיר עזרא 1.0	4350	72.0			-4.0
מאיר עזרא אופ 1	3850				
מתה 1.0	— הפסקת מסחר				
מתה 5.0	— הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	5600	190			-107
קריסטל 1.0	4000	21.0			-21.0
רפק 0.1	30470				
רפק 0.5	7640	28.0	-160	-2.1	-23.0
שופרסל א 2.0	4370	555			+44.0
שופרסל ב 10.0	2908	1820	-2	-.1	-1158

שרותים

דלק ג ש	5030	3312	-170	-3.3	-4283
האל 1.0	מ 2065		-108	-5.0	-332
האל 5.0	930	24.0			+31.0
ספנות הסתדר 0.1	9250	141	-50	-.5	-90.0
ספנות הסד' 0.5א	3400	268	-80	-2.3	-183
קידר 0.1	— לא נסחר				
קידר 1.0	300	4176			-786
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר				
מוספי קירוה 0.1	4202	209	+1		+17.0
מוספי קירוה 0.5	1301	1951			-394
קנסודרים 0.1	1130	185			+79.0
קנסודרים 0.5	737	700	+1	+.1	+900
קופל 1.0	— הפסקת מסחר				
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	תב 9700	33.0	-800	-7.6	-33.0
גלי זהר 5.0	3300	40.0	+30	+.9	+30.2
מלונות דן 1.0	3992	125	-16	-.4	-54.0
מלונות דן 5.0	2730	64.0	-30	-1.1	-64.0
חוף האלמוג 0.1	4390	153	-210	-4.6	-198
כנס 1.0	2600		-125	-4.6	-60.0
מלונות ירדן 1.0	2951	126	-148	-4.8	-191
כלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה כינון 1.0	תב 3900	230	-397	-9.2	-855
ת.י.ל.ן. 1.0	תב 12445	6.0	+623	+5.3	+15.0
יעגא 1.0	3386	90.0	-178	-5.0	-59.0
יעגא אופ 1	תב 2900	25.0	-280	-8.8	-110
כלל מחשבים 1.0	5675	52.0	+60	+1.1	+79.0
מ.ל.ל. 1.0	7800	96.0	-400	-4.9	-226
מ.ל.ל. 5.0	3700	16.0			-4.0
מטב מחשבים 1.0	קן 2173		+103	+5.0	+337
ניקוב מחשבים 1.	תב 5500	33.0	-399	-6.8	-33.0
ניקוב מחשבים 5.	3230	160	+90	+2.9	+162
תים מחשבים 1.0	1880	231	-25	-1.3	-192
תים מחשב אופ 1	18500	5.0			-3.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	505	895	-25	-4.7	-1115
אברהם גינדי 5.0	מ 437		-23	-5.0	-2713
אורן מבנים 1.0	תב 675	250	+39	+6.1	+685
אורן מבנים 5.0	338	1665	-3	-.9	-2533
אזורים 1.0	4740	1226	-60	-1.3	-957
אילנד 1.0	380	2879	-20	-5.0	-3922
אילנד אופ 1	1385	580	-65	-4.5	-1280
אל-רוב 1.0	3400	576			+524
אל-רוב 5.0	3400	500			+550
אמבנים 1.0	1751	287	-73	-4.0	-264
אמבנים אופ 1	1511	62.0	-94	-5.9	-19.0
אפריקה 0.1	33500	180	-500	-1.5	-280
אפריקה 1.0	24500	250	-300	-1.2	-281
אפריקה אופ' 5	17750	62.0			-83.0
ארזים 1.0	1380	666	-20	-1.5	-679
אילנן 0.1	תב 1860	909	-110	-5.6	-1457
אילנן 0.5	תב 1070	1942	+81	+8.2	+1923
בן-יקר גת 1.0	תב 3068	545	-541	-15.0	-1236
ברנוביץ 1.0	3750	736	-80	-2.1	-781
ברנוביץ 5.0	2650	2316	-131	-4.7	-2720
דנקנר 1.0	3714	173	+150	+4.2	+148
דרוקר 1.0	435	1695	-15	-3.3	-1595
דרוקר 5.0	350	850			-140
דרוקר אופ 1	271	1941	+6	+2.3	+3410
דרעד 0.1	5650	5.0	-100	-1.7	-5.0
דרעד 0.5	2840	158	-130	-4.4	-217
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2466	1742			-307
גב-ים 0.1	3870	286			+19.0
גב-ים 0.5	2200	819			-656
הכשרת הישוב 1.0	41801	149	+1		+48.0
ישפרו 0.1	2718	250			-107
ישראלום 1.0	8700	51.0			-46.0
ישרס 10.0	12235	93.0	-644	-5.0	-100
כנף פיתוח 1.0	8645	100			+1.0
כלל בנלן 0.1	343	11380	-10	-2.8	-16382
לוסיד 1.0	3220	60.0			-37.0
לוסיד 5.0	1358	104			-23.0
מ.ת.ב. 1.0	קן 2132		+104	+5.0	+3706
מאגרי בניה 1.0	405	2617	+15	+3.9	+4501
מאגרי בניה אופ1	341	1980			-2410
מודול בטון 1.0	— הפסקת מסחר				
מישגאל 5.0	271	4579	-14	-4.9	-4128
מגרב 5.0	תב 530	2817	-55	-9.4	-6098
מר-לו 1.0	תב 410	681	-22	-5.1	-1561
מר-לו אופ 1	* 4080	10.0	-41	-1.0	-7.0
* ביצוע חלקי 58.80%					
לירשטיין 1.0	460	104	-5	-1.1	-13.0
לירשטיין 5.0	130.0	17269	-2.0	-1.5	-13558
ליפשיץ 1.0	1045	4311	-4	-.4	-4726
ליפשיץ 5.0	621	6602	-5	-.8	-6052
נאות אביב 0.5	31700	11.0	-700	-2.2	-11.0
נכסי אזורים 1.0	7720	267	-150	-1.9	-413
סהר החזקות 1.0	8700	60.0	-300	-3.3	-74.0
סהר החזקות 5.0	6170	20.0	-124	-2.0	-24.0
סולל בונה מבב א	— הפסקת מסחר				
ספק 1.0	4268	101	-120	-2.7	-50.0
ספק 5.0	2740	60.0	-60	-2.1	-140
עפר וסלע 1.0	תב 702	400	-55	-7.3	-784
קיסריה 0.1	תב 1595	365	-90	-5.3	-306
קיסריה 0.5	828	260	-30	-3.5	-570
רובינשטיין 1.0	— הפסקת מסחר				
רובינשטיין 5.0	— הפסקת מסחר				
רוגובין 1.0	2650	100	-80	-2.9	-223
רוגובין 5.0	2075	280			-45.0
רסקו מבכל	תב 4700	35.0	-720	-13.3	-136
רסקו רג	4550	68.0	+9	+.2	+11.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	תב 2710	559	-150	-5.2	-709
מטעי הדר 0.5	1500	424			-124
מהדרין 0.1	5700	560	-50	-.9	-815
נכסי הדרים 1.0	1031	1694			+653
פרי אור 0.5	תב 2300	195	-160	-6.5	-202
שן-הר 5.0	תב 13035	387	+1185	+10.0	+429

תעשייה

מזון וטבק

אסום 1.0	1250	350	-49	-3.8	-50.0
אטלנטיק 1.0	— הפסקת מסחר				
גולדפרוסט 1.0	1399				+16.0
גולדפרוסט 5.0	632	194	+2	+.3	+541
גולדפרוסט אופ 1	מק 772		+32	+4.3	+266
דובק מב ש	3190	768	-50	-1.5	-673
דובק מב מ	3320	440	-80	-2.4	-440
הלכל 1.0	1080	835	+30	+2.9	+958
הלכל 5.0	629	434	+10	+1.6	+273
פרי-הג 1.0	2358	420			+23.0
פרי-הג 5.0	1620	244	-40	-2.4	-259
טמפו בירה 1.0	14644	261	+644	+4.6	+72.0
טמפו בירה 5.0	9850	271	+450	+4.8	+181
יכוד 1.0	תב 1300	696	-90	-6.5	-1308
יכוד א 5.0	739	716	-11	-1.5	-1387
מן 1.0	9120	59.0	+19	+.2	+2.0
מן 5.0	4600	97.0	+50	+1.1	+35.0
מגפרוסט 1.0	6800	190	-200	-2.9	-295
עלית 0.1	13200	67.0	-200	-1.5	-119
עסיס ב 0.5	35750	29.0	-150	-.4	-37.0
שלמה אבגל 1.0	1830	315	-36	-1.9	-115
שמן מבכל ש'	4800	36.3	-50	-1.0	-47.0

טקסטיל והלבשה

אדטר 1.0	תב 692	1229	-38	-5.2	-2279
אופים 1.0	1751	500	+1	+.1	+46.0
אופנת כרוך 1.0	2160	148			+2.0
אופנת כרוך 5.0	1350	720	-50	-3.6	-574
אפגן 1.0	— הפסקת מסחר				
אפגן אופ 1	— הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	9440	360	-100	-1.1	-340
דלתא-גליל 1.0	4180	313	-115	-2.7	-455
דלתא-גליל א 5.0	3260	124	-40	-1.2	-264
מטויות מאוחד 1.	1600	40.0	-34	-2.1	-37.0
מטויות מאוחד 5.	800	89.4			-706
מטויות אופ 1	תב 455	1023	-70	-13.3	-1405
ויסלגו 1.0	3650	168	-50	-1.4	-135
ויסלגו 5.0	2700	39.0	-93	-3.3	-39.0
ורדינון 1.0	3950	3.0	+40	+1.0	+3.0
זיקית 1.0	תב 7564	191	+494	+7.0	+236
זיקית 5.0	5938	660	+283	+5.0	+686
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר				
טיב-טוב אופ 1	— הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1869	42.1	-53	-2.8	-82.1
לודזיה 0.4	919	1903	-1	-.1	-1086
לינה 1.0	תב 1145	365	-90	-7.3	-3200
מים גליקו 1.0	618	2218	+6	+1.0	+981
מקס 0.1	20180	30.0	+690	+3.6	+43.0
מקס 0.5	9400	166	+440	+4.9	+157
עים 1.0	10990	32.0			-15.0
עים 5.0	5230	410	+80	+1.6	+77.0
ענק 1.0	תב 2880	119	-120	-5.5	-770
פולגת א 0.1	8450	115	-50	-.6	-145
פולגת ב 0.4	5960	215	-60	-1.0	-232
פולימן א 0.5	6100	56.0	-158	-2.5	-93.0

מיטב 1.0	1720	367			-55.0
גמד סכינים בעמ	12320	120	-145	-1.2	-76.0
חצב הנדין 1.0	2914	239	+84	+3.0	+536

מתכת ומוצריה

אלקטמן 5.0	1834	126			-84.0
אורדן 10.0	10230	76.0	-350	-3.3	-147
אורדן 50.0	8560	52.0	-140	-1.6	-44.0
כבלים ש	תב 11400	18.0	-1100	-8.8	-7.0
הגביר 1.0	תב 11000	34.0	-760	-6.5	-71.0
הגביר 5.0	7300	90.0	-200	-2.7	-120
קפסמת פז 1.0	940	1521	-35	-3.6	-1513
קפסמת פז 5.0	674	158	-2	-.3	-122
מודין 1.0	600	500	+1	+.2	+488
מודין אופ א	תב 460	10.0	-45	-8.9	-290
מתכת טרום 1.0	תב 2059	234	-116	-5.3	-748
מתכת טרום אופ 1	519	3319	-1	-.2	-126
כללי ציון 1.0	תב 1990	875	-200	-9.1	-1409
כללי ציון 5.0	820	1822	-39	-4.5	-3562
כללי ציון אופט	698	947	-51	-6.8	-1997
קיטגי 1.0	830	525	-10	-1.2	-248
קיטגי 5.0	420	1643	-1	-.2	-539
נחושתן 0.1	16700	42.0	-750	-4.3	-73.0
נחושתן 0.5	6650	114	-350	-5.0	-119
עיר 3.0	1611	300			+15.0
פלד מלדה 1.0	6820	1643	+250	+4.3	+749
קינג 1.0	1142	504			-697
קינג 5.0	585	868	+20	+3.5	+815
קליל 1.0	2850				
קליל 5.0	1510	335	-33	-2.1	-335
שלודות 5.0	* 2079	100	-21	-1.0	-150
* ביצוע חלקי 66.60%					
תעשיות לביים 1.0	960	290	-40	-4.0	-400
תעשיות לביים 5.0	470	530	-25	-5.1	-930

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	תבא 457000	81.0	+41500	+10.0	+217
אלקו 0.1	3750	22.0	+100	+2.7	+128
אלקו 0.25 ש	2460	258			-66.0
אלקו 0.25 ב	2380	74.0	-66	-2.7	-50.0
אלקטרה 0.1	12490	2.0	-50	-.4	-2.0
אלקטרה א 0.5	5600	103	+60	+1.1	+131
אלרון 3.0	403000	25.0	+17000	+4.4	+25.0
אריית 1.0	31600	355			-122
כלל תעש אלקטר	2730	3867			-1917
מספקו-רטיק 1.0	1710	480	-48	-2.7	-625
מספקו-רטיק 5.0	1140	1249	-10	-.9	-841
טייכמנגר 1.0	1750	193	-50	-2.8	-153
טייכמנגר 5.0	922	547			-437
ציקלון 1.0	3393	175	-179	-5.0	-392
ציקלון 5.0	1770	115			+39.0
קנבסקין אולד 1.	3600	25.0	-180	-4.8	-40.0
קנבסקין אולד 5.	2840	10.0			-10.0
ת.א.ת. 1.0	3400	180			-137
ת.א.ת. 5.0	1380	799			-253
ת.א.ת. אופ 1	11500	12.0	-850	-6.9	-12.0
תדאה 1.0	6000	30.0			-14.0

מוצרי בניה

אי.בי.כלל בנין 1.	6360	285			-205
אלקול 5.0	תב 7210	123	-390	-5.1	-198
אקרשטיין 1.0	1480	225	-83	-5.3	-888
אקרשטיין 5.0	תב 1110	570	-95	-7.9	-899
בטון תדיר 1.0	12150	20.0	+150	+1.3	+15.0
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר				
בר-סון 1.0	קן 3675		+175	+5.0	+230
בר-סון 5.0	* 1274	726	+61	+5.0	+623
* ביצוע חלקי 86.70%					
הסטלול 1.0	— הפסקת מסחר				
הסטלול 5.0	— הפסקת מסחר				
טרמאסבטס 1.0	6035	8.0	+138	+2.3	+40.2
טרמאסבטס 5.0	1800	125	-50	-2.7	-51.0
מ.ל.מ. 1.0	1150	55.0	+44	+4.0	+91.0
מ.ל.מ. 5.0	604	270			-270
מודול השק בטעם	3119	207	+149	+5.0	+359
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר				
מוזאיקה ולפמן 5	תב 9923	8.5	+902	+10.0	+11.4

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	— הפסקת מסחר				
אל-אגם ב 200.0	1150	9.0	-50	-4.2	-79.0
גל תעשיות 1.0	11000	178	+500	+4.8	+211
גל תעשיות 5.0	4960	264			+186
דקסטר 1.0	3060	162	-140	-4.4	-162
דשנים 0.1	4700	144			-65.0
דשנים 0.5	1535	1002			-712
חיפה כמיקל 10.0	857	2965	-3	-.4	-4041
טבע ש	54600	79.0	-135	-.3	-37.0
טבע אופ 4	49600	17.0	-400	-.8	-22.0
ליפסקי 1.0	1260	100	-60	-4.6	-375
ים המלח 0.1	14270	420	-180	-1.3	-396
[illegible]	[illegible]	11976			-11800
מקסימה 1.0	7000	108			-101
מקסימה 5.0	2701	514	+80	+3.1	+796
נקה כמיקל 1.0	תב 3200	107	-250	-7.3	-268
[illegible]	10150	48.0			+20.0
[illegible] 5.0	* 7000	100	+10	+1.6	+19.0
קים כימיקל 1.0	5600	10.0			-2.0
ת.ג.ל. 1.0	תב 1710	69.0	-105	-5.8	-289
ת.ג.ל. 5.0	990	72.0	-51	-4.9	-132
תיא 5.0	* 4715		+225	+5.0	+23.0
* ביצוע חלקי 64.60%					
פרוטארום 10.0	— הפסקת מסחר				
תרו א 5.0	מ 3325		-175	-5.0	-1453

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפוזן 1.0	תב 4345	51.0	+395	+10.0	+51.0
דפוזן 5.0	מ 2303		-122	-5.0	-114
חמ.ן. 1.0	תב 2586	1879	+337	+15.0	+3685
חמ.ן. אופ 1	תב 2475	484	+225	+10.0	+2357
יאה 1.0	5550	189	+49	+.9	+91.0
לבידי אשקלון 1.	תב 431	1447	-40	-8.5	-1547
לבידי אשקלון אופ1	תב 720	400	-45	-5.9	-485
מולט ב 0.5	22300	8.0	+500	+2.3	+3.0
מפעלי נייר 10.0	175900	32.0			-25.0
סקאנריה 1.0	תב 1930	125	-170	-8.1	-334

רים 0.1	3620	28.0	-80	-2.2	-51.0
רים 0.4	2200	250	+35	+1.6	+80.0
תעל ב 0.2	11900	168	-250	-2.1	-285

תעשיות שונות

אלומית 1.0	3341	223	+20	+.6	+203
אלומית 5.0	2540	460	+80	+3.3	+408
אבריין 1.0	תב 2750	317	-200	-6.8	-479
אבריין 5.0	1654	406			-3.0
המישה יוד 1.0	8380	98.0	-240	-3.8	-84.0
דיקה 1.0	5000		-99	-1.9	-87.0
דיקה 5.0	2548	53.9	-2	-.1	-104
ה.ג.מולק 1.0	7280	28.0	+280	+4.0	+4.0
ה.ג.מולק 5.0	4490	100	-50	-1.1	-173

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	5850	183			-71.0
כור כל' 1.0	5100000				-.3
כלל תעשיות 1.0	1244	11009			-13585
מאגרי טכנולוגיה	495	1927			-2092
מאגריטכנו אופ 1	400	1129	+9	+2.3	+1163

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיק ש	4697	124	+3	+.1	+6.0
אידיבי פתוח 2.0	3515	1935			-1938
אינקובה 0.1	1385	500	+35	+2.6	+492
אינקובה 0.5	706	353	-12	-1.7	-521
אלגר ש	5901	106			-97.0
אלטר ס	5900	4.0	-200	-3.3	-4.0
אלרון ש	2450	1243	-100	-3.9	-1935
אלרן מ	תב 2455	94.0	-185	-7.0	-136
אמישר כל' 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
גחלת 1.0	1310				
חברה לישראל 1.0	5960	431	-19	-.3	-543
חברה לישראל 5.0	3210	215	-118	-3.6	-530
חלפסון 0.1	115500	2.0	-1000	-.9	-.7
חלפסון 1.0 ש	26000	43.0			-16.0
אמפא א 0.5	מ 11805		-622	-5.0	-362
פועלים השק ש	3800	1149	+65	+1.7	+1198
לאומי השק 0.1	3820	207	-180	-4.5	-345
דיסקונט השק ש	1995	2354	+35	+1.8	+2977
מזרחי השק ש	14877	150	-785	-5.0	-79.0
מור השק אגח 124	9600	8.0			-1.0
חירון 1.0	1860	220	-128	-6.4	-70.0
חירון 5.0	780	1315			-2815
יצוא ש	9800	297			-145
ירדן א 0.1	3399	1014	-1		-996
כלל ישראל 10.0	1991	1467	+1	+.1	+877
כלל ישראל 50.0	1595	400	-50	-3.0	-910
לנדיק 0.1	7797	32.0	+32	+.4	+10.0
לנדיק 0.5	מב 2246		-118	-5.0	-598
מגדר 0.1	510	1997	-24	-4.5	-2722
מגדר א 0.5	359	1500	+5	+1.4	+652
עת השק ב 0.1	קן 2173		+103	+5.0	+459
עת השק ג 0.5	תב 1150	471	+90	+8.5	+386
פז השק ש	18780	85.0			+33.0
פמה א 0.1	8479	59.0	+9	+.1	+36.0
פמה 0.5	4420	234	+209	+5.0	+98.0
פריזן ב 2.5	2610	347			+622
שלל (אריה) 1.0	— הפסקת מסחר				
שחל (אריה)אופ ב	— הפסקת מסחר				
שחל (אריה) שה 1	— הפסקת מסחר				

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר				
גליל טכנולוגיות	445	1968	-18	-3.9	-7548

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2750	143	-35	-1.3	-248
דלק חיפושים 5.0	1395	325			-147
דלק נפט אופ 2	760	1733	-20	-2.6	-4923
בן חיפושי נפט	12300	188	-300	-2.4	-304
סראויל 1.0	תב 2320	28.0	-135	-5.5	-50.0
סראויל 5.0	תב 940	796	-105	-10.1	-1919
יו.א.ל. 5.0	תב 1293	1478	-70	-5.1	-1142
מ.ג.ן. 1.0	1953	201	+93	+5.0	+41.0
מ.ג.ן. 5.0	933	178	+9	+1.0	+8.0
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	— הפסקת מסחר				
פראויל ב 0.3	3340	40.0	-108	-2.9	-70.0
צפון אמר נפט 1.	251	1445	-1	-.4	-28.0
צפון אמר נפט 5.	172.0	2076	-5.0	-2.8	-2298
צפון אמר אופ2	465	34.0			+8.0
נפטא ש	1530000				

נסחרות במט"ח

גזית מ	245

שערי מטבע חוץ ביום 20.4.86

[illegible]

דולר יציג: 1.4758 | דולר נוסעים: 1.75 | דולר שחור: 1.60-1.62

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוה פיתוח (100% הצמדה)		
ח4001	530265.0	
ח4002	490000.0	
ח4003	480000.0	
ח4004	504700.0	
4.25% מלוה מדינה (שגיא)		
ק-301 תשואה 3.94%		
4101	279.8	+8
ק-302 תשואה 3.72%		
4102	113.4	+2
4103	108.9	+2
4104	105.3	+1
ק-311 תשואה 4.44%		
4201	94.6	+8
4202	92.9	+8
4203	91.0	+8
ק-321 תשואה 3.89%		
4301	104.6	+2
4302	99.6	+1
4303	98.9	+2
4304	97.3	+2
3% מלוה מדינה (גליל)		
ק-201א תשואה 2.60%		
ח3601	31574.0	-149.0
ק-201ב תשואה 2.60%		
ח3602	29102.0	-91.0
2027 א תשואה 2.63%		
ח3603	27038.0	-187.0
ק-202ב תשואה 2.65%		
3604	24259.0	+40.0
ק-203א תשואה 2.49%		
ח3605	22293.0	+112.0
ק-203 תשואה 2.43%		
ח3606	21058.0	+53.0
ח3607	19574.0	+50.0
ח3608	18525.0	+48.0
ק-204 תשואה 2.80%		
ח3609	17349.0	-130.0
ח3610	15643.0	-120.0
ח3611	15108.0	-121.0
ח3612	14963.0	-116.0
ק-205 תשואה 2.63%		
3613	14190.0	+91.0
ח3614	13620.0	+89.0
ח3615	12574.0	+83.0
ח3616	11509.0	+77.0
ק-206 תשואה 2.94%		
ח3617	10683.0	-92.0
ח3618	10135.0	-88.0
ח3619	9323.0	-83.0
ק-207 תשואה 2.96%		
ח3620	8799.0	-51.0
ח3621	8356.0	-50.0
ח3622	7533.0	-46.0
ק-208 תשואה 2.90%		
ח3623	7094.0	+53.0
ח3624	6816.0	+53.0
ק-209 תשואה 2.86%		
ח3625	6240.0	+28.0
ח3626	5771.0	+26.0
ח3627	5351.0	+24.0
ק-210 תשואה 3.10%		
ח3628	4856.0	-41.0
ח3629	4549.0	-38.0
ח3630	4299.0	-37.0
ק-211 תשואה 3.06%		
ח3631	3958.0	-7.0
ח3632	3726.0	-7.0
ח3633	3519.0	-7.0
ק-212 תשואה 2.95%		
3634	3120.0	-5.0
ח3635	2950.0	-5.0
ח3636	2900.0	-4.0
ק-213 תשואה 3.00%		
ח3637	2714.0	+31.0
ח3638	2526.0	+29.0
ח3639	2312.0	+27.0
ק-214 תשואה 3.20%		
ח3640	1878.0	-14.0
ח3641	1627.0	-12.0
ק-215 תשואה 3.20%		
3642	1454.0	-8.0
ח3643	1262.0	-6.0
ק-216 תשואה 2.43%		
3644	1187.0	+36.0
3645	1071.0	+33.0
4.25% מלוה מדינה (גליל)		
ק-341 תשואה 4.59%		
3826	89.5	+1.0
3827	87.7	+1.0
ק-251 תשואה 3.36%		
3701	880.7	+1.3
ק-252 תשואה 3.35%		
3702	694.8	+1.2
ק-253 תשואה 4.05%		
3703	585.9	+3.1
3704	501.7	+2.7
ק-261 תשואה 4.23%		
3751	260.9	-3.5
ק-262 תשואה 4.02%		
3752	106.9	+2.1
3753	102.3	+2.0
ק-263 תשואה 4.65%		
3754	88.3	+.2
3755	84.9	+.2
ק-271 תשואה 4.29%		
3901	96.9	-.8
3902	92.3	-.8
3903	91.5	-.8
3904	90.0	-.8
4% מלוה פיתוח (90% הצמדה)		
ח3106	— הפסקת מסחר	
ח3107	249500.0	+3750.0
ח3108	234150.0	+40.0
ח3109	231500.0	
ח3110	229000.0	+200.0
ח3111	223600.0	+100.0
ח3112	221400.0	-600.0
ח3113	223500.0	
ח3114	216350.0	
ח3115	215000.0	+1000.0
ח3116	206410.0	
ח3117	216100.0	+300.0
ח3118	208000.0	+800.0
4%-6%-7% מלוה פיתוח ובנייה (80% הצמדה)		
ח3201	179000.0	
ח3202	178700.0	
ח3203	177000.0	
ח3204	173000.0	
ח3205	170100.0	-1000.0
ח3206	168500.0	
ח3210	165500.0	+1400.0
ח3211	164400.0	
ח3212	160700.0	
ח3213	154400.0	+200.0
ח3214	148600.0	
6%		
ח3501	147000.0	
ח3502	145600.0	
ח3503	130000.0	
ח3504	127300.0	
ח3505	125660.0	
7%		
ק-701 תשואה 2.93%		
ח3521	124623.0	+211.0
ח3524	112925.0	+165.0
ק-702 תשואה 2.95%		
ח3522	119619.0	+203.0
ח3523	113024.0	+192.0
ק-703 תשואה 3.19%		
ח3525	110197.0	+101.0
ח3526	114919.0	+198.0
ח3527	112624.0	+193.0
ח3528	109650.0	+188.0
ק-704 תשואה 3.25%		
ח3529	109292.0	+188.0
ח3530	106738.0	+183.0
ח3531	106458.0	+183.0
ח3532	103341.0	+178.0
ח3533	103188.0	+178.0
ח3534	97306.0	+167.0
ק-705 תשואה 3.27%		
ח3535	97392.0	-58.0
ח3539	91739.0	-61.0
ק-706 תשואה 3.21%		
ח3536	97417.0	+349.0
ח3537	97306.0	+348.0
ח3538	91589.0	+329.0
ח3540	91404.0	+334.0
ח3541	88316.0	+322.0
ח3542	88187.0	+327.0
ח3543	83883.0	+312.0
ק-707 תשואה 3.25%		
ח3544	83912.0	+337.0
ח3546	81837.0	+335.0
ח3547	81651.0	+335.0
ח3548	81558.0	+335.0
ח3550	77295.0	+322.0
ח3551	76988.0	+321.0
ק-708 תשואה 3.31%		
ח3545	81507.0	+140.0
ח3549	76980.0	+132.0
ח3552	70642.0	+122.0
ח3554	70494.0	+103.0
ח3555	70494.0	+103.0
ק-709 תשואה 3.45%		
ח3553	69971.0	+121.0
ח3571	63298.0	+110.0
ק-710 תשואה 3.15%		
ח3556	67478.0	+553.0
ח3558	70332.0	+588.0
ח3559	67844.0	+568.0
ח3560	64209.0	+549.0
ח3561	64028.0	+549.0
ק-711 תשואה 3.40%		
ח3557	67434.0	+99.0
ח3572	63978.0	+111.0
ק-712 תשואה 3.27%		
ח3573	63857.0	-266.0
ח3574	58881.0	-247.0
ח3577	58826.0	-254.0
ח3578	54342.0	-237.0
ק-713 תשואה 3.30%		
ח3575	58629.0	-125.0
ח3576	58463.0	-125.0
ח3579	53954.0	-122.0
ק-714 תשואה 3.00%		
ח3580	50691.0	+86.0
ח3581	46105.0	+78.0
ח3582	42523.0	+73.0
ח3583	39522.0	+67.0
ק-715 תשואה 3.06%		
ח3584	37515.0	+154.0
ח3585	35570.0	+149.0
ח3586	32212.0	+136.0
ח3588	32169.0	+129.0
ק-716 תשואה 3.05%		
ח3587	32331.0	+71.0
ח3591	30733.0	+74.0
ח3592	30699.0	+75.0
ח3593	30647.0	+74.0
ק-717 תשואה 3.29%		
ח3589	29124.0	+95.0
ח3594	28970.0	+102.0
ח3596	27682.0	+99.0
ח3597	27588.0	+99.0
ק-718 תשואה 3.02%		
ח3590	29299.0	+43.0
ח3595	29122.0	+50.0
5% מלוה פיתוח ומדינה (בדירה במילה צמודה)		
ק-101 תשואה 3.23%		
ח2001	120972.0	+208.0
ח2002	120630.0	+208.0
ק-102 תשואה 3.36%		
ח2003	115883.0	+200.0
ק-103 תשואה 3.27%		
ח2004	116686.0	+414.0
ק-104 תשואה 3.46%		
ח2005	109253.0	+271.0
ח2006	109074.0	+244.0
ח2007	106971.0	+238.0
ק-105 תשואה 3.42%		
ח2008	106262.0	+155.0
ח2012	107361.0	+186.0
ח2015	104566.0	+182.0
ק-106 תשואה 3.40%		
ח2009	110979.0	+193.0
ק-107 תשואה 3.25%		
ח2010	110669.0	-289.0
ח2011	108522.0	-283.0
ח2013	108422.0	-300.0
ח2014	105651.0	-295.0
ק-108 תשואה 3.32%		
ח2016	106180.0	+403.0
ח2018	103422.0	+402.0
ח2021	100067.0	+398.0
ק-109 תשואה 3.41%		
ח2017	102622.0	-40.0
ח2019	102339.0	-48.0
ח2020	99342.0	-47.0
ק-110 תשואה 3.17%		
ח2022	94043.0	+53.0
ק-111 תשואה 3.50%		
ח2023	93984.0	-716.0
ק-112 תשואה 3.40%		
ח2024	87960.0	-1492.0
ח2027	84804.0	-1492.0
ח2031	78444.0	-1483.0
ק-113 תשואה 3.40%		
ח2025	88474.0	-618.0
ח2026	88172.0	-620.0
ק-114 תשואה 3.25%		
ח2028	85569.0	+147.0
ח2030	81364.0	+140.0
ק-115 תשואה 3.20%		
ח2029	80943.0	+384.0
ח2033	74481.0	+368.0
ח2035	68354.0	+344.0
ק-116 תשואה 3.14%		
ח2032	79447.0	-2079.0
ח2034	75044.0	-2023.0
ח2036	68875.0	-1916.0
ק-117 תשואה 3.25%		
ח2037	64912.0	-444.0
ח2052	56215.0	-396.0
ק-118 תשואה 2.51%		
ח2038	* 66785.0	+1979.0
ח2040	* 66377.0	+1983.0
2051	* 62817.0	+1923.0
ק-119 תשואה 3.13%		
ח2039	64775.0	-111.0
ח2041	61805.0	-111.0
ק-120 תשואה 2.72%		
ח2053	57468.0	-80.0
ק-121 תשואה 1.86%		
ח2054	54173.0	-1401.0
ח2056	50168.0	-1333.0
ח2058	45671.0	-1246.0
ח2060	42162.0	-1182.0
ק-122 תשואה 1.67%		
ח2055	מ 54882.0	-1460.0
ח2057	מ 50832.0	-1389.0
ח2059	מ 46259.0	-1298.0
ק-123א תשואה 0.75%		
ח2061	33496.0	-795.0
ק-123ב תשואה -0.40%		
ח2062	32932.0	-17.0
ק-123ג תשואה -0.62%		
ח2063	31792.0	+44.0
זולים		
מ 17	104.0	
מ 18	ק 106.7	+3.1
מ 19	— הפסקת מסחר	
מ 20	— הפסקת מסחר	
מ 21	107.5	+2.2
מ 22	103.0	
מ 23	94.5	+.5
ח24	92.6	-.9
ח25	95.1	-1.0
ח26	93.7	-.3
ח27	93.5	-.5
ח28	97.0	-.5
ח29	96.3	15/04
ח30	100.0	
ח31	101.5	-.8
32	94.3	-2.9
33	מ 97.9	-3.0
2	94.0	
34 מר"ג	99.5	-.5
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
מופ אילנים	204.9	
מופ אילותא	1185.0	+10.0
מופ אלסינט	— הפסקת מסחר	
תדיראן 84	94.2	
תדיראן 85	400.1	
הכשרת הישוב	179.0	+2.0
תעש מימון	183.4	+2.1
בל"ת מימון 2	107.1	+3
מנפיקים 167	110.9	+1
משאבים 81	107.1	
"ארמוני" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-601 תשואה 4.07%		
סד' 2501	153.6	-.1
סד' 2502	151.0	-.1
סד' 2503	146.2	-.1
ק-602 תשואה 3.86%		
סד' 2504	152.9	+.2
סד' 2505	147.1	+.2
ק-603 תשואה 3.74%		
סד' 2506	142.4	+.3
סד' 2507	137.5	+.3
ק-604 תשואה 2.99%		
סד' 2508	103.9	-1.5
"ירמוני" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 6.85%		
7001	242.8	-1.7
7002	235.4	-1.7
ק-902 תשואה 6.65%		
7003	226.6	+1.9
7004	209.2	+1.8
ק-903 תשואה 6.50%		
7005	196.5	-4.2
ק-904 תשואה 6.70%		
7006	184.1	-.1
ק-905 תשואה 6.81%		
7007	171.1	-1.0
7008	162.6	-1.0
ק-906 תשואה 6.65%		
7009	158.4	+.5
ק-907 תשואה 6.90%		
7010	148.4	
ק-908 תשואה 6.97%		
7011	140.0	-.5
7012	139.2	-.5
ק-909 תשואה 7.00%		
7013	131.4	-1.0
ק-910 תשואה 7.00%		
7014	114.5	-.7
ק-911 תשואה 7.05%		
7015	95.3	-.6
7016	94.7	-.7
7017	97.0	-.6
7018	96.8	-.6
7019	97.2	-.6
7020	97.0	-.7
7021	96.1	-.7
7022	95.8	-.6
ק-951 תשואה 7.31%		
7201	94.4	-1.2
7202	93.0	-1.2
7203	92.8	-1.3
7204	93.2	-1.3
"יבלבערי" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.68%		
ח6101	12585.0	+5.0
ק-802 תשואה 1.86%		
ח6102	7600.0	-62.0
ק-803 תשואה 1.85%		
ח6103	6830.0	-117.0
ק-804 תשואה 1.85%		
ח6104	6361.0	-19.0
ח6105	6027.0	-19.0
ק-805 תשואה 1.91%		
ח6106	5826.0	+3.0
ח6107	5612.0	+2.0
ק-806 תשואה 1.91%		
ח6108	4073.0	+2.0
ח6109	3878.0	+1.0
ח6110	3814.0	+2.0
ק-807 תשואה 2.00%		
ח6111	3148.0	-65.0
ח6112	3083.0	-64.0
ק-808 תשואה 2.09%		
ח6113	2079.0	+1.0
ק-821 תשואה 3.00%		
ח6151	800.5	-2.1
ח6152	766.4	-1.9
ק-822 תשואה 3.00%		
ח6153	666.3	-2.7
ח6154	654.4	-2.7
ק-823 תשואה 2.95%		
ח6155	430.1	-4.8
ק-824 תשואה 3.00%		
ח6156	346.1	-.9
ק-825 תשואה 3.00%		
ח6157	257.2	-1.9
ח6158	243.6	-1.9
ק-826 תשואה 3.00%		
6159	208.2	-3.0
ק-827 תשואה 3.00%		
6160	195.5	-1.8
6161	189.2	-1.7
ק-828 תשואה 2.90%		
6162	172.3	-.7
ק-829 תשואה 3.00%		
6163	158.7	-1.3
6164	152.3	-1.2
ק-830 תשואה 3.00%		
6165	143.2	-1.3
ק-831 תשואה 3.00%		
6166	135.3	-.2
6167	132.4	-.1
6168	130.3	-.2
ק-832 תשואה 2.80%		
סד' 6169	126.8	+1
ק-833 תשואה 3.00%		
6170	116.7	-1.8
ק-834 תשואה 2.85%		
6171	83.7	+1.2
6172	83.6	+1.2
ק-851 תשואה 2.52%		

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית פק"מ ל-7 ימים או ריבית במרווח קבוע מה פריים. הגבוה מבין השנים
בנק לאומי

קרנות נאמנות

[illegible]

בתוכנית המשק הכלכלית:

השקל יוצמד לסל מטבעות ו„יטולטל" סביב ממוצע קבוע

מאת שלמה קרמר

במסגרת ההצעות שרוכזו והונחו על שולחנה של ועדת המעקב אחר התכנית הכלכלית, מוצע כי השקל יוצמד לסל המטבעות ולא לדולר.

ברקע ההמלצה התקבלה הגישה האומרת כי את השיפור במאזן התשלומים של המדינה יש להשיג בעיקר באמצעות התאמות ושינויים בשערי החליפין של המטבעות. עמדה זו מובעת גם על ידי יועצי מזכיר המדינה האמריקאי, הפרופסורים הרברט סטיין וסטנלי פישר. גישה זו מועדפת על תחליפיפיות אחרים.

מכיני תכנית ההמשך ל"תכנית הכלכלית ממליצים שמידת שער החליפין על בסיס ריאלי תהיה האמצעי הכמעט בלעדי לטיפול במאזן התשלומים.

בהתייחסותם להרכב הייצוא של ישראל, מצאו המתכננים שיש לאמץ את סל המטבעות, כקבוצת ההתייחסות להתאמות הנדרשות בשערי החליפין של השקל ולא את הדולר. הוחלט בהתאם להמליץ על הקמת צוות משותף לאוצר ולבנק ישראל, אשר ינחה באופן שוטף את תהליך ההתאמה של שערי החליפין. צוות זה ידאג "לטלטל" את שער החליפין במסלול צר, כאשר במרכזו שער חליפין ממוצע של סל המטבעות.

הצוות המשותף לשני הגופים המרכזיים במשק ינחה באופן שוטף את התאמת שערי החליפין במסגרת שני עקרונות: "קיבוע" על ידי שער חליפין בממוצע מסויים ו"טילטול" משני צדי הממוצע והצמדת השקל לשינויים בסל המטבעות ולא לשינויים בדולר בלבד.

בתחום מאזן התשלומים מוצע עוד להבטיח את זמינותו של האשראי ליצוא, אך זאת ברמת מחיר אחידה, אשר תשקף באופן ריאלי ואפקטיבי את עלות האשראי למשק הישראלי. מעורבות הממשלה בעידוד היצוא תתמקד בעיקר בתחומי התשתית השיווקית של מוצרים ישראליים לחו"ל. בעניין זה מצויין כי על הממשלה לפעול לעידוד מערכי שיווק מרוכזים דוגמת ירידים, מרכזי מידע וכו'.

הממשלה תעשה מאמץ להרחבת מעגל ההסכמים המיוחדים בתחומי הסחר, עם מדינות נוספות, כאשר דוגמת הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב לנגד עיניה.

נמשך הגידול ביצוא החקלאי; 625 מיליון דולר בשנה הבאה

מאת דויד מושיוב

תנאים טובים צפויים השנה לייצוא התוצרת החקלאית הטריה מישראל לחו"ל הן בתמורה לחקלאי והן בהכנסה במטבע זר לאוצר המדינה. מסמך של משרד החקלאות הדן בייצוא החקלאי קובע, כי סך הכל הייצוא החקלאי הטרי בשנת הכספים 1985/86 יגיע לכדי 562 מיליון דולר בהשוואה ל־500 מיליון דולר שנה קודם לכן, עלייה של 12.5 אחוז וזאת על אף ירידה הצפוייה בייצוא הכותנה בסכום של 30 מיליון דולר בקירוב.

לקראת הייצוא של השנה הבאה 1986/87 מתכנן משרד החקלאות להגביר כמויות הייצוא של ירקות ופירות, להוציא הדרים. בהנחה שבסיס המחירים יהיה זהה לשנה הנוכחית יגיע הפדיון מייצוא תוצרת חקלאית טריה לכדי 625 מיליון דולר.

שליש מהייצוא החקלאי הטרי לחו"ל מהווה פרי ההדר. כמות הפרי לייצוא השנה תהיה כ־550,000 טונות, עליה קטנה ביותר לעומת השנה החולפת. עם זאת מדובר בכמות קטנה בשיעור 25 אחוז מהכמויות של ראשית שנות ה־80. הפדיון פו"ב בענף פרי ההדר צפוי להגיע לכדי 195 מיליון דולר השנה, גידול של 16 אחוז לעומת הפדיון אשתקד.

ענף הכותנה סובל מהמפולת במחירי הכותנה בעולם בשנתיים האחרונות: ממחיר של 1875 דולר לטונה כותנה בשנת 1983/84 ירד המחיר לכדי 1160 דולר הכותנה בממוצע העונה. יבול הכותנה מקיץ 1985 הגיע לשיא של 408,000 כריכות שאפשרו 90,000 טונות כותנה לייצוא. הפדיון מייצוא זה יגיע לכדי 105 מיליון דולר לעומת 132 מיליון דולר שנה קודם לכן.

יצוא הפרחים מישראל יסתכם ב־865 מיליון פרחים והפדיון הצפוי: 86 מיליון דולר. יצוא צמחי נוי וחומרי רביה לפרחים יגיע השנה ל־12 מיליון דולר וסך הכל הייצוא בענף זה יגיע לכדי 97 מיליון דולר.

יצוא הירקות בסתו וחורף של 1985/86 יסתכם ב־65,000 טונות והפדיון שיושג יהיה 31.2 מיליון דולר. מדובר בעלייה בשיעור 11 אחוז בייצוא הירקות וגידול בשיעור 33 אחוז בפדיון. התרומה של השנוי בשערי החליפין וההתחזקות המטבעות לעומת הדולר הורגש במיוחד בענף זה.

יחד עם ייצוא הירקות של גידולי האביב המתחיל בימים אלה צפוי יצוא הירקות השנה להגיע לכדי 122,000 טונות בפדיון של 48 מיליון דולר. לקראת השנה הבאה מתכנן משרד החקלאות לייצא 140,000 טונות ירקות בתמורה של 63 מיליון דולר. העליות בייצוא יהיה בפלפל, סלרי, מלונים, כרוב סיני, חסה אייסברג ותות שדה.

יצוא האבוקדו השנה יהיה 57,000 טונות והפדיון 57 מיליון דולר כלומר ממוצע של 1,000 דולר לטונה, שיפור בשיעור 24 אחוז לעומת אשתקד. בשנה הבאה מתוכנן יצוא של 75,000 טונות אבוקדו.

המנגו והאפרסמון מיוצאים בהיקף של 1200 – 1800 טונות בשנה ובשנה הבאה צפוייה הכפלת הייצוא בגידולים אלה.

הייצוא מענפי החי יגיע השנה לכדי 22 מיליון דולר, עלייה של 6 מיליון דולר לעומת שנה קודם לכן, שליש מהייצוא הם כבדי אווז, ענף המתחזק בסיוע משרד החקלאות.

ההסכם על איזור סחר חופשי עם ארה"ב נכנס לתוקפו באוקטובר 1985 ותוצאותיו משפיעות על הכנסות החקלאים. הורדת 4 אחוזים מכס על עגבניות לארה"ב ערכם 50,000 דולר על כמות של 1200 טונות עגבניות.

גידול ריאלי בפעילות „משכן"

הרווח המותאם המאוחד של בנק „משכן" מפעולות רגילות לפני מס הסתכם בשנת 1985 ב־5.4 מיליון ש"ח, סכום דומה לרווח לפני מס אשתקד. הרווח הנקי המותאם המאוחד של הבנק לשנת 1985 הסתכם ב־2.0 מיליון ש"ח, לעומת 3.2 מיליוני ש"ח בשנת 1984. מאזני הבנק כוללים גם את התוצאות הכספיות של בנק בנין למשכנתאות ובנק ת"א למשכנתאות. התשואה נטו להון המותאם של הבנק הגיעה ל־13.2%.

בנק „משכן" מציין את הייחוד בתוצאות בהתחשב בהתפתחויות שאפיינו השנה את ענף המשכנתאות, ובכלל זה ההכבדה בחוקי הכיסוי על הבנקים למשכנתאות בעקבות „חוק שטיינברג" והשחיקה האינפלציונית הגדולה בהקדמות הכסף.

רווחיותו של בנק „משכן" משקפת במידה רבה הרחבה משמעותית בפעילותו של הבנק בתחום זה. תיק ההלוואות, המשקף את הפעילות בתחום המשכנתאות, גדל ריאלית בשיעור כ־30 אחוז והסתכם בסוף שנת 1985 בסכום של 1.5 מיליארד ש"ח, לעומת 1.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 1984.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

צמיחה – חלק א'

החלפת שר האוצר והמשבירן מסביב לנושא הוריד את עניין הצמיחה מהכותרות, אין ספק שההיכוח בנושא זה יחזור במלוא עוזו בקרוב. הבעיות המרכזיות בנושא הצמיחה הינן שתיים: א. מקורות לגיוס הון לצורך הצמיחה, ב. הכוונת המקורות הכספיים ליעוד נכון ומוצלח. מובן שקיימות בעיות נוספות כגון – עדיפויות לאומיות, שינוי קריטריונים כלכליים בבחירת הבעיות במשק וכהנה וכהנה מיני תופינים ספק מתוקים. מקורות לגיוס הון קיימים והם מפורטים כדלקמן – 1. מיסוי חדש מכל סוג שהוא 2. גיוס כספים מחו"ל 3. גיוס הון משוק מקומי 4. שינוי יעדים במשק לתקופה קצובה מראש.

מבין כל האלטרנטיבות הנ"ל נראות אפשרויות שלוש וארבע כרלבנטיות ובוודאי יותר מעשיות מהאחרות.

הציבור בישראל מחזיק בידיו ממון רב בהרבה צורות חיסכון, גם באם נתעלם מההון השחור עדיין קיים סכום עתק לשימוש הצמיחה במדינה. בשוק הון יציב בשילוב תנאי משק סבירים ניתן לבצע הנפקות כספים בבורסה, לדוגמא ניטול את – חברת בזק לטלפונים.

גיוס הון בסך ניכר של כמאה מליון דולר אפשרי, מובן שבשלבים ותוך הצגת הדברים כפיתוח ומעבר מטיפול ממשלתי לסקטור עיסקי ורווחי. גיוס הון מסוג זה יאפשר לבזק הפניית משאבים חיצוניים לפעילותה מחד וקיצוץ בתיקצוב הממשלתי לחברה, מאידך. הקיצוץ יכול וצריך לעבור במישרין לכיוון הצמיחה ויהווה גיוס הון נטו, זול וכדאי. צמיחה במשמעותה המיידית הינה הגדלת היצוא וקבלת תמלוגים במט"ח, בשוק ההון שלנו ניתן וצריך לגייס מימון ציבורי בתנאים טובים יותר מהאג"ח הממשלתי ובסך כספי מוגבל שיפגע אך מעט באפיק האג"ח הממשלתי. מתן ריבית מועדפה וחלוקת רווחים פטורה ממיסוי עשויים להיות אלטרנטיבה טובה לגיוס הון בסך ידוע ומוגבל שמטרתו אחת והיא – צמיחה. הבנקים המסחריים מגייסים כסף באמצעות תוכניות חיסכון למספר שנים אשר שמונה בהן ברירת הצמדה לדולר, למדד, ומיני משתנים נוספים. עלות הגיוס – זולה, אפשרויות התימרון בסכום חד פעמי שיועדו צמיחה רבות ומגוונות כולל חלוקת רווחים אפשרית בפרוייקטים ספציפיים. עד כאן הקטע של גיוס הון מקומי, מכאן נעבור לשינוי יעדים במשק. קיימות אצלנו מספר „פרות קדושות" שכל עת שמנסים לקצץ בהן עולה קול זעקה מרה והנושא איכשהוא יורד מהפרק.

משק כלכלי מתוכנן יכול וחייב להסיט יעדים כלכליים מישניים מחשיבותם ולדחותם לפרקי זמן סבירים, מדינות רבות עשו כך בעבר (טורקיה לדוגמא). תימרון פנימי במטלות המשק השונות עשוי להפריש ממון ממשלתי ניכר לכיוון יעד הצמיחה, בשלב מאוחר יותר ניתן לשוב למקורות הקיצוץ במידה ויהיו חשובים. בפרק ב' נעסוק באיך לא לבצע צמיחה ועל איזה קריטריונים להתבסס בביצועה.

תיירות – אפשר אחרת

דוד טובב לשעבר בנקאי בכיר בבנק לאומי מבין תוכנית תומש לפיתוח התיירות בישראל, יפה, מעניין ומאוד נדרש.

התבוננות בפעילות הממשלה מלמדת שאך מעט נעשה לקידום התיירות לישראל. תקציבים מועטים, פירסומת מועטה, אי הענות לדרישת אנשי משרד התיירות להגדלת תקציבם וכהנה וכהנה חוסר פעילות הנכונות ממשלתית.

בתקציב המועט העומד לרשות משרד התיירות עושים אנשי המשרד שימוש מקסימלי ואף למעלה מכך, בתוספת פירסום ניתן היה להגיע לתוספת של 250,000 מבקרים לשנה, ישנן מגבלות תקציב והן נוגדות הגיון כלכלי. אם מדינות כספרד ויוון מסוגלות לבנות חלק ניכר מתקציבן ע"י הפיכתן למדינות תיירות ידועות ומקובלות, אין סיבה שאותו תהליך לא יתרחש אצלנו.

נראה לצערנו שרק אנשי משרד התיירות מודעים לפוטנציאל הטמון לקופת המדינה ע"י הגדלת נתח השוק שלנו בתיירות העולמית. לכאורה ישנו פוטנציאל גדול מאין כמוהו, ים, שמש, תשתית מלונאות נאותה ומעל לכל ארץ הקודש מקום מועד לצליינות ולהיסטוריה. מסתבר שכל אלה דברים יפים, והחשוב מכל כנראה איך ובאיזה צורה לשווק את הסוכריה הקרויה – ישראל, ולשם כך נדרש תקציב פירסום. מישהוא באוצר ובממשלה צריך להקציב למשרד התיירות סך כספי כפול מהניתן עכשיו לצורך פירסום נאות בחו"ל.

פירסום מסוג זה יניב תשואה נאותה על ההשקעה הכספית מכספי המדינה, לדעתי – תשואה אדירה בהיקפה. יתכן לפיכך שאחד הרעיונות הטובים לזרימת מטבע חוץ לקופתנו טמון בהגדלת משאבי הפירסום לתיירות, בהרחבת משרד התיירות והפיכתו למרכזי יותר מבחינת פעילותו, היקפו הכספי ומידת הרצינות שכולנו מקדישים לענף זה. נקווה לטוב.

התעשיינים וההסתדרות דוחים נסיון ממשלתי להחיות המועצה לחקר הכנסות

מאת חיים ביאור

שר העבודה והרווחה, משה קצב, מבקש לחדש את פעולתה של המועצה הציבורית של המוסד לחקר התפוקות וההכנסות, שלא התכנסה כבר קרוב ל־20 שנה.

השר קצב הציע באחרונה להסתדרות ולהתאחדות התעשיינים לשגר למועצה המחודשת 18 נציגים (תשעה מכל מוסד). בתוספת נציגי הממשלה ואנשי ציבור תמנה המועצה 29 חברים.

בהתייעצות שקויימה בשבוע שעבר בין נציגי ההסתדרות לבין נציגי התעשיינים מסרו אנשי ההסתדרות שהם מתנגדים להחיות מחדש את מועצת המוסד לחקר התפוקות וההכנסות, מאחר שעצם העובדה שהמועצה לא כונסה במשך שנים רבות, מצביעה על אי נחיצותה. ההסתדרות מציעה שבמקום המועצה הציבורית, שקיומה יבוטל, ימונה יושב ראש תורן למוסד, שיתחלף ברוטאציה.

מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, הבהיר לאנשי ההסתדרות שהתעשיינים מוכנים לקבל מראש כל מודל של גוף מפקח שתציע ההסתדרות לגבי המוסד לחקר התפוקות וההכנסות. סוכם שהמודל יגובש על ידי כלכלן ההסתדרות שמואל גרינשפן.

בינתיים ממשיך משרד העבודה והרווחה בנסיונותיו להביא לשובם של נציגי התאחדות התעשיינים וההסתדרות להנהלת המכון לפריון העבודה והייצור, ממנה פרשו בספטמבר אשתקד.

שלושת נציגי ההסתדרות ושלושה נציגי התעשיינים פרשו בשעתם במחאה על הדחתו של ישראל מידן מתפקידו כמנהל המכון, הדחה שלדעתם בוצעה משיקולים בלתי מקצועיים. ההסתדרות והתאחדות התעשיינים מתנים את שובם להנהלת המכון בכך שלהבא כל מינוי או פיטורים של מנהל המכון ייעשו בתיאום עמם.

במקביל למגעים עם משרד העבודה, מקיימים ההסתדרות והתאחדות התעשיינים דיונים שקטים לקראת הקמתו של מכון נפרד לפריון העבודה והייצור, שיהיה משותף לשני הגופים הללו ו„חופשי מלחצי הממשלה".

אשראי ג'מבו בבנק לאומי

בנק לאומי הכריז על אשראי "ג'מבו" – סוג אשראי חדש, שאינו קיים היום במערכת הבנקאות, ללקוחות המסחריים.

החידוש באשראי זה הוא שמחירו נגזר ישירות מעלות גיוס המקורות הכספים וכן נקבע שהאשראי הלא צמוד ניתן לטווח עד שנתיים.

אשראי „ג'מבו" מוצע ללקוחות המסחרי בשני מסלולים:

אשראי שקלי לא צמוד לטווח ארוך של 24–18 חודש.

אשראי שקלי לא צמוד לטווח קצר של 3 חודשים.

האשראי לטווח ארוך יהיה בסכום של 100 אלף ש"ח לפחות ושיעור הריבית ייקבע אחת לחודש לפי שיעור הריבית המשולמת בבנק על פקדונות ג'מבו (500,000 ש"ח ומעלה) ועוד מרווח העומד כיום על 1.5% לחודש.

הריבית תיגבה בפועל אחת לרבעון והקרן, בהתאם להסדר עם הלקוח – אחת לרבעון או אחת ל־6 חודשים.

האשראי לטווח קצר יהיה בסכום של 50 אלף ש"ח לפחות ושיעור הריבית ייקבע אחת לחודש לפי שיעור הריבית המשולמת בבנק על פקדונות "ג'מבו" (500,000 ש"ח ומעלה) ועוד תוספת הסיכון של הלקוח בחח"ד ומרווח העומד כיום על 0.5% לחודש.

הריבית תיגבה בפועל ביום פרעון האשראי (לאחר 3 חודשים) והקרן תיפרע ב־3 תשלומים חודשיים או בתום תקופת האשראי – הכל לפי ההסכם עם הלקוח.

„קנון" גייסה 206 מיליון דולר בהנפקת אג"ח בארה"ב

מאת דרור שרביט

חברת „קנון" השלימה בשבוע שעבר גיוס כ־206 מיליון דולר בהנפקת איגרות חוב בבורסה האמריקאית. תמורת הגיוס הועברה לחברה בשני צ'קים, על ידי החתם להנפקה (ראה צילום של אחד הצ'קים) חברת „דרקסל ברנהים למברט".

איגרות החוב שהונפקו הינן לפרעון במשך 20 שנה וניתנים להמרה במניות החברה. תמורת ההנפקה מיועדת להפקת 38 סרטים המתוכננים השנה על ידי „קנון". חברת „קנון" דיווחה על מכירות בהיקף של כ־200 מיליון דולר בשנת 1985 והכנסות נקי של כ־18 מיליון דולר. ערך החברה בבורסה האמריקאית קרוב ל־170 מיליון דולר.

לאחרונה קיבלה החברה אישור להיסחר בבורסה הניו־יורקית, שם נסחרות החברות הגדולות והמובילות במקום ב„אובר דהקאונטר" השמור לחברות קטנות יחסית. המעבר לבורסה הניו־יורקית לווה בהתנגדות של קבוצת משקיעים גדולה, שרכשה את מניות החברה ב„שורט", ואשר נגרמו לה הפסדים המוערכים בכ־8 מיליון דולר, לאחר שהמניות לא ירדו כפי שהם צפו.

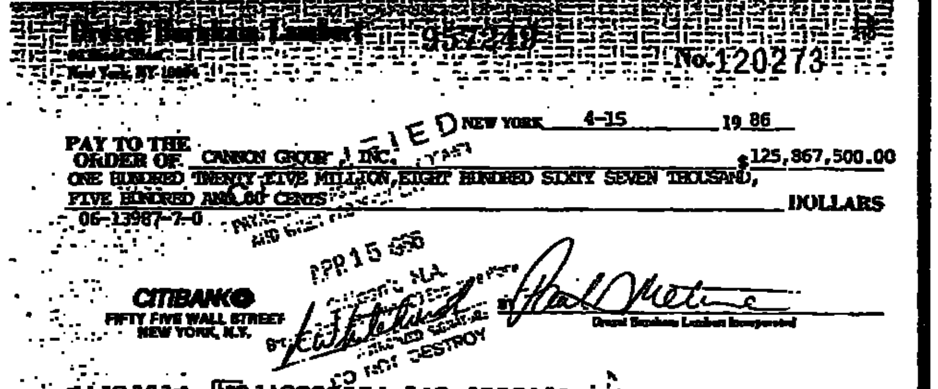

הצ'ק על סך כ־125 מיליון דולר שהועבר לחברה על ידי חתם ההנפקה. יתרת תמורת ההנפקה הועברה בצ'ק נוסף

השכר הנמוך עודד משקיע מאיטליה להקים 2 מפעלים

קינג לרוקה מקים 2 מפעלי מזון שייצאו גם לארצות ערב

מאת משה גבע

שכר העבודה הנמוך בארץ הינו אחד הגורמים שהביאו משקיע יהודי מאיטליה להקים כאן שני מפעלים שתוצרתם תמכר גם ללוב ולארצות המפרץ הפרסי.

מדובר בקינג לרוקה שהוא בעל חברת שיווק מזון גדולה באיטליה המרבה לסחור גם עם ארצות ערב. בימים אלה הוא עומד להגיש למרכז ההשקעות בקשה לקבל מעמד של "מפעל מאושר" עבור בית חרושת לסוכריות אותו הוא מבקש להקים בשדרות. הידע והציוד ייובאו מאיטליה וההשקעה של כ־5 מיליון דולר. המפעל אמור להעסיק כ־40 עובדים מתושבי המקום.

לאחרונה קיבל לרוקה מעמד של "מפעל מאושר" למפעל שהוא עומד להקים בעוד חודשים אחדים בקצרין שברמת הגולן. מדובר במפעל למיצים טבעיים שישווקו לאיטליה ומשם (אולי לאחר שינוי השם) לארצות ערב.

גובה ההשקעה הוא 3.5 מיליון דולר ומחזור המכירות הצפוי בעתיד הוא 10 מיליון דולר. כדי לקבל מעמד של "מפעל מאושר" התחייב לרוקה לייצא 65 אחוז מתוצרתו אך למעשה טוענים מקורביו, כי היצוא יגיע ל־85 אחוז מהתוצרת.

המפעל יעסיק ביום פתיחתו, בעוד מספר חודשים, כ־35 עובדים מבני המקום. לרוקה המתגורר לסרוגין באיטליה ובארץ, הוא הבעלים של בית אבות בבת־ים, בית מגורים שאותו הוא משכיר ברמת גן ובית אבות בבניה באשדוד.

גם „דלק" מועמדת לרכישת מניות „חיפה כימיקלים" של בז"ן

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת "דלק" מועמדת לרכישת חבילת מניות "חיפה כימיקלים" הנמצאים בידי בתי הזיקוק. גורמים בחברה הבהירו כי החברה תתמודד על רכישת המניות וקבוצת אריה גנגר אינה המועמדת היחידה לרכישתן.

חברת "דלק" מחזיקה כ־20 אחוז בבעלות ו־11 אחוז בשליטה של חברת "חיפה כימיקלים" וחבילת המניות המוצעת על ידי בתי הזיקוק למכירה מייצגת כ־25 אחוז בחברה. קבוצת גנגר המחזיקה כיום בשליטה בחברה מבקשת לרכוש את חבילת המניות של בתי הזיקוק, זאת כדי שתוכל לרכוש עמדת הכרעה בלעדית על חלוקת הרווחים שהצטברו ב"חיפה כימיקלים". כדי למתן רושם זה מסר בסוף השבוע אריה גנגר הודעה, בשם מועצת המנהלים של החברה, כי השנה הוחלט שלא לחלק דיבידנד נוסף במזומן מרווחי "חיפה כימיקלים" ודיבידנד הביניים שחולק הוכרז דיבידנד סופי.

ב"דלק" ממתינים לתוצאות המשא ומתן בין בתי הזיקוק לקבוצת גנגר ביחס לחבילת מניות "חיפה כימיקלים" הנמצאת בידי בתי הזיקוק ועל פי תוצאות המו"מ והמחיר שיתגבש לחבילת המניות יציגו את מועמדותם.

קטנה התשואה להון

בסוף השבוע הקודם פרסמה חברת "דלק" את מאזנה השנתי ל־1985 המצביע על ירידה ברווח הנקי המותאם מ־13.5 מיליון שקל ב־1984 ל־11.9 מיליון שקל ב־1985. תשואת הרווח על ההון העצמי ירדה כ־16 אחוז ל־13 אחוז.

מכירות קבוצת "דלק" הסתכמו בשנת 1985 בכ־600 מיליון דולר לעומת כ־570 מיליון דולר בשנה הקודמת, גידול של כ־6 אחוזים. הקטנה ניכרת חלה בנכסי החברה והם הסתכמו בכ־410 מיליון דולר לעומת 534 מיליון דולר בשנה הקודמת, כתוצאה מהירידה בערך מלאי הדלק הגלמי והתזקיקים במונחי דולרים לעומת עליית מדד המחירים לצרכן וכן מירידת מחירי הדלק הגלמי בעולם והקטנת כמות המלאי.

יצויין כי החברה אינה נושאת בסיכון הנובע משינוי מחירי הדלק בעולם הפרשים אלה – הנובעים מעליית מחירים או מירידת מחירים – מתואמים באמצעות קרן השוואה של מחירי הדלק.

1,691 חברות בקשיים בסוף חודש מארס

369 חברות נוספו לרשימה ברבעון הראשון

ברבעון הראשון של שנת 1986 נוספו לרשימת החברות בקשיים 369 חברות, לעומת 692 חברות בכל שנת 1985.

מספר החברות בקשיים עומד כיום על 1,961, לעומת 1801 בסוף פברואר.

אייל ינאי, מנהל חטיבת מידע עסקי ב„דן אנד ברדסטריט (ישראל)" מסר כי עיקר הגידול במספר החברות בקשיים ברבעון הראשון של שנת 1986 נובע מעליה במספר החברות אשר נקלעו לקשיי נזילות, אשר השפיעו על מוסר התשלומים שלהן ואפשרותן לעמוד בהתחייבויותיהן.

ברשימה נכללות חברות אשר נקלעו לקשיי נזילות המשפיעים על מוסר התשלומים שלהן, חברות המתקשות בעמידה בהתחייבויות ובהספקת סחורה; חברות שפעילותן צומצמה באופן ניכר, תוך פגיעה במצבן הפיננסי; וכן חברות שחדלו לפעול או שמונה להן כונס נכסים.

מגמת הגידול במספר החברות שנקלעו לקשיים ממשיכה, ושיעור העליה ברבעון הראשון של שנת 1986 הסתכם ב־23%. בחודש מרס בלבד עלה מספר החברות בקשיים ב־9%.

פיצול הענפים ברשימה הינו כדלקמן:

ענף	1.12.85	1.4.86
מסחר ושירותים	27%	24%
בניה	14%	21%
טכסטיל והלבשה	12%	11%
מתכת	11%	10%
גומי ופלסטיקה	7%	8%
מחשבים ותקשורת	4%	7%
תיירות ותחבורה	7%	9%

בדו"חות העסקיים של דן אנד ברדסטריט לא השתנה ברבעון הראשון של שנת 1986 מספר החברות אשר מצבן מוגדר חזק, שמספרן עומד על 174, ומספר החברות שמצבן מוגדר טוב הוא 2003.

הלוח הכללי

דלת נכחים — קבלנים מציעים — דירות למכירה — עסקים — מגרשים — הצעות עבודה — מכוניות — רוצים לקנות — מקרקעין — הלוואות — ריפוי והרזיה — מציעים למכירה — ניקיון ואחזקה — נרשמו לנישואין — הכרויות — שוק המציאות — ירושלים — הצעות עבודה

LONDON
$ 2.000 U.S. PER MONTH
SALESMAN
If you are able to speak English, drive a motor car and have a good personality, we will teach you within 2 weeks to earn 400–500 Pounds Sterling every week. If you have sufficint capital (say 1000 Pounds) to find accommodation and small motor car we will reimburse your air fare if you're successful. Our company specializes in selling to homeowners security and insulation products.
NO EXPERIENCE NECESSARY AS FULL TRAINING GIVEN.
Telephone Mr. BRANDON, Tel Aviv, 286222 for an immediate interview at the Tel-Aviv Sheraton.

סרטי קנון * ג.ג. אולפני ישראל
לסדרת סרטי אגדות ילדים
דרוש(ה)
איש או אשת יחסי צבור
הכרחי ידיעת אנגלית על בוריה כולל הדפסה
המעוניינים יפנו בכתב־יד בפירוט קורות חיים לג.ג. אולפני ישראל בלינסון 6 תל אביב 63567.
סודיות מובטחת

עיריית חיפה
מרכז רפואי חיפה (רוטשילד)
הפקולטה לרפואה בטכניון
מכרז 4/86
מודיע על משרה פנויה לתפקיד:
מתמחה באגף השיקום
על המעונינים לפנות אל מנהל המרכז הרפואי חיפה (רוטשילד) ולצרף תעודת רישיון להעתקי תעודות המכתבי המלצה רישיון ישראלי בר־תוקף לעסוק ברפואה, תוך 30 יום מפרסום מודעה זו.
אריה גוראל, ראש העיר

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

דירת שניים־וחצי חדרים הוגדלה אתמול לארבעה־וחצי חדרים בחמש שעות בלבד. חברת „עמידר", שבאה לפתור את מצוקת הדיור של משפחת לווינטר מהרצליה, הזמינה מבנה טרומי בן שניים־וחצי חדרים ושירותים והוא הורכב על דירת המשפחה תוך חמש שעות.
(צילום: י.פ.פ.א.)

שמיר ישתתף בעצרת בחברון רק אם רבין יאשר עריכתה

מאת אוריאל בן־עמי
סופר „דבר"

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר לא ישתתף בעצרת „גוש אמונים" בחברון, אם לא יינתן לכך אישור משר הבטחון – כך מסר אתמול מקור המקורב לשמיר.

המקור ציין, כי „גוש אמונים" שפרסם הודעה על השתתפות שמיר בעצרת לא תיאם אותה עמו. לפי שעה לא ברור, איפוא, אם שמיר ישתתף בכינוס.

עצרת „גוש אמונים" מתוכננת לחול המועד פסח, לרגל מלאות 18 שנה להתנחלות בחברון. המארגנים טרם הגישו בקשה לשר הבטחון לאישור העצרת.

בינתיים פנתה תנועת „שלום עכשיו" לאלוף פיקוד המרכז וביקשה ממנו לערוך סיורים באתרים היהודיים ביום העצרת של „גוש אמונים".

שר הבטחון יצחק רבין טרם החליט אם לאשר את שני הכינוסים.

„גוש אמונים" פרסם אתמול הודעה, שלפיה יקיים בכל מקרה את העצרת במערת המכפלה במועד המקורי, ב־27.4.86. בהודעתו תוקף „גוש אמונים" את „שלום עכשיו" ומאשים את התנועה בנגבות גזעניות ואנטישמיות.

„שלום עכשיו" בתכוונת להסית את הערבים למרד ולרצח יהודים, בדומה למופתי אמין אל־חוסייני, שהסית לרצח יהודים" נאמר בהודעת „גוש אמונים".

האלוף שגיא מזהיר מחבלה באכלוס שכונת תל־סולטאן

מאת אמיר רוזנבליט
סופר „דבר"

אלוף פיקוד הדרום אורי שגיא הזהיר אתמול את מתיישבי חבל עזה מפני כל פעילות קיצונית שתינקט על ידם לסכל את התוכנית להחזרת 8000 פליטים המתגוררים במחנה „קנדה" ברפיח שבצד המצרי לשכונת תל־סולטן, הנמצאת בשליטת ישראל.

„התהליך עצמו עדיין טעון אישור מדיני", ציין האלוף שגיא, „אולם צה"ל יבצע הלכה למעשה מה שהוטל עליו – להבטיח את בטחון הפליטים במהלך סיורים באמצע" תל־סולטן בחודשים הקרובים ואחר־כך במהלך התיישבותם במקום".

אלוף שגיא נפגש אתמול עם נציגי המתיישבים בחבל עזה בראשותו של אבי פרחן והבהיר להם בצורה שאינה משתמעת לשני פנים כי יעשה כל שלאל ידו למנוע הפרות־סדר מצדם שנועדו לטרפד את תכנית האיכלוס של שכונת תל סולטן.

בתשובה על שאלות עתונאים אמר האלוף שגיא, כי על פי המידע שבידי זרועות הבטחון, לא נשקפת סכנה בטחונית ממשית מצד הפליטים הפלשתינים האמורים לעקור לשכונת תל סולטן. „אם יודע לנו בעליל על אדם העלול להוות סיכון בטחוני מקרב הפליטים נטפל בו במבעוד מועד", הדגיש האלוף.

מחר בבוקר אמורה להגיע דרך מסוף רפיח לשכונת תל סולטן הקבוצה השניה של כ־25 ראשי משפחות מ„שכונת קנדה" המתוכננות לעקור לתל סולטן. הם יסיירו באתר ויעברו תהליך של תשאול סוציאלי־בלבלי במינהל האזרחי ברצועת עזה.

הממשלה אישרה תקציב רשות השידור לכל שנת 1986/87

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

הממשלה אישרה אתמול את תקציב רשות השידור לשנת הכספים 1986/87 בסך 53 מיליון דולאר.

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת אמר בישיבת הממשלה, כי רשות השידור סיימה את שנת התקציב 1985/86 בעודף תקציבי, לאחר שהחזירה חובות בסך 5 מיליון דולאר. בשנה האחרונה פיטרה רשות השידור יותר מ־100 עובדים, המהווים כ־8 אחוזים מכלל העובדים, וכן נקטה שורה של פעולות ייעול.

הממשלה אישרה את התקציב בקולותיהם של רוב השרים, למעט יגאל הורביץ, אריק נחמקין, ויוסקה שפירא.

יצויין, כי זו הפעם הראשונה זה שנים רבות, שהממשלה מאשרת את תקציב רשות השידור לכל שנת הכספים, ולא לשלושה חודשים בלבד.

200 עובדי משחטת עוף־העמק יפגינו לפני מועצת רמת־ישי

מאת יצחק מרידור,
סופר „דבר"

200 עובדי משחטת „עוף העמק" שברמת־ישי ישביתו מחר את המפעל ויקיימו החל משעה 7.00 בבוקר הפגנה לפני משרדו של ראש המועצה המקומית דרור פוגל.

משחטת „עוף העמק" עומדת להיסגר בקרוב, מאחר שאין ביכולתה של ההנהלה לעמוד בתשלום הארנונה בסך 214,000 דולאר. המשחטה חייבת למועצה גם סכום של 140,000 דולאר על חשבון מסי השנה שעברה.

מנהל המשחטה יזבל שושני חזר ואמר אתמול ל„דבר", כי אם לא תימצא בנושא הארנונה פשרה שהמפעל יוכל לעמוד בה, יפוטרו כל 200 עובדי המשחטה, והיא תיסגר.

ראש המועצה דרור פוגל אמר ל„דבר", כי גובה הארנונה מוכתב לרשות על־ידי משרד הפנים וכי הוא אינו רשאי להתפשר עליה בלי שהממונה על מחוז הצפון יבטיח לו מקור אחר למימון תקציב המועצה.

רחוב פתוח ומארח בחגיגות המימונה השנה

(ע).– חגיגות המימונה המסורתיות של יהדות יוצאי צפון־אפריקה יתקיימו זו השנה השביעית החל ממוצאי שביעי של פסח ולמחרתו בהשתתפות רבבות חוגגים ואורחים.

מוקדי החגיגות יהיו השנה בירושלים ובדימונה שבנגב, הצוגגת מלאות שלושים שנה להקמתה.

סם בן שיטרית, יו"ר תנועת „ביחד", היוזמת ומארגנת את החגיגות, סיפר אתמול במסיבת עתונאים בירושלים על החידושים במערכת החגיגות ועיקרם „רחוב פתוח", אירוח משפחות של ערבים, דרוזים ותיירים ב־25 מוקדי אירוח ביתיים שיוקמו ברחובי הבירה בשיתוף עם תנועת נעמ"ת, וכן פעולה מיוחדת של עשרה מבתי־המלון הגדולים בבירה לאירוח תיירים וישראלים בליל המימונה. יהיה זה ליל מוצאי חג הפסח ובו יפתחו כ־100,000 משפחות של יוצאי צפון־אפריקה את בתיהם לאורחים.

החידוש מיוחד במסגרת הגיגות המימונה, „רחוב פתוח ומארח", יתקיים במוצאי שביעי של פסח. רחוב יצחק שדה בשכונת קטמון בירושלים ייהפך למדרחוב חוגג בכל שעות הלילה. הוא ירופד בשטיחים לכל אורכו ויקושט ברגלים ובשערי ירק הגיניים. יוצבו בו עשרות שולחנות ערוכים במטעמים צפון־אפריקאיים, ועשרות משפחות של יוצאי צפון־אפריקה יגישו לאורחים את התקרובת לקול צלילי תזמורות.

תינוקת מבחנה ראשונה בבי"ח הקריה בתל־אביב

(ע). – לידת מבחנה ראשונה בתל־אביב היתה אתמול בבוקר בבית־החולים הקריה בעיר. שם נולדה בניתוח קיסרי בת במשקל 3.170 ק"ג, לבני הזוג מלי ואריק אלדר.

יחידת ההפריה החוץ־גופית פועלת בבית־החולים הקריה בתל אביב זה תקופה חודשים, ומלי אלדר היתה הראשונה שהטיפול בה הצליח. כיום מבתינות 300 נשים בתור להפריה דומה בבית־החולים זה. שיעורי ההצלחה של היחידה מגיעים ל־35 אחוז, ואינם נופלים מאלה של מרכזי ההפריה המובילים בעולם.

משמאל לימין: מלי אלדר ובתה, אליעזר מטלון בן ה־75, שהיה הילד הראשון שנולד בתל־אביב, האב אריק אלדר וראש העיריה שלמה להט.
(צילום: ישראל מלובני)

תינוקת המבחנה יצאה לאוויר העולם בשעה 9.12 בבוקר, ובכך נסתיימו בכי טוב 14 שנות ציפייה של בני הזוג לילד. לבני הזוג יש ילד שאימצו לפני כחמש שנים.

אחרי הפסח צפויות בבית־החולים עוד 35 לידות של תינוקות מבחנה, לידה בכל שבוע.

מאות מנעו מכהנא לדבר וסילקוהו מקריית־שמונה

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כמה מאות בני־נוער וחברי קיבוצי הגליל העליון ועמם תושבים מקריית־שמונה מנעו אתמול מח"כ מאיר כהנא לנאום בעת ביקורו בקריית־שמונה.

ח"כ כהנא התכוון לנאום לפני קהל במרכז העיר, אך מאות בני־נוער מצויידים במשרוקיות, בתופים, בחצוצרות ובכלים אחרים הרעישו ושרקו, עד כי הוא נאלץ לסיים במהירות.

כ־100 שוטרים ואנשי מג"ב ממשטרת קריית־שמונה וממרחב הגליל גוייסו כדי לחצות בין כהנא ואוהדיו לבין המפגינים.

הגיעה הזמרת הפולניה אווה דמרצ'יק ל־4 הופעות

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

הזמרת הפולניה אווה דמרצ'יק הגיעה אתמול לישראל לארבעה רסיטלים בתל־אביב, בחיפה ובירושלים.

במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול במלון „פלאזה" אמרה דמרצ'יק, כי בהופעתה בישראל תגיש את הרפרטואר הקבוע שלה, הכולל שירים מאת המשורר היהודי־פולני יוליאן טובים, המשורר הפולני בולסלאב לשמיאן, המשוררים הרוסים אוסיפ מנדלשטאם, מארינה צווטאייבה, אלכסנדר בלוק ואנה אחמאטובה, והמשורר הצרפתי רוברט דסנוס והמשוררים הדרום־אמריקאים ניקולאס גיין וגבריאלה מיסטראל.

תפעול תקין של „סולל בונה" אפשרי רק עד ראשית מאי – מזהירה ההנהלה

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

המקורות הקרובים לרשות „סולל בונה" והמוסדות הפיננסיים השונים מאפשרים את תפעול הקונצרן רק עד ראשית החודש הבא – הזהירה אתמול הנהלת „סולל בונה".

בישיבה של הנהלת הקונצרן שהתקיימה אתמול הובעה דאגה נוכח הקפאון שאליו נקלע המשא־ומתן עם ועדי העובדים על מספר העובדים שיפוטרו מהחברה ועל תנאי הפרישה של המפוטרים.

חברי ההנהלה ציינו, שהדיונים עם הוועדים חייבים להגיע לסיכום חיובי עד 30 באפריל (יום ד' בשבוע הבא), שכן בכך מותנה הסיוע מהממשלה והבנקים לקונצרן.

הנהלת „סולל בונה" מציינת, שעל־פי הדו"ח של ועדת פוגל על הקונצרן לפטר 3,200 עובדים קבועים, מהם 2,200 עד סוף יוני. אולם הוועדים גורסים, שאפשר לפטר פחות ממחצית המספר הזה. כן תובעים הוועדים פיצויי פרישה בשיעור כפול מזה המוצע על־ידי ההנהלה.

בתוך כך קיבל לידיו יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד את המטלה להביא לידי הסכם בין הנהלת „סולל בונה" לבין ועדי העובדים, לאחר שבשבועות האחרונים התקיים המשא־ומתן ישירות בין ההנהלה לוועדים.

בקרב ועדי העובדים גובר החשש, שההנהלה לא תעמוד במשימה לשלם לעובדי הקונצרן את משכורות חודש מאי, המשולמת בראשית יוני.

המשטרה וכוחות הבטחון בצפון השלימו היערכותם לקראת הפסח

(ע).– המשטרה וכוחות הבטחון בצפון השלימו את היערכותם לקראת חג הפסח, במטרה למנוע נסיונות פיגוע מצד ארגוני חבלה, תוך התחשבות באפשרות שהללו ינסו הפעם להגביר את פעילותם בחג, בעקבות האירועים האחרונים שהיו בלוב.

שוטרים במדים ובלעדיהם יסיירו כבר מהיום בשווקים ובמקומות ציבוריים כדי לשמור על הסדר ולפקוח עין על כיפוסים חשודים. מערך החבלה במשטרת מחוז הצפון גוייס כולו, והחבלנים מוצבים בכל תחנות המשטרה ומוכנים לכל קריאה.

גבאי בתי־הכנסת תודרכו כיצד לטפל במקרים של גילוי חפצים חשודים. הגבאים גם יערכו סריקות בבתי־הכנסת לפני תחילת התפילות.

בחג עצמו יסיירו אנשי משטרה ומשמר־הגבול, שיסתייעו במתנדבי המשמר האזרחי, בחופי הרחצה ובאיזורים שבהם נערכים פיקניקים וטיולים. במקביל תוגברה משטרת התנועה, ואנשיה יוצבו כבר מכחר בצהריים בצמתים ובכבישים הראשיים בצפון הארץ, כדי לכוון את התנועה ולמנוע תאונות דרכים.

המשטרה מבקשת מהציבור להזעיק את השוטרים כל אימת שבגלים הפץ חשוד או אנשים חשודים. כן מתבקש הציבור שלא להשאיר חפצים במכוניות בעת הטיולים והפיקניקים, לדאוג לנעילת הדלתות ולא להשאיר מפתחות מתחת לשטיחים או בארונות החשמל בעת שיוצאים להתארח בחג אצל ידידים או קרובי משפחה.

מפעל „פרוטארום" הושבת–550 עובדיו ונציגי עובדי האיזור יוצאים להפגין

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

מפעל „פרוטארום" הושבת אתמול, ו־550 עובדיו הוצאו לחופשה מאונס בשל הפסקת הזרמת האתילן מבתי־הזיקוק למיתקני המפעל.

עובדי „פרוטארום", המסרבים לצאת לחופשה והחוששים לפרנסתם, יוצאים למאבק בשיתוף עם מועצת פועלי עכו, והיום ייצאו יחד עם נציגי עובדי מפעלים אחרים באיזור להפגין לפני משרד התעשייה והמסחר בירושלים, המעכב את יישום תוכנית ההבראה למפעל.

אתמול התקיים במועצת פועלי עכו כינוס תרום בהשתתפות נציגי העובדים מכל מקומות העבודה בעכו והסביבה. הכינוס החליט לקיים הפגנות ושביתות לאות הזדהות עם מאבקם של פועלי „פרוטארום" ואף להשבית לחלוטין את העיר עכו למחרת חג הפסח, אם עד אז לא יימצא פתרון להפעלת „פרוטארום".

מזכיר מועצת הפועלים יהושע כץ אמר אתמול בכינוס שמפעלים נוספים בעכו עומדים בסכנת סגירה כבר בעתיד הקרוב, אם הממשלה לא תחליץ לעזרתם. בעכו רשומים היום 500 מובטלים שישה ימים ויותר ו־1,000 דורשי עבודה, ובגליל המערבי רשומים יותר מ־3,000 דורשי עבודה.

בינתיים נמסר, שצוות מיוחד שמונה על־ידי משרדי התעשייה והאוצר הגיע ל„פרוטארום" כדי לברוק את הסיבות להרעה במצבו. השר שרון מתעתד לבקר מחר במפעל. נציגי משרדו דחו אתמול את טענות ההנהלה, שהממשלה אחראית למצב הנוכחי של „פרוטארום". הם אומרים, שהמשרד לא הפעיל עד היום את תוכנית ההבראה, משום שהנהלת „פרוטארום" לא מילאה את התחייבותה לדאוג להזרמה של 1.6 מיליון דולאר מבעלי המניות העיקריים ולהוריד את שכר העבודה של הפועלים ב־5 אחוזים לתקופה של חמש שנים. השר שרון הורה לראשי משרדו לדון עם החשב הכללי בדרכים לממש את חלקה של הממשלה בתוכנית ההבראה של המפעל, שעיקרה פרישת חובות ומתן ערבויות לבנקים. הממונה על התקציבים בדק אפשרות להסדרת חובותיו של „פרוטארום" לחברת החשמל ולבתי־הזיקוק.

מבתי־הזיקוק נמסר, שלא היה מנוס מסגירת ברז האתילן, בשל החוב המצטבר של „פרוטארום". בתי־הזיקוק ניסו להגיע להסדר עם „פרוטארום" עוד לפני שלושה חודשים, אך הדבר לא הוסדר.

מנכ"ל „פרוטארום" אריה מרקמן אמר, שכדי להפעיל את „פרוטארום" יש צורך להחזיר למפעל את קווי האשראי שהיו לו, לזרז את הבדיקה של ההסדרים השונים ולהעביר את הסיוע למפעל בהקדם.

תושבי הבקעה לא קולטים את הטלוויזיה הישראלית

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ראשי רשויות מקומיות ואזוריות בבקעת הירדן ובעמק בית־שאן שיגרו אתמול מברקים דחופים אל ראש הממשלה שמעון פרס וסגנו דוד לוי ואל שר התקשורת אמנון רובינשטיין ובהם דרישה לפעול לשיפור קליטת שידורי הטלוויזיה הישראלית באזורים אלה, שאם לא כן יפסיקו התושבים לשלם את אגרת הטלוויזיה.

ראשי הרשויות בבקעה טוענים, כי זה כחודש ימים אין הם יכולים לקלוט את השידורים.

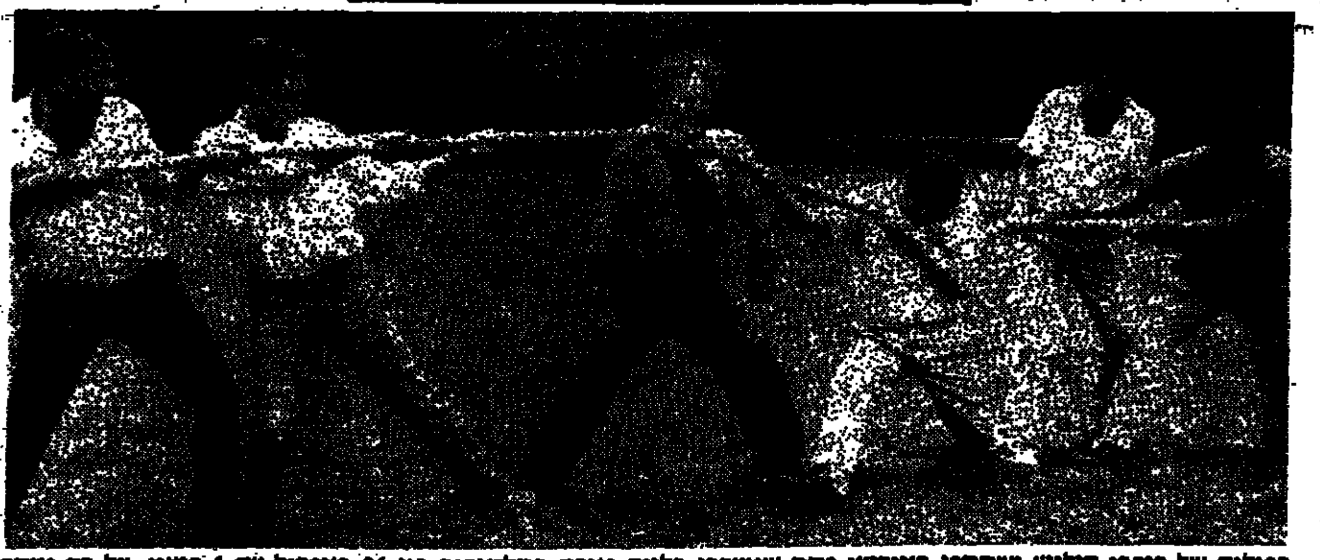

כפילים של כוכבי קולנוע ישתתפו באירועי פסח שייערכו בלונה פארק בתל־אביב בין 24 באפריל עד 1 במאי, על כך נמסר אתמול במסיבת עתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב בהשתתפותם של האורחים. „קרוסיני הגדול", בן 52, השתתף עד כה בכ־150 סרטים ב־57 ארצות. בין היתר, היה ג'יימס קרוסיני כפילם של שון קונרי ורוג'ר מור בכל סרטי ג'יימס בונד. דון לינדברג, בן 53, הופיע כבר 25 שנה. ב„מספרים" שהוא מופיע בהם השתתפו לפניו אביו וסבו, ועתה מופיע איתו בנו אדם. ג'ף בראנהוס, הידוע בשם ג'ף בראון או „אדון מסתוריך", יופיע בתרגיל של נהיגת מכונית בעיניים קשורות. „מגנוס המדהים" בן 50, מוכר כאיש החזק בעולם הבידור. חלק הכוח שרידיו הדגים בגן בית־סוקולוב (בתמונה). (צילום: י.פ.פ.א.)

אנו אבלים על פטירתו של
הח' ישראל סטולרסקי
מותיקי ופעילי פועלי־ציון בחו"ל ובארץ
חבר הנהלת בית ראשוני פועלי־ציון.
ההלויה תתקיים היום יום שני 21.4.86 בשעה 2 אחרי הצהרים, מבית הלויות רח' דפנה 5 בתל־אביב לבית הקברות בקרית שאול.
תנחומים למשפחה
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
בית ראשוני פועלי־ציון
מכון ריגלבלום
הוצאת הספרים והספריה
ע"ש י.ל. פרץ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
אינג' **אברהם (אברשה) גרינברג**
ההלויה תצא היום יום שני י"ב ניסן תשמ"ו 21.4.86
בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני,
רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
המתאבלים:
אשתו: רעיה גרינברג
בנו וכלתו: בנימין ואסתר גבע, טורונטו
הנכדות: ענת ודורית גבע
וכל בני המשפחה

לידידנו **שמעון אביזמר**
השתתפותנו בצערך על מות
אמך
החוג ללימודי עבודה
אוניברסיטת תל־אביב

תנועת העבודה הציונית העולמית
אבלה
במות החבר
ישראל סטולרסקי
מפעילי וותיקי תנועת העבודה הציונית העולמית בארצות הברית, מראשי מגבות ההסתדרות בארצות הברית,
חבר הועד הפועל הציוני
ולאחר עליתו לישראל פעל כמזכיר כללי של המועצה העולמית לאידיש.

ציבור הרוקחים
מתאבל על מותו של החבר היקר
מג"ר **משה פרלמוטר** ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה
מזכירות
אגוד הרוקחים

אנו מודיעים על פטירתה של
גימלאית „תנובה" החברה
אסתר פרופסט ז"ל
„תנובה"
סניף מחוז חיפה
ההנהלה וועד גימלאי „תנובה"

לאידה ולבני המשפחה
השתתפותנו הכנה בצערכם במות
הברנו רב הפעלים, חבר נשיאותנו
ישראל סטולרסקי ז"ל
הפדרציה העולמית של יהודי פולין

בצער עמוק אנו מודיעים
על פטירתו של יקירנו
ישראל סטולרסקי
מותיקי ופעילי תנועת העבודה
והאמן בית ההסתדרות בארץ ובחו"ל
ההלויה תצא היום יום שני י"ב ניסן תשמ"ו
21.4.86 בשעה 2 אחה"צ (14.00)
מבית ההלויות העירוני – רח' דפנה
לבית העלמין בקרית־שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.
השבעה בבית המנוח – רח' הרב עוזיאל 2 שיכון בבלי ת"א.
המשפחה המתאבלת בארץ ובחו"ל

לחברינו **ג'וזי וטוביה מנדלסון**
ברכות מזל־טוב בהגיע
בנכם **גדי** למצוות
בית „דבר"

קבוץ תל יוסף מודיע:
עם הפעלת המרכזיה החדשה יהיו מספרי הטלפון כדלקמן:
אזור חיוג – 065
מרכזיה: 34711
מזכירות: 34712
דפוס תל יוסף: 34828
34829
מפעל מתכת: 34038
מרפאה: 34952
חיוג ישיר לבתי החברים
תודתנו נתונה לחברת „בזק" עפולה, לחברת „אלישרא" ולחברת „תדיראן".
מזכירות תל־יוסף

לחיה יודלמן
ולמשפחה
אתכם באבל על מות האחות
דינה ז"ל
בית דפנה

דבר היום

יום הדין

תגובה ראשונית זו על דו"ח ועדת בייסקי שפורסם אמש חוטאה בהכרח באותו חטא שמפניו הזהיר יו"ר הוועדה את אנשי התקשורת: הוא מתייחס ל„שורה התחתונה" של המסקנות וההמלצות – ובלית ברירה, באילוץ השעון נתעלמת ממאות הדפים של הדו"ח המשקפים את עבודתה השקדנית המושכת של הוועדה, מימצאיה והנמקותיה. אלה טעונים עיון ולימוד על-ידי מי שעוסק בסוגייה זו וסוגיות נושקות לה.

הוועדה החמירה, בחומרה שאין למעלה ממנה, במיצוי האחריות האישית של נגיד בנק ישראל וראשי אותם הבנקים שוויסתו מניותיהם, ואין דרך ציבורית אחרת מאשר לקבל את המלצותיה בעניין זה. ודאי שצריך לזכור ולהזכיר שהם לא פעלו במחתרת, כי הפרות החוק שהיו כרוכות בוויסות היו לא רק גלויות וידועות, אלא שהדרג המדיני היה מודע להן – ויצא חופשי. שני שרי האוצר שכיהנו בימי הוויסות, יגאל הורוביץ ויורם ארידור, אינם מכהנים עוד בתפקידיהם ועל כן היה על הוועדה להסתפק בקביעת אחריותם – אך אין כל ספק שאילו התפרסם הדו"ח של הוועדה בעוד הם מכהנים היו מתבקשות מסקנות אישיות.

אם הדאיג את הוועדה היעדר השיטה של שכר ועונש, הרי הוא חל על הדרג המדיני.

במסקנותיה ובהמלצותיה של ועדת בייסקי יש שורה שלמה של אמצעים מומלצים לשינויים מבניים אשר כל תכליתם למנוע הישנותם של מאורעות מהסוג שנחקר, מהם מהפכניים, הן ביחס לבנקים, לבורסה, לרשות ניירות הערך. כל שוק ההון ייראה אחרת לאחר שיתקבלו המלצות אלה ויבוצעו. אין אמנם חובה על הממשלה לאמץ את ההמלצות, אך יש לשקול אותן בכובד ראש, מתוך מגמה חיובית.

ובכך גם התשובה על השאלה העשויה להישאל, האם היה צורך וצידוק בוועדה. התשובה חיובית, והיוזמה הפרלמנטארית שהעבירה את הנושא למבקר המדינה היתה במקומה. ברור שהדו"ח בא לתקן ולא לערער, ועל כן יש לנקוט בכל האמצעים האפשריים לשמור על יציבותה של המערכת, ובוודאי שלציבור יש כל הסיבות להיות שותף למאמצים אלה.

בנעליו הבלואות של מודעי

מאת טדי פרדס

כשלא יודעים מה לומר על נושא תפקיד שבכל זאת מוכרחים להתבטא על אודותיו נוהגים לתאר את האיש, כך מכתיבה החכמה הקונוונציונאלית, כהארי טרומן חדש. כלומר אומרים עליו שעדיין לא הוכיח את עצמו, שככל הידוע אין לו תכונות מצויינות כלשהן אבל הוא יפתיע תוך כדי מילוי כהונתו. כך אמרה, למשל, שרה דורון על יצחק שמיר שהתמנה לראש ממשלה, והתוצאות ידועות. לכן מוטב להיזהר בדימוי הנדוש של שר האוצר החדש. אפילו בתואר „יהושע רבינוביץ" מן הראוי לנהוג בהסכנות, מה עוד שאין הדמיון מושלם. רבינוביץ, שעליו אמרו „העכבר הוליד הר", בא לאוצר אחרי נסיון פיננסי בלתי מבוטל במוסדות ההסתדרות, בעיריית תל-אביב ובמשרד השיכון, שהוא משרד כלכלי מובהק.

שעה שנשלח למשרד המשפטים גיחכו רבים על משה ניסים. כובד פיו, אוצר המלים הדל וסגנונו הפלגמאטי שימשו חומר לעקיצות לרוב. אולם התברר, שיותר משהוא פלגמאטי הוא שקול, יסודי ומחושב. במהלך עבודתו במשרד ובמערכות בחירות לא איבד ניסים את קור-רוחו, ובעת שהאווירה במטה הליכוד התלהטה מנע ניסים התרחשויות בנוסח „מוערבות היתר" שאירעו בוועידת „חרות".

עוזריו ממשרד המשפטים מציינים, כי שיקוליו היו ענייניים ויחסו לעובדים תמיד קורקטי. הוא לא העליב איש, רק לעיתים רחוקות גער במישהו („ואם כבר, אז בצדק", דברי פקיד בכיר) ונתן קרדיט למי שהגיע לו. בתקופת כהונתו לא ביצע אף מינוי פוליטי מובהק, וכשאנשי הליכוד התנפלו על מי מהפרקליטים בטענת „שמאליות" נהג השר להגן על עובדיו („אף כי יכול היה לגלות קצת יותר תקיפות", הנ"ל). בישיבות האזין בסובלנות ודרך-ארץ גם לפקידים זוטרים ומשפטנים צעירים. בתום דיון נהג לבקש זמן לעצמו, לחשוב ולשקול. אחרי שקיבל החלטה, כמעט שלא היה אפשר להזיז אותו מדעתו, תכונה שהקנתה לו את התואר המפופק של „בוק ועיקש", אבל בעמדותיו התבצר רק אחרי שיקול רציני ולא על סמך דעות קדומות „ואידיאות-פיקס", מציין מעוזריו. הוא שוקל הרבה קודם שיחליט, וחלק מהזמן הרב שהוא משקיע בעבודה מוקדש למחשבה ועבודת-בית בלילות.

היעדר ידע בכלכלה אינו יתרון שיש להתברך בו, גם אינו מגרעת שאי-אפשר להתגבר עליה, ולא מתוקף תקדימים בדמותם של אשכול, ספיר ורבינוביץ

וחסרונותיו: הוא אינו מבריק, ורעיונותיו, אף שאינם נטולי הגיון, אפרוריים ודלי דמיון. הוא נעדר חוש-הומור: לכל היותר יחייך למשמע חידוד או בדיחה של בן-שיח, אך אלה ממעטים להתבדח בנוכחותו. ניסים רכש לעצמו ידע יהודי בלתי מבוטל והוא „מרגיש בבית" ביהדות ובהלכה. לעומת זאת, השכלתו הכללית לוקה בחסר וכמעט אינו מתמצא בפריפריה של תורת המשפט. באשר לכלכלה, זו זרה לו וספק אם נתן דעתו עליה לפני שנקרא לממשלה ונאלץ, בין ברצון ובין באונס, להיות מעורב בשאלות משק.

היעדר ידע בכלכלה אינו יתרון שיש להתברך בו, גם אינו מגרעת שאי אפשר להתגבר עליה, ולא מתוקף תקדימים בדמותם של אשכול, ספיר ורבינוביץ, שמרבים להזכיר אותם. השלושה חסרו אמנם השכלה כלכלית פורמאלית, אך קודם למינויים התנסו בעבודה משקית-פיננסית רבת היקף, שניסים לא התנסה בה. אולם ידע זה אפשר לרכוש מפי עוזרים ויועצים שיעמדו לרשותו באוצר ובבנק ישראל, אם ישכיל להמנע ממינויים מפלגתיים, כפי שנמנע מהם במשרד המשפטים. בעזרת המקצוענים הוא יוכל להתגבר על „החור" בהשכלתו. השאלה היא אם מפלגתו תניח לו.

מודעי הירבה למנות מקורבים חסרי ידע, כשרון או ניסיון, שמעלתם היחידה היתה כרטיס המפלגה. השר החדש, בקווה, יידע לסטות מדרכו של קודמו הסכסכן. אין צורך לומר, כי באוצר קשה לנהוג על-פי אמות-מידה אובייקטיביות יותר מאשר במשרד המשפטים. המשפט הוא דיסציפלינה מוגדרת ואובייקטיבית יחסית: התחום הכלכלי נתון להרבה יותר לחצים, אינטרסים וניגודים פוליטיים. המבחן החשוב ביותר של שר אוצר, כל שר אוצר, הוא היכולת לנווט בין ניגודי האינטרסים ולעמוד בלחצים שיופעלו עליו. הרקורד של שר המשפטים משה ניסים בתחום זה הוא טוב מאוד, ואם יגלה במשרדו החדש אותה „עקשנות של בוק" שנהג במשרד המשפטים, הוא עשוי להתגלות כהארי טרומן ישראלי. עזרתו של ראש הממשלה מובטחת לו, זו של חבריו למפלגה אינה בראית.

החברים שסיפרו על יצחק – היטיבו להכירו מפרס

ההשתוללות של שר האוצר היוצא ב„פורום הליבראלי" ביום ו' לא נבעה מהסיבות ששמחה ארליך ויצחק ברכן ייחסו למודעי. כשם שהודעת „ההתפטרות" שלו והבטחתו שלא יקח על עצמו תפקיד אחר בממשלה לא היו פרי כבוד-עצמי, אבירות, אלא ההיפך מהם, כך לא היתה הצהרתו בדבר „הסתה", „רמיה" ו„ריצת אמוק לחוסיין ונשיא מצרים" זעקת כאב ועלבון. הוא תיכנן התנפלות זו.

ביום ג', 15 באפריל, כינס מודעי עתונאים והבטיח להם, בין היתר, כי ביום ששי, כלומר מקץ שלושה ימים, ישמעו מה שיש לו לומר על העברתו מתפקידו. כמו האמריקאים שהודיעו כמה ימים מראש כי יפעלו בלוב.

ביום שבו הופיע ב„פורום הליבראלי" פורסם ב„ידיעות אחרונות" ראיון עמו ובו הודיע, שהלקח שלו הוא ש„יש דברים, ותהיה זו האמת הגדולה ביותר, שאסור לומר". במבחן הלקח הזה הוא עמד, שכן אמת גדולה ביותר לא אמר, כי אם שיקר. הוא כיחד כשאמר בשעתו כי יתפטר אם ראש הממשלה יבקש זאת ממנו ושיקר בפה מלא כשהכריז שלא יקבל על עצמו תפקיד אחר חוץ משר האוצר. האם משרד המשפטים הוא במגן-דוד-אדום או בגן-החיות התנ"כי?

באשר להסתה ולרמיה. הודעת ראש הממשלה, „בנוכחות אורחים מחו"ל", שהוא לא יכול להמשיך ולעבוד עם מודעי היא הסתה: הודעת מודעי, כי פרס קינן קנוניה עם מדינאים בוואשינגטון להוצאת הליכוד מהממשלה, כדי לרוץ אמוק אל חוסיין ומובראק, אינה הסתה. הודעת מודעי היא דוגמה להארמוניה, קולגיאליות ושיתוף-פעולה. בוודאי בהשוואה לדברי חבריו למפלגה הליבראלית, ושלא לדבר ב„חירות", שאמרו עליו דברים חמורים יותר. וגם הוא עליהם.

בחכמה-שלאחר-מעשה נראה, כי ראש הממשלה חטא וטעה כשהירבה להגן על שר האוצר שלו („איני רוצה בשר אוצר אחר ממודעי" אמר ל„דבר"), וכשנמנע מלפטרו מהממשלה. מבחינה זו היטיבו מפרס לעמוד על טיבו של מודעי ארליך, פת, שריד וגרופר, שלא להזכיר את מוטה גור.

גבול החוצפה / חגור

אין לראות הנפת דגלי סוריה ביום העצמאות הסורי וההפגנות וההתגרות כבעיה דרוזית מקומית אלא כשאלת-יסוד ישראלית

הדרוזים בגולן. „אנחנו סורים" מכריזים הם או רבים מהם. והם מניפים את דגלי סוריה ומפגינים ומשביתים. זה לא כבר ביזו את ראש הממשלה שמעון פרס בעת ביקורו במג'דל-שמס. איני יודע מדוע נערך הביקור ההוא. אם עשה זאת כדי להגביה את נוכחותה וכוחה של ישראל-לממש את ריבונותה בגולן, שהוא „חלק מבלתי-נפרד" שלה, – חסרו בביקור הכבוד והעוצמה, הדרושים לאפיין ביקור היסטורי כזה. אם בא להרגיז את אסד, המשימה מומשה.

ואכן, זמן קצר אחר-כך נאם חאפז אל-אסד בדמשק וגם הבטיח לישראל שזאת אם זו תעז לספח את הגולן (אף ש„חוק הגולן" כבר עשה זאת רשמית) וגם הודיע ברוב שחצנותו כי אז הגולן לא יהיה גבולה הדרום-מערבי של סוריה אלא „ישכון בלבה, ללמדך שחיפה ותל-אביב של החוף יהיו גבולה של „סוריה הגדולה", כפי שהיתה פלשתין תמיד. אז חשבתי בלבי: „את מי חירפת וגידפת ועל מי הרימות קולך"".

הדרוזים בגולן. בעת מלחמת ששת הימים נכבשו בידי צה"ל כמאה עיירות וכפרים. תושביהם נסו על נפשם מאימת המלחמה ויש לשער כי פה ושם עזרו להם לברוח. היתה דוממיית הבתים הנטושים והחוצות הריקים, המופרעת פה ושם בקרקור תרנגולת עזובה. קונייטרה בירת החבל שממה מאיש וחרב נאלמה דום ואין משתין בקיר בחושניה ובקלע ובזעורה ו„אין מאדם ועד איש" בפיק ובעין-פיט ובצורימן הוא כפר הצ'רקסים.

לעולים אל הרמה, בעקבות לוחמי ישראל, נחשף המבצר האדיר הזה העשוי בונקרים ותעלות קשר וסבך תיל ושדות מוקשים ועמדות ארטילריה ומחנות צבא מלוא העין. כל האימה ההיא, השלטת על גבולנו המזרחי, ממרחצאות אל-חמה עד מקורות הירדן, כאשר ביקשו הסורים להטות מימיו ולהמית את ישראל בצבא. סיפור הדם והאש של ישובי הספר המותקפים. המוות השוכן בסמוך. „הפרסה" וה„בוסטר".

גם הדרוזים נמלטו בעת הקרבות. אחר-כך הורשו לשוב לבתיהם. „הלובי הדרוזי" בישראל מימי אבא חושי ובשל אחיהם בארץ, שהשתדלו למענם, ובשל היחס המיוחד שחש הישראלי כלפי הקהילה הקטנה הזאת בתוכנו, בשל בניה המשרתים בצה"ל ובמג"ב, בשל „ברית הדמים שנכרתה". הם שבו למג'דל שמס ולמסעדה ולבוקעתא ולעין-קיניה. ברבות הימים שפר חלקם והם פרחו והתעשרו וחשו בטוב, נהנים מזכויות-יתר.

★

ג'יורא זייד מספר לי, שהיה בין המשתדלים אצל משה דיין למענם. הזכיר לי את קרב רמת-יוחנן העקוב מדם, בעת מלחמת השחרור שם נשבר הגדוד הדרוזי-סורי שתקף את כוחותינו הדלים. בפגישה שנערכה בין דיין לקציני היחידה הדרוזית הציע להם כי יחדלו להלחם בנו, כי ישלימו. „איך נשלים אתכם והרוגינו מוטלים בשדה?" אמרו קציני הדרוזים. „גם אחי מונח לידם", השיב להם משה, „ואמי זקנה ולא תלד לי אח אחר תחתיו".

נערכו מגעים למען יעבור כל הגדוד לצידנו. יגאל ידין התנגד לכך. רוב הדרוזים באי סוריה שבו לארצם, אך עשרות רבות מלוחמיו נשארו אתנו ושירתו בצה"ל ובמג"ב. זכר הדרוזים הישראליים, נאמנותם ואומץ לבם, השפיעו על ישראל בבואה אל הדרוזים שם, בגולן, להציע להם אחווה וידידות.

בשנים האחרונות רע בגולן. יש אומרים כי „חוק הגולן" גרם לכך, הנסיון לכפות עליהם זהות ישראלית-אך-צודקים-מהם,-לפי-דעתי, אלה המדברים על „תסמונת-עזה" ו„פרשת ימית". כאשר כבשו הישר[illegible] „קרש", נמצאו בין הנכבדים המקומיים ששיתפו פעולה הכרחית, בתוקף תפקידם, עם השלטונות הישראליים. כל אלה נענשו קשה בשוב צבא מצרים אל העיר, כמו הקבוע המעיד על התולף. מעשי-נקם אכזריים בוצעו עם נסיגת צה"ל בלבנון בכל שנחשדו בשיתוף-פעולה עם ישראל. ומקומיים אומרים בלבם: אם ישראל היום כאן ומחר תסתלק מכאן, למה לי להסתכן במגע עם אלה?

לא קשה ליהנות בינתיים משני העולמות – לחיות תחת שלטון ישראל הדמוקראטית ואף לקללה ברדיו ובטלוויזיה ולהידשם כפאטריוט סורי בדפתראות דמשק. שהרי „בסופו של חשבון ישוב הגולן לסוריה".

גם פרשת ימית תקוקה בזכרון. אם חשבו הם כמונו, כי במקום שבו בונה ישראל ערים וכפרים שם תישאר, בא חורבן ימית ללמדם וללמדנו כי לא כן הדבר: אתמול ימית, מחר קצרין.

★

19 שנים תמלאנה בקרוב למלחמת ששת הימים. כמניין השנים המפרידות בינה לבין מלחמת העצמאות. מדינת ישראל, לפי החלטתה, רואה בגולן חלק בלתי-נפרד ממנה: היא קבעה כי שם תישאר, וכי דין קצרין ומרום גולן כדין נתניה ועין-שמר. סוריה מכינה את שיבת צבאה ואזרחיה אל הגולן. הדרוזים ההם נתונים בין הפטיש והסדן. לא מן הנמנע כי רבים בהם רואים עצמם כסורים. זו זכותם. אך צעקותם היהירה והמתגרה והרגימות וההפגנות ודברי הבלע וההסתה והחרם והנפת דגלי סוריה מעידים, כי הם מהמרים על סוריותו של הגולן ולא על ישראליותו.

אומרים לי שהרוב השותק משלים בלבו עם שלטוננו ורוצה לחיות. „אך הקיצוניים שולטים שם". כבר איני יודע אם אמת הדבר. אלה בקרבם שקשרו גורלם בגורלנו מוחרמים ומאויימים ומגיעים לכלל מסקנה, כי אין בכוחה של ישראל לגונן על נאמניה ולהשליט סדר כראוי.

מפי דרוזים ישראלים, מהם שלחמו נגדנו בתש"ח ועברו לצידנו, שמעתי בסוף השבוע, כי „ישראל שגתה קשות בטיפולה בדרוזים שבגולן, הנוהגים בכפויי טובה". הם מציעים לשלוח את

(המשך בעמ' 8)

רוח הרפאים של „אלטלנה"

מאת חגי אשד

מי שירצה להזהיר את ממשלת ישראל, ובמיוחד את שר הבטחון וראש הממשלה – יקלע למטרה – לשדה המוקשים שמדינת ישראל כולה עלתה עליו בחברון

אולי זה לא רציני עדיין. אולי אלה רק דברי רהב של יורקזאוש ההיסטורי, ששמו אליקים העצני, שגם כמה מחבריו מסתייגים ממנו. והחוצפה של השחצן הקטן מהג'קוזי של „הילטון" ששמו עתניאל שנלר, שגם כמה מחבריו מלגלגים עליו. אבל גם אם האנשים הללו מצחיקים ונלעגים – דבריהם אינם מצחיקים. גם לא מעשיהם. צריך לחקור ולבדוק היטב מה הם אמרו ומה הם כתבו ועל מה הם חתומים וגם מה אירגנו ועשו נגד הכינוס במלון „פארק" ולפניו, וצריך לעשות זאת עכשיו, לפני שמישהו יעלה על שדה המוקשים שכבר נטמן בעיר חברון ובסביבותיה.

מה שקרה בשבוע שעבר בדרך לכינוס של „שלום עכשיו" במלון „פארק" יקלע לחזור בשבוע הבא ואחריו בכל כינוס של „שלום עכשיו". בפעם הבאה זה עלול להיות הרבה יותר רציני. מי שרוצה בהזדמנות זאת לעשות חשבונות עם אלוף הפיקוד אהוד ברק טועה מאד בחשבונותיו. יש כאן חשבון אחר לגמרי. הרבה יותר כבד. מי שירצה להזהיר את ממשלת ישראל כולה, ובמיוחד את שר הבטחון יצחק רבין, וגם את ראש הממשלה שמעון פרס

ואת ממלא-מקומו יצחק שמיר, יקלע קרוב יותר למטרה – לשדה המוקשים שמדינת ישראל כולה עלתה עליו בחברון. לא רק ממשלת האחדות הלאומית תתפוצץ בשדה הזה. ואולי לכך מתכוונים מניחי המוקשים ואלה שמתנדבים לפרק כמה מהם.

אין טעם להשוות בין אלה לאלה – לא ב„גוש אמונים" ולא מ„שלום עכשיו" – אבל אסור להשאיר את שדה המוקשים לא לאלה ולא לאלה. לא למניחי המוקשים, המסוכנים לשלום המדינה ולבטחונה, ולא למפרקיהם הבלתי-מוסמכים. גם הם עלולים לגרום פיצוץ שאפשר להימנע ממנו. אין להשאיר זאת לחברי הכנסת מר"צ, שרצו יחד עם אורי אבנרי ועם חנא סניורא לכינוס בחברון, בלי לתאם מראש עם שלטונות הצבא את הבטחת דרכם לכלון

(המשך בעמ' 8)

ההיסטוריה, כידוע, אינה חוזרת על עצמה. רק האסוציאציות שלנו מחיות אותה מחדש, פעם אחר פעם: זכרון העבר חי וקיים והוא [illegible] שנהפך להווה בחרדות ובתגובות של הזוכרים. אנחנו זוכרים את „אלטלנה" ואת „התותח הקדוש", [illegible] לנו מאז ועד עתה מרות לאומית אחת על כל ארגוניה הצבאיים והצבאיים-למחצה של ישראל שנאלצו להתפרק מנשקם. את המרות הלאומית האחת הזאת מנסים עתה לפרק מסמכותה בנטילת נשק ביד. הנשק שסופק להם על-ידי צה"ל.

רוחות-הרפאים מימי הבראשית של הקמת המדינה ומה שקדם להם קמים לתחיה בעיר חברון ובדרכים המובילות אליה. מי שהרים יד על חיילי צה"ל ומפקדיהם – ראינו אותם בטלוויזיה – ירה אולי את היריה הראשונה במלחמת האחים העלולה לפרוץ כאן ועכשיו. אולי זה רק חימום הקנה. אבל אנחנו זוכרים שהיתה מחתרת יהודית נגד ערבים ורק בעקיפין גם נגד יהודים, גם נגד ממשלת ישראל וסמכותה החוקית.

עכשיו יכולה להתארגן – ואולי היא כבר התארגנה – מחתרת יהודית שכל כולה מכוונת נגד יהודים. לא רק נגד „שלום עכשיו". גם נגד צה"ל, שיפרק את המחתרת הזאת מנשקה: גם נגד זרועות החוק והסדר, שיעצרו את האנשים הללו ויעמידו אותם למשפט: גם נגד הממשלה, אם היא תקבל החלטות „בלתי-חוקיות", לדעתם.

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

דבר אלי בשחור

אורחים בלתי-שיגרתיים יעשו את ליל-הסדר בישראל. יהיו אלה כ-20 מנהיגים שחורים מדרום-אפריקה. כולם פעילים במאבק, הגובר באחרונה, נגד השלטון המרכזי בפרטוריה בכלל, ונגד האפרטהייד בפרט.

לנקואה מסבטה, יו"ר הוועד-הפועל של אירגון המורים השחורים, דבורה מבילטסה, יו"ר אירגון הנשים השחורות, פול ג'ורדן, מזכ"ל אירגון המורים הצבעוניים ויתר חברי המשלחת, שוהים כאן בהזמנת המכון האפרו-אסיאני של ההסתדרות. איומים ישירים ומרומזים שהופנו כלפיהם לא הניאו אותם מקיום הביקור.

המנהיגים השחורים הגיעו ארצה עם מטען גדול של עויינות כלפי ישראל, עויינות שניזונה הן מהתעמולה האש"פית המופצת בקרב האוכלוסיה השחורה, והן מהפומבי שניתן לקיום הקשרים הטובים של ממשלת דרום-אפריקה עם ירושלים. את הביקורת שיש להם על ממשלת ישראל אין הם מהססים להשמיע. ישראל היא לדבריהם ספקית הנשק העיקרית למשטר הלבן בדרום-אפריקה. דוברי המשלחת טורחים להדגיש באוזני עיתונאים סקרנים, שהם שוהים בארץ כאורחיו של גוף הסתדרותי, ולא כמוזמנים מטעמה של ממשלת ישראל.

המנהיגים השחורים משתתפים בקורס בן חודש ימים, ש„נתפר" עבורם במיוחד, בנושא פיתוח קהילתי. זהו תחום רחב הכולל פתרון בעיות של נוער עובד, הקמת קואופרטיבים וטיפוח מנהיגות בתנועות פועלים. השורה התחתונה עונה על השאלה, איך מקימים מדינה בדרך.

בהפסקות בין השיעורים ובשעות הבילוי שלאחר הלימודים (התוכנית כוללת סיורים בקיבוצים ובמקומות מקודשים לנצרות) נדלק חיש-קל הניצוץ הפוליטי. מנהל המכון האפרו-אסיאני, יהודה פז מקיבוץ כיסופים, טורח ארוכות לשכנע את אורחיו, שישראל מספקת רק אחוז אחד מכמות הנשק המגיעה לידי ממשלת דרום-אפריקה. חלקה של צרפת, לדוגמא, מגיע ל-20 אחוז.

פז עצמו שש להזדמנות הניתנת לו, כדי להציג עמדה הדוגלת בצימצום הקשרים המדיניים והכלכליים בין ישראל לבין ממשלת פרטוריה. לשאלה מדוע חברות הסתדרותיות, כמו „איסכור" ומפעלים קיבוציים, מקיימים קשרים עסקיים עם דרום-אפריקה, הוא משיב: „לא ידוע לי כל כך, אבל אם הדבר נכון, הוא חמור מאוד. קשרים כאלה גובלים בהתאבדות".

מעבר לקשרים הנרקמים עם נציגים אותנטיים של האוכלוסיה השחורה בדרום-אפריקה, משמש המכון האפרו-אסייני צינור תקשורת מרכזי – גם אם לא היחיד – בין ישראל לבין שבעים מדינות בעולם השלישי, שרובן אינן מקיימות יחסים דיפלומטיים מלאים עם ישראל. המכון, הפועל כבר 26 שנה, מקיים שלושה סוגי השתלמויות: קורסים להכשרת מנהיגים לאיגודים מקצועיים, אירגוני נשים ואירגוני קהילה; קורסים בתחומים מיוחדים, כגון תפקיד האשה במנהיגות של תנועת פועלים, יוזמות קואופרטיביות וניהול משקי של שותפות חקלאית. המכון מקיים גם פעילות בחו"ל. מדי שנה נערכים סמינרים בכעשר מדינות. ב-1986, למשל, יתפרסו צוותי המכון בניגריה, גאנה, זאיר, חוף-השנהב, קניה, ג'מאיקה, טרינידאד, נפאל, סרי-לנקה, פיליפינים, דרום-קוריאה, טונגה ונואטו.

יהודה פז מעדיף לתת לפעילות המכון חשיפה מצומצמת. איזכור של ביקורים-במדינות מסוימות, בעיקר מוסלמיות, או של משתלמים שהגיעו לכאן ממדינות אלה, יוצר אצלו ארשת זועמת של מי שפרטיותו נפרצה. בכל זאת הוא מגלה ש-15 אחוז מתלמידי המכון באים ממדינות מוסלמיות.

המספרים אינם מביישים דווקא. למכון האפרו-אסיאני 15 אלף בוגרים, מהם שלושה שכיהנו אחר-כך כראשי ממשלות (שניים באפריקה, אחד באסיה), 40 מונו לשרים בממשלותיהם, 150 חברי פרלמנט, 37 מזכירים של תנועות פועלים, 350 מזכירים של איגודי עובדים ארציים ו-400 מרכזי מפעלים קואופרטיביים. האם פירוש הדבר שלמכון, להסתדרות ולישראל בכלל קמו 15 אלף שגרירים של רצון טוב? באופן רוב כן, אך ישנם חריגים המקלקלים מעט את השורה. כאותו בוגר מכובד מארץ אפריקאית ש„נקנה" על-ידי נציגיו של מועמר קדאפי. הרשמים החיוביים שנשא עמו מישראל נמחקו כלא היו. במכון האפרו-אסיאני מודעים לסיכון מסוג זה, אך כמו עם מזג האוויר, למדו לחיות עמו.

רגע האמת

כמה מעובדיו של „סולל בונה" ישלמו בפרנסתם את מחיר ההבראה של הקונצרן? ההנהלה גורסת: בין 2,500 ל-3,000. ועד העובדים, המנהלים משא-ומתן פתלתול, טוענים שניתן להסתפק בפחות מ-1000 מפוטרים.

היערכות נכונה של מועצות-הפועלים ברחבי הארץ היתה יכולה לסייע רבות במניעת פיטוריהם של מאות מעובדי הקונצרן, בעיקר צעירים ובעלי מקצוע. חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, פיני שומר, הכין השבוע מסמך ובו הוא דורש שההסתדרות תדאג לתעסוקה חלופית לנפלטים מ„סולל בונה" ומקופת-חולים.

שומר סבור, שההסתדרות חייבת להקים מרכזי ייעוץ והכוונה למפוטרים, שבהם יועסק כוח-אדם מיומן. במרכזים אלה יינתן ליווי למובטל החדש ולבני משפחתו, עד שייקלט במפעל אחר. פעולה זו, הוא מודה, לא תקהה את עוצמת הכאב והזעם, אך תבליט את ייחודה של ההסתדרות ברגעים הקשים שנכונו לאלפי המועמדים לפיטורים.

ט.וו.א- אל ובתוככי ארה"ב

הטיסה הישירה של ט.וו.א לניו יורק חוסכת זמן.

הטיסה הישירה של ט.וו.א במטוס 747 יוצאת בכל יום ראשון בשעה נוחה – 10.40 לפה"צ ונוחתת בזמן נוח בשעות אחה"צ המוקדמות בניו יורק. אתה חוסך זמן, וזמן שווה כסף. הטיסה נוחה לטיסות המשך ליותר מ-60 יעדי ט.וו.א בארה"ב. פנה לסוכן הנסיעות שלך.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב.

1946-1986 ארבעים שנה שירות לישראל

מכתבים למערכת דבר

הקיבוץ – כבבואת החברה הישראלית

התנועה הקיבוצית כחברה יהודית במדינת־ישראל ובעולם כולו, ריכזה מאז ומעולם את תשומת ליבנו ובין השאר דרך אמצעי־התקשורת ההמוניים.

לאחרונה, בעקבות החלטתה של דגניה א' להוציא את המתנדבים מ„סורותיה", התפרסמו כתבות וראיונות רבים בנושא זה, חלקם בעתונות הכללית וחלקם בעתונות הפנימית של הקיבוץ („יחד", „הדף הירוק" ועוד...). כל עוד הכתבות היו אוהדות ונלהבות, התקבלו הדברים כ„טבעיים", אך כאשר נקראים, נשמעים ונראים דברי־ביקורת, יש מקרב חברי־הקיבוצים היוצאים חוצץ כנגד פרסומם.

אין החברה הקיבוצית יכולה להתנער מחשיפתה התקשורתית והיא אינה יכולה להסתגר עוד בדלת אמותיה, ונראה שגם היא אינה מעוניינת בכך.

מנת הסמים, המעורבות בבורסה, ממדי־העזיבות, תופעת ה„ראש הקטן", משפחות הד־הוריות, הירידה מן הארץ והופעת ה„חזרה בתשובה" הם כולם מסממני חברת־השפע והללו לא פסחו על המגזר ההתיישבותי השיתופי. אין כל רע בחשיפתם ובהבאתם לידיעת הציבור הרחב, כל עוד שומרים על צנעת־הפרט ואין בכתבות אלו כדי ללבות יצרים ומידה של הפרזה והגזמה.

טוב עושה התקשורת בצעטה דרך ראיונות, סקרים, כתבות־תחקיר ולקט בעתונות הקיבוץ, את הנעשה בתנועה לטוב ולרע.

בכל אלו, יש רק כדי לחזק את חברי־הקיבוצים, תוך כדי גירויים לליבון הבעיות הללו „ללא כחל ושרק" ולא עוד כאשר העובדות מתחת לדשא, כמובן, כל עוד הבעיות הן אמיתיות ויש הכרח להתמודד עמן.

אין גם אמת בטיעונים הנשמעים בעיקר מפי חברי־קיבוצים, כי העתונות מלקטת רק את הסנסציוני במובנו השלילי. העתונות קשרה זר־דפנה רבים לתנועה הקיבוצית בגין היבטיה הכלכליים והחברתיים ובגין תפקידיה החשובים בהגנת גבולות המדינה.

הקיבוץ כדרך חיים, לא יכול להיסגר בכשלונותיו, כפי שאינו יכול להיפתח רק להיאורי הצלחותיו הרבים.

חשיפת האמת וההתמודדות הכנה עמה, רק תחזק את התנועה ואת החברה כולה.

דן יהב
תל־אביב

הטראגדיה של הצייר לדיז'ינסקי ז"ל

ביום ג', אחד באפריל, נמסר בתוכנית „מבט שני" בטלוויזיה תיאור על מר־גורלו של הצייר ייפים לאדיז'ינסקי, איש אודסה מעולי ברית המועצות. השתתפו בתוכנית, נוסף על אלמנתו ובתו של המנוח, גם מספר ידידיו וחבריו, שהכירוהו מקרוב וראוהו בדכאונו. הוצגו בתוכנית גם כמה מתמונותיו, וביניהן אבטופורטרטים אחדים, שהעידו באורח מוחשי על המתרחש בנפשו של האיש בסוף ימיו...

לא הכרתיו מקרוב, נפגשתי עמו באקראי בתחילת שנת 1982, והתנהלה בינינו שיחה ממושכת למדי. היתה זאת פגישתנו הראשונה והאחרונה. כעבור זמן מה נודע לי, שהוא שלח יד בנפשו במעונו בירושלים. מובן, שלא אזכור את כל הפרטים בשיחתנו, אך הרושם הכללי ממנה נהרת היטב בזכרוני. האיש ראה בארצנו הכל בצבעים שחורים, אף קרן אור לא גילה על רקע החברה הישראלית. הוא לא מצא כאן את העם היהודי, אלא רק אנשים קשוחים, שערכי היהדות המוסריים זרים להם לחלוטין. בזמן הממושך למדי של שיחתנו לא שמעתי מפיו אף מילה טובה על הארץ וישביה. כשניסיתי לספר לו, בין השאר, על הקיבוץ (פגישתנו התקיימה בקיבוץ שלי), התהוותו, מבנהו המשקי, החברתי ומשהו על חיי התרבות שלנו, חשתי שאינו מראה כל תשומת־לב לכך, או לפחות סקרנות.

ידוע לי, שידידים ומכרים דאגו לסידור תערוכת תמונותיו, ולא רק בעיר, אלא גם במשכן האמנות בעין־חרוד. זכורני, שעל התערוכה בעין־חרוד נתפרסמה או כתבה ב„דבר". אך כל זה לא הניח דעתו ולא השביע רצונו. הוא היה משוכנע, כי מגיע לו ושראוי הוא לכך, שהמדינה תטפל בו ושתכיר ברמתו הגבוהה של אמן. בדיבור אחר – הוא, אישיותו ויצירתו עמדו במרכז חייו, מחשבותיו, שאיפותיו והתעניינותו. כל השאר, כל האירועים, ההתרחשויות, המאורעות, היו נידונים בתודעתו ובהכרתו מנקודת־מוצא ומנקודת־השקפה אחת – הצייר ייפים לאדיז'ינסקי ויצירתו האמנותית...

בין האנשים שהשתתפו בשיחה ב„מבט" היו אחדים, שביקשו לא להיטמע חד־צדדיים; אך שלטה במסיבה נעימה בולטת של קיטרוג על מדינת ישראל ועל החברה הישראלית. במיוחד קיצוני בכך היה אחד שדיבר עברית באקצנט רוסי חזק. מדבריו השתמע, שהצייר המנוח שבא לארץ למצוא בה מולדת, נקלע, כאילו, לתוך להקת זאבים טורפים...

רשמתי עדותי הנ"ל, שכן ראיתי חובה לעצמי לתקן את התמונה החד־צדדית; שנתקבלה מהגשת התוכנית ב„מבט השני".

יצחק מאור
אשדות יעקב, איחוד

דמגוגיה או מצח נחושה

בזמן האחרון התנהל ויכוח בין המערך והליכוד, בכנסת וכן בכלי התקשורת השונים ובעתונות על דבר הסיוע ל„סולל בונה" ולקופת חולים של ההסתדרות הכללית שנקלעו למצוקה כספית וקרסו תחת עול של חובות ויש לעזור להם במצוקתם.

ובכן, אשר ל„סולל בונה" האם מוסד כזה שעובדים בו כ־15–18 אלף איש והוא מוסד ארצי ולאומי גם יחד עובד לא רק בשביל צבירת רווחים כספיים אלא מעסיק עובדים מכל הארץ ומכל גוני הקשת לא ראוי לתמיכה מצד הממשלה?

והמוסד השני קופת חולים הכללית אשר נותנת שירותים ליותר מ־80 אחוז של האוכלוסיה בישראל והוא מעסיק באופן ארצי כ־20 אלף עובדים ונמצא קהה במצוקה כספית אחרי שהגדיל בצורה משמעותית את המס האחיד וייקר את התרופות (אשר צרכניהן הם בעיקר קשישים), האם גם מוסד זה אינו ראוי לתמיכה ולסיוע ממשלתי?

הרי הסיבות למה הגיעו המוסדות הללו למצב בו הם נתונים כעת ידועים לכולם, זהו מצב מתמשך של 9 שנות שלטון הליכוד אשר רצו להיטיב עם העם וביניתיים הרסו את המשק הישראלי כולו, ובתוכם גם שני המוסדות הללו. הגדיל לעשות בזה שר האוצר יצחק מודעי שבדבריו הסתה דמגוגיים כלפי תנועת העבודה כינה את הסיוע הניתן ל„סולל בונה" גזל ובאותו הזמן דאג מודעי לקבלני הסקטור הפרטי שיקבלו בדיוק אותו הסיוע שמקבל „סולל בונה", ביודעו שרוב בעיות הכלכלה שלנו כיום הן פרי החטאים של הממשלות שהוא היה בהן שר כלכלי בכיר.

ובכן רבותי האם זה לא דמגוגיה?

מ. צור
תל אביב

הבדל קטן ומשמעותי

ב„דבר" מ־28.3.86 מצטט כתב „דבר" אוריאל בן־עמי מדברי בכנס שנערך בקרית־ארבע ותוך עיוות לרעיונותי או חוסר הבנה ובורות הוא מסלף את תכנם.

1) לא אמרתי ש„דור מלחמת השחרור קיבל חינוך אנטי־יהודי", אלא אמרתי שדור זה לא קיבל חינוך יהודי עמוק.

2) לא אמרתי ש„לפרס יש קונצפציה למסירת חלקים מארץ־ישראל, כדי שיוכל להישאר בשלטון" וכי „מי שמוכן לזה הוא בוגד". אמרתי, כי מסירת חלקים מארץ־ישראל היא בגידה ברעיון הציוני.

3) לא אמרתי, כי הנאצים לא לחמו ביהודים אלא ביהדות כמושג פילוסופי. אמרתי, כי הנאצים להכו לא רק ביהודים אלא גם ביהדות כמושג פילוסופי.

בעקבות הסילופים הללו וכדומיהם באה חברת הכנסת אורה נמיר ומוסיפה סילוף על סילוף: „על פי הגדרותיך בכנס, מצאתי עצמי במחנה הבוגדים וממשיכי עבודתם של הנאצים. מי שמך לקבוע, כי אהבתי ונאמנותי למדינתי פחותה משלך..."

על פי הכלל שהחיים והמוות בידי הלשון, השתמש כתבכם בלשון־רעתו כדי להזריק טפת רעל ברעיונותי וכל זאת הוא עשה בפורים.

נעמי פרנקל
חברון

אוריאל בן־עמי מעיר:

אני מסכים עם הגברת פרנקל לכלל שהחיים והמוות ביד הלשון. בדיוק מסיבה זו הבאתי את דבריה במדוייק.

אני גם יכול להבין את הגברת פרנקל, שנבהלה לקרוא את דבריה המזעזעים, שאמרה בקרית־ארבע. גם אני נבהלתי, כשרשמתי אותם מפיה.

הפטנט להאשים את העיתונאי בסילוף הדברים, הוא שחוק מדי. אני מציע לגברת פרנקל פשוט לחשוב על דבריה, לפני שהיא מבטאת אותם בקול רם.

מה גאולה באמת רוצה?!

כאשר גאולה כהן מעלה הצעת חוק לסיפוח השטחים הכבושים, והחלת החוק הישראלי עליהם, עלינו להבין לאן היא בעצם חותרת. אם נבחן את הצעתה במבט לטווח ארוך נגלה שיתכנו שתי תוצאות:

א. בתוך מספר שנים יהיה רוב ערבי במדינת ישראל בעל זכות בחירה לכנסת. דבר זה יבוא כתוצאה מהריבוי הטבעי הגדול של ערביי השטחים, ויבטל את הצביון היהודי של מדינת ישראל.

גאולה הרי לא רוצה זאת!

ב. כדי לשמור על הצביון היהודי של המדינה נאלץ לוותר על צביונה הדמוקרטי על־ידי שלטון שיישם את עקרון ההפרדה הגזעית. עקרון זה ייושם בדרך הקרובה מאד לתורתו של כהנא אשר התחיה, כידוע, מתנגדת לה בפני הבוחרים, אבל למעשה מצדדת בה.

צודק כהנא באומרו: „אני עושה מה שהליכוד והתחיה חושבים". ומי שמתנגד לגזענות שיחפש לו תנועה אחרת.

ולכל אוהדי התחיה: הפסיקו להתהדר במסכות של לוחמים בגזענות, אתם הרי אלה שמביאים אותה. התחיה לא עזרה ולא השתתפה בהקמת מענה ובמלחמה בגזענות!

האם אפילו אתם לא יודעים מה גאולה באמת רוצה?!

מיכאל בלין
בת־ים

רחוב על שם היינה בחיפה

נדהמתי לקרוא בעיתונכם, מיום 31 במרץ 1986, את מאמרו של מר זלמן שובל – „היינה חוזר הביתה" – בו הוא מעלה את עמדתם של הנציגים הדתיים במועצת עיריית תל־אביב, המתנגדים שאחד מרחובותיה של העיר ישא את שמו של היינריך היינה.

ברצוני להזכירם את האימרה: „במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין". (ברכות ל"ד).

עליי לציין, שבחיפה קיים רחוב, במרכז הכרמל, על שמו של היינריך היינה, גדול המשוררים, אשר בצעירותו עמד בראש מיסדי „האגודה לתרבות ולחכמת ישראל", ואף למד את השפה העברית כדי שיוכל לקרוא את הספרות העברית הקדומה.

במקור היינריך היינה לא נטש את קשריו עם בני עמו היהודים, ולא הכריז על חוסר נאמנות ליהדות.

משוכנעני, שפרנסי העיר תל־אביב לא יוותרו על קביעת רחוב להנצחת שמו של המשורר היינריך היינה.

חיים ינקלוביץ
חבר הנהלת
עיריית חיפה

ההסתדרות, עובדי חב' החשמל וכבשת הרש

ב„דבר" מ־2 באפריל פורסם שההסתדרות תתייצב לימין עובדי חב' החשמל מול תביעת שר האוצר שיחזירו את תוספת השכר שקיבלו וזה לפי החלטת היועץ המשפטי לממשלה.

והנה עשרות שנים קיבלו עובדי המדינה 50 אחוז הנחה על החזקת טלפון, שהם ס"ה קרוב ל־3 ש"ח לחודש. לפני זמן מה ההנחה בוטלה. על גזלת כבשת הרש הזאת לא שמענו מההסתדרות ומהסתדרות עובדי המדינה אלא „גמגום" קצר והדבר נשכח ולא מדברים על זה יותר.

אבל בעת הבחירות עובדי המדינה לא ישכחו את העוול שנגרם להם ואת השתיקה של ההסתדרות.

משה מעיין
חיפה

רוח הרפאים של אלטלנה

(סוף מעמוד 7)

„פארק". המארגנים מטעם „שלום עכשיו", שעשו זאת, איפשרו לצבא להבטיח שיגיעו לכינוס בלי תקלות. בדרך זו, את כל תקרית המחסום אפשר היה למנוע. מי שרוצה להסית את אש הביקורת לעבר צה"ל ואלוף הפיקוד, העסוקים עתה באימונים ובהכנות לקראת מלחמה, אם תפרוץ, מסייע בבלבול דעת לאלה שנגדם צה"ל צריך לפעול.

אהוד ברק לא הסתגן לתפקיד אלוף הפיקוד ממטה עורפי. החזקה עליו שאם הממשלה תטיל על צה"ל – כפי שהיא צריכה לעשות – להבטיח בכל האמצעים את שלטון החוק והסדר בשטחי יהודה ושומרון, הוא יעשה זאת בתנופה ובדבקות־במטרה לא פחותות משהיו לו בתפקידיו הקודמים.

מה שעומד על הפרק זה לא רק הבטחת שלטון החוק והסדר, אלא הצורך לסכל את הכוונה המפורשת לפרק את הממשלה מסמכותה החוקית לניהול מדיניות החוץ והבטחון של ישראל.

זה לא מצחיק. זה מסוכן מאד. משום שלמפקפקים הללו יש נשק ואמצעי־קשר שצה"ל הפקיד בידיהם למטרות אחרות. הם חיים בתקציבי המדינה, שהם מעמידים עצמם מעל לה. ולמקיקה, הם שכחו, שהם התחילו את דרכם כחיל חלוץ ההולך לפני המחנה – וגם על כך היו עוררים ושוללים. אבל היו גם אוהדים ותומכים. עכשיו הם נהיו לחיל חלוץ ההולך נגד המחנה. אם נגד – אז נגד.

צריך לפעול נגדם במלוא הכוח והסמכות והמוקדם האפשרי, כדי שלא יהיה צורך בעוד „אלטלנה" וכדי ש„התותח הקדוש" לא יצטרך לירות שוב. אם לא כן, לא תהיה ממשלה בישראל וגם לא יהיה צבא אחד הסר למרותה.

גבול החוצפה

(סוף מעמוד 7)

ראשי המסיתים אל אחיהם הסורים. „ביום הראשון ינהגו בהם כבגיבורים, יצלמום וירעישו עולמות. כעבור כמה ימים ישתכחו מלב. אחר־כך יחזירו אותם פה ושם, לאט לאט, כמוהוה לדורשי טובתם פה".

דברים בשם אומרם. אינני יודע אם הדבר אפשרי מבחינת החוק, אך אין לראות הנפת דגלי סוריה, לפני כמה ימים, ביום העצמאות הסורי, וההפגנות וההתגרות כבעיה דרוזית מקומית אלא כשאלת־יסוד ישראלית, כי מדובר בגולן כולו.

הן בקרבנו עולים הקולות, כי לא תסוף חרב, עד אם יוחזר הגולן (המפורז) לבעליו. ואלה טוענים כי 242 חלה על הגולן וכי ביום שיצייץ אסד לאמריקאים יתחיל הלחץ. ואלה אומרים ש„הכל פתוח לדיון" ואחרים מסכימים ל„תיקונים קוסמטיים" (מה זה?!)

לא מעט ישראלים אינם יודעים היכן שם, בצפון, גבול מדינתם, מה כי נלין על הדרוזים הם שאינם שמים גבול לחוצפתם?

טבע תשושית
כולצבטיות בע"מ

תל־אביב:
בם – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים מאוחדת – שפרינצק 15 – 265200
ירושלים
אליסון – ישעיהו 10 – 232553
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
בני־ברק – רבי עקיבא 111 – 787353
גרמה – ביאליק 50 רמת־גן – 722237
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אורנן – הפלי"ן 52 חולון – 889155
רחובות
כללית – בני משה, רחובות – 452381

מוקד סיוע בלמצב
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על התורנים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טלפונים 03־433308, 03־433500.

מרפאות שיניים
עזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 תל־אביב – 03־284649 בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמגים
לכל המשפחה!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים"
הודעה על הכנת שינוי לתכנית מתאר

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים" החליטה על הכנת שינוי לתכנית המתאר.

1. 101/02/8 – המועצה האזורית באר־טוביה
2. 26/02/8 – המועצה המקומית קרית־מלאכי

ואלה הם עיקרי התכנית:

1. גוש 200 בטול דרכים והצעת דרך חדשה, קטע צומת עזריקם כביש מס' 4.
2. מתחם יד'/2 – בטול דרך מס' 15 והרחבת דרך מס' 13 הכביסה הצפונית קרית־מלאכי.

גוש 301 חלק מחלקה 28 שינוי יעוד מתחם יד'/2 משטח „מסחרי וצבורי" ל– „תעשיה מיוחד".

יעקב כהן
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה „טובים"

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה, בקשה להיתר הקלה על־ידי:

1. ברחוב שפירא גוש 16663 חלקה 152 הקלה בקווי־בניה צידיים 10%, תוספת שתי קומות, 16% הקלה באחורי בניה משטח המגרש. בבנין מעלית.
2. ברחוב הרב לוין גוש 16657 חלקה 123 הקלה 20% בקווי בניה צידיים עפ"י סעיף 3 (ב) בתקנות סטיה נכרת, הקלה 11% בחזית הבנין.
3. ברחוב וולפסון גוש 16662 חלקה 70–10% הקלה בקווי בנין אחורית.

את ההתנגדות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו להועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רח' יהושע, עפולה – בשעות קבלת הקהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בעדה.

על החתום: י. הירדני
יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה.

כל בוקר עם עיתון
דבר
הוא
בוקר טוב.

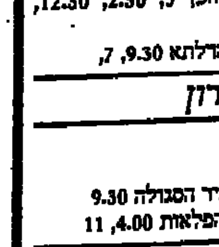

מודיעין

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – „עצתו של הזחל הכחול". עליזה מצטמקת לגודל חיפושית. היא נקלעת לחברתם של הפרקים ולומדת להכיר אותם.
6.00 „באותו עניין" – סדרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון באמצעות פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: אלירן אלירז.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק: „אנא קח את אשתי". אנתוני ניולי מלמד דרמה בביה"ס לאמנויות הבימה, ומציע לקריס להתאמן עם שחקנית, אשתו לשעבר.
8.50 נקודת חן – טיולים אל החוף המזרחי של הכנרת.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „אין כמו בבית" – פרק שני: לורין, בתם של ארתור ובריל, בת 22, שבה אף היא אל בית הוריה, לאחר שהחליטה לעזוב את בעלה. הבית עמוס, ארתור מיואש.
10.00 זה הזמן – תכנית אירוח.
10.50 „דמפסי ומייקפיס" – שם הפרק: „עיניים להם ולא יראו". בעקבות מעשה חטיפה של ילד, בנו של אסיר, מתגלית שחיתות נוראה בפיקוד הגבוה של יחידת המודיעין המיוחדת בסקוטלנד יארד. בתוך כך גם חייו של המפקד ספיקינגס בסכנה.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
09.20 מלחמת הכוכבים, פרק 6: הענק מכוכב זיר.
09.45 המזל הטוב של סם: פרק 6.
10.10 סוס הנדנדה: עיבוד לספורו של ד.ה. לורנס.
10.40 פול רובסון: העץ הגבוה ביותר ביער.
2.00 בבית של פיסטוק: תולים המונה.
2.20 הרי אמריקה הצפונית.
2.45 קורס באנגלית מדוברת למבוגרים.
3.00 קסים קסם: לבנים.
3.25 בלי סודות: ביניים חולם.
3.45 מאה ציורים מפורסמים: חמש תמונות בנושא „מלחמה": הקרב באיסוס, אלטדורפר.
3.55 הכר בתוך לאט: סרט מספר על קבוצת כדור־בסיס.
4.30 שניים אוחזין: פשיטא א'
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 באך: קונצ'רטו בלה מינור לחליל, כנור, צ'מבלו ותז. כלי־קשת (פ. מייזן / ה. קיפמאון / ב. פון אספרן / + סולני באך הרמניים ה. רינשיום).
07.30 שחרית מוסיקלית – בתוכנה: הפתיחה „אגמונט", אופ. 84 (התז. הפיל. הלונדונית / ק. מנשטרסק); מוצרט: קונצ'רטו בדו מג'ור לחליל ונבל ותז. ק. 299 (ג'. גלווי / מ. רובלס / התז. הסימפ. הלונדונית / א. מטה); דבוז'ק: רביעיה מס. 13 בסול מג'ור אופ. 106 (רביעיית פראג); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 4 בפה מינור אופ. 36 (התז. הסימפ. של שיקאגו / ל. סאולט).
09.30 קונצרט בוקר – מלקום ארנולד: קונצ'רטו לגיטרה ותזמורת אופ. 67 (ג'. ויליאמס / הסינפונייטה הלונדונית / א. הווארת); אלגר: וריאציות „אניגמה" אופ. 36, (התז. הסקוטית הלאומית / א. גיבסון); שוברט: שלישיה במי במול מג'ור אופ. 100 לכנור, צ'לו ופסנתר (שלישיית בורודין); חצ'טוריאן: סימפוניה מס. 1 (התז. הסימפ. הלונדונית / ל. צ'קבוריאן).
12.05 מאוצר הפרסיה – רסיטל לעוגב מיצירות באך אליוטה רולות, עוגב – קונצ'רטו ברה מינור ר"ב 5061; 8 כוראלים מתוך ספר הכוראלים; פרלוד ופוגה בסול מינור ר"ב 535; סונטה מס. 1 במי במול מג'ור, מס. 525.
13.00 קונצרט צהרים
15.05 מוסיקה חיה – מוסיקה חדשה בפרנקפורט – מפר האבל: יצירה לקלרינת וסרט מגנטי (מ. מרגנ, קלרנית); כריסטיאן וולף: תרגילים 15־18 (אנסמבל אלקטרו־כלי מסילבורג).
16.00 קונצרט מנחה
18.30 קונצרט מהקלטות התז. הסימפ. ים רשה"ש – ויואלדי: „עונות השנה", 4 קונצ'רטו לכנור ותזמורת (סולנית איונה בראון); יהודה אנגלר: „מזמור לדוד", לסופרן ותזמורת (תהלים כג') (עדי עציון־זק / ב. שריפ); צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת, אופ. 23 (ב. דוכן / א. שמיכה).
20.05 ערב טוב – היידן: סונטה מס. 9 ברה מג'ור (א. וודי, פסנתר); פרוקופייב: „סיפורים שסיפרה לי סבתא" (כ. אורטיס, פסנתר); חצ'טוריאן: 4 קטעים מתוך „תמונות ילדות" (כ. אורטיס, פסנתר).
20.30 „באולמי הקונצרטים בעולם" – שנברג: שירי גורה (ס. דון, סופרן / ב. פסבנדר, אלט / ה. סיקולה, טנור / ה. הוסטרמן, כנור / ה. פרט, בס / ב. כרמלי, קריין / מקהלות אגוד המוסיקה – דיסלדורף, סגט הרוזיג, ברלין / התז. הסימפ. של רדיו ברלין / ר. שיי).
22.30 בין המקורות – להגי קהות ישראל מהגדה של פסח.
23.00 מירקם – רצף מוסיקלי (ס.ט.)

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „תל־אביב בתקופת עלייה רביעית".
14.06 תכניות לילדים – „קוקי תבקוקי" מאת בובה הדשקרנית; „במסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי־הבר" – מאת סלמה לגרלף; „יורשו של הקוסם" מאת חנה עירונית.
15.00 תיבת ההפתעות – סעשועון בעיזור זה.
15.25 ספורט לנוער.
16.05 רדיודרמה – „קולות משפחה" מאת הרולד פינטר.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „המחשבה היהודית לאחר השואה".
19.05 עיונים בפרשת השבוע. „אחרי מות".
22.05 „אני הייתי שם" – „במבצע שחרור מעפילי עתלית על־ידי הפלמ"ח בימי המאבק נגד המנדט הבריטי".

רשת ב'

10.05 עיני תחבורה ותיירות.
15.05 עיני מדע וטכנולוגיה.
18.06 תמונות מהנוף.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים – עיני חוק ומשפט.
20.05 סלים וזמירות הגדול.
23.05 מוספים את הפסטן.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.55 פינה חמה ללב.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
17.30 משהו שלנו.
17.50 יומן ספורט.
18.05 „מבהונות בעופל קרב" – עם אלוף (מיל') מוסה פלד בעקבות התוכנית „סיח מת־ס־כ" במלחמת יוה"כ לשודרה לראשונה בשנת 1977.

בתי קולנוע

תל־אביב

[illegible]
אורלי: שבוע 2
פירמידת הפחד 7.15־9.30, 4.30
אלנבי: השוטר ממנהטן 9.30־7, 5
אסתר: מרגלים שכאלה 7.15־9.30, 4.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: הסיפור האמיתי 7.15־9.30
גת: פעמים במשך החיים 9.30, 7.15, 4.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס 9.30, 7.15 4.30
דיזנגוף: מופע הגינג'ה 6.15
פירמידת הפחד 9.30; 7.15
חצות: רוצה גבר
הוד: רמו 9.30, 7.15, 4.30
11.00 בחזרה לעתיד
בית ליסין: פנדנגו 11.15
חן 1: שורת המקהלה 9.45, 7.20, 5
חן 2: נסי גאן 9.40, 7.25, 5
חן 3: שנת הדרקון 9.40, היפהפיה והיחפן 7.15, 5
חן 4: סיפורה של מארי 9.40, 7.20
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 9.45, 7.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
11.00 הגוגל המטורף מתעורר
לב 1: גבירותי האמן 7.15־9.30, 4.50, 1.30
לב 2: מטרה 9.45, 7.30, 5, 1.45
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי 9.30, 7.30
מוגרבי: צחוק מי ששוטר אחרון 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: העד 9.30, 7.00
סינמה 1: לחיות ולמות בלוס אנגלס 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: בחזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30
סמדר: האריל 9.30, 7.15 4.30
פאר: חלומות מתוקים 9.30, 7.15
פריז: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.15, 4.30, 2, 11.30
11.30 בדאיין כוכב עליון
צוותא: חייל הלילה 8.00
צפון: אלגר 9.30, 7
תמר – רמת־אביב: מים מים 11.45, 9.30, 7.15
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תבלת: להב משונן 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: מחוץ הדלתא 9.30, 7, 4.30

יפו

התחיה הישראלית: יומן של אלוף 9.50

ירושלים

אדיסון: מחוץ הדלתא 9.15, 7, 4.30
רוקי 4 11.00
אוריון: סנור
אורנע: גבירותי האמן 9.15, 7, 4.30
בית אגרון: גוליבר בארץ הגמדים 10.00
ציוטי צ'ינטי בגג 11.30
ב"ס לעבודת תנועה 4.00
אהבתו של סוס 6.00
סרט אילם 8.00
48 שעות 10.00
חצות הכוגר האחרון בפריז
האלוהים הקטן בנייני האומה:
הסיפור האמיתי 9.30, 7.15
הבירה: נפגש בסיבוב 9, 7, 4.30

(המשך)

אורגיל: נאסי גאן
[illegible] 9, 7, 4.30
בטיה: זכרונות מאפריקה 9, 5.45
בחזרה לעתיד 19.00
[illegible] 9.15
עדן: רמו 9, 7, 4.30
רון: טומבו 9, 7, 4.30
מיטשה: פירמידת הפחד 9, 7 4.30

חיפה

אורה: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
4.00 סינדרלה הכלבלב הכחול
אורלי: היפהפיה והיחפן 7.00
פעמים במשך החיים 6.30, 4.30
אמפיתאטרון: רמו 9.15, 7, 4.30
ארמון: צחוק מי ששוטר אחרון 9, 6.45, 4.30
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15, 7 4.30
חן: תרגיל לרופאים מתחילים 9.00, 6.45 4.30
מאיר: גבירותי האמן 9, 6.45, 4.30
קרן־אור: מסע עסקים של אבא 9.00, 6.30
רון: מחוץ הדלתא 9.00, 6.30, 4
רב גד – 1
שורת המקהלה 9.15, 7
4.30 נסי גאן
רב גד – 2
נסי גאן 9.15, 7
4.30 לידי בין

קרית־ביאליק

כפיר: בידרי 9.15, 7
סביון: היפהפיה והיחפן 7, פעמים במשך החיים 9.15

קרית־חיים

בית העם: זכרונות מאפריקה 9, 6

קריות

כיכר: מחוץ הדלתא 9.30, 7

קרית־מוצקין

אהרונים: נפגש בסיבוב 9.15, 7

אשדוד

אסתר: מחוץ הדלתא 9.30, 7
אשדוד: להב משונן 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: מחוץ הדלתא 9.45, 7.30, 4.30
מאור: לחיות ולמות בלוס אנגלס 9.30, 7.15
רחל: סוניה האדומה 9.30, 7.15

באר־שבע

קן: מחוץ הדלתא 9.30, 7

בת־ים

אורנים: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
עצמאות: מחוץ הדלתא 9.30, 7 4.30

הרצליה

הדר: זכרונות מאפריקה 9.00, 6.00
הרבה ולא כלום 7.00–9.30

חולון

ארמון: צחוק מי ששוטר אחרון 9.30 7.15 5

(המשך)

מתנ"ס קרית שרת: דמעות של שתיקה 9.30, 6.45
מגדה: מרגלים שכאלה 9.30, 7.15, 5
קולנוע לנוער: סופרמן 4.30
כוכב: מחוץ הדלתא 9.30, 7
רינה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

טבריה

אביב: כחו של מקצוען 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: מחוץ הדלתא 7–9.30
בחזרה לארץ עוץ – 11–4.30
חן: השוטר ממנהטן 9.15, 7

לוד

אורלי: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
בת יהו: מחוץ הדלתא 9.30, 7

נהריה

הדר: מחוץ הדלתא 9.30, 7

נתניה

סמדריה: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הסיפור שאינו נגמר 5.00, 11.00
אסתר: מחוץ הדלתא 9.15, 7
שרון: נפגש בסיבוב 9.15, 7, 5, שלגיה ושבעת הגמדים 11

פתח־תקוה

שלום: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15
היכל 1
מחוץ הדלתא 9.30, 7, 4.30 רמבו 11.00
היכל 2
הכבוד של פריצי 9.30, 7, לאסי שובי הביתה 4.30 2.30
היכל 3
בחזרה לעתיד 9.30, 7.15, 4.30 2.30

קרית־שמונה

שביט: 7 שנים בבלא 9.15, 7

קרית־מלאכי

צברית: משאלת מוות III 9.50, 7.15

ראשון־לציון

גמסה: מחוץ הדלתא 9.30, 7
ראשון: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רחובות

בית העם: גלשש אותה 9.15, 7.15
הדר: מחוץ הדלתא 9.30, 7
חן: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אלאויה: צחוק מי ששוטר אחרון 9.30, 7.15, 5
ארמון: מרגלים שכאלה 9.30, 7.15, 5
ליליו: סוסנת קהיר הסגולה 9.30, 7.15
הדר: זכרונות מאפריקה 9, 6
רב גן 1 –
שורת המקהלה 9.40, 7.30
נסי גאן 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2 –
נסי גאן 9.40, 7.20
חברי הדרקון אליוה 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3 –
פעמיים במשך החיים 9.40, 7
הגונים 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 4 –
להב משונן 9.40, 7.20
היפהפיה והיחפן 5, 2.30, 12.30, 10.30
שביט: מחוץ הדלתא 9.30, 7

רמת־השרון

כוכב:
רמבו 7.00
סוסנת קהיר הסגולה 9.30
עליזה בארץ הפלאות 4.00, 11

רעננה

אחוזה: מחוץ הדלתא 9.15, 7, לאסי שובי הביתה 11.00

רמלה

אורה: נפגש בסיבוב 9.30, 7.15

טופר

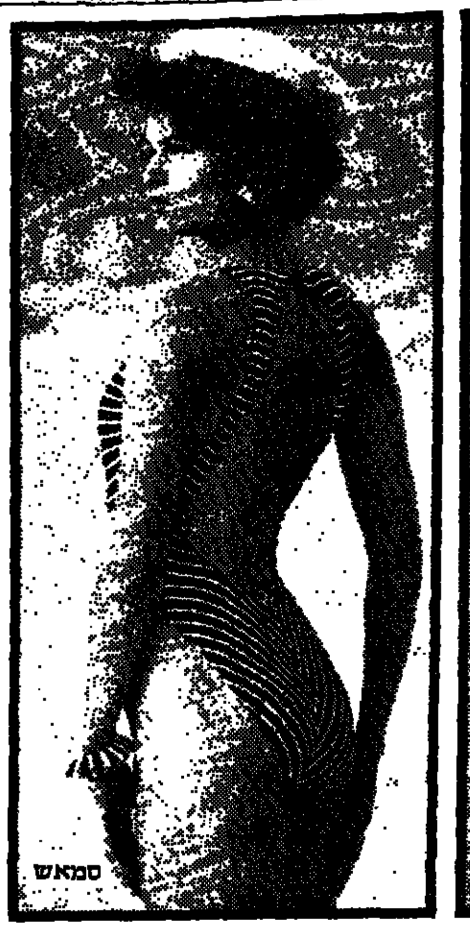
סמאש

לגוף

ליז

ספר לילד הגדה לילדים

מאת מאיר בראלי

בהוצאת עם־עובד הופיע ספר הגדה לילדים, המכיל את הטקס של ההגדה ומשולבים בו סיפורים ושירים לילדים על חג הפסח, על יציאת מצרים, על משה רבנו ועל כל הקשור לחג. ב„הורים" של ספר זה מוזכרים ארבעה: „בחרה: מירי ברוך; אייר: נועם נדב; עיצב: עמרם פרת; ערכה: נירה הראל". כוונת היוזמת של הספר, נירה הראל, היא לקרב את ה„סדר" אל הילדים ואת הילדים אל ה„סדר". קיים מצב מוזר. אנו, היהודים החופשיים, עורכים „סדר כהלכתו", במידה רבה למען הילדים ולמען חינוכם התרבותי־יהודי, ואילו הם משתעממים. גם אצל הדתיים והחרדים הילדים משתעממים – ילד הוא ילד. לדתיים אין ברירה – הם מצווים לקיים את ה„סדר" לפי ההלכה, לא להוסיף ולא לגרוע.

הספר שלפנינו מנסה לפתור את הבעיה ומצליח במידת־מה. יש בו סיפורים ושירים לילדים מיטב החומר על חג הפסח: בחירת הסיפורים והשירים של מירי ברוך נראית לי מאוד. יש בספרנו אגדות חז"ל מעובדות (נירה הראל עיבדה את האגדה על משה והגדי), יש פזמונים נאים, ישנן אגדות עם: כמו, למשל, האגדה הידועה על הכוכבת העניה שוכחה מאליהו הנביא בכל טוב ועל העשירה שניסתה לחקותה ונכשלה (בעיבודה של תקווה שריג). שמחתי למצוא בספר את סיפורו של י.ל. פרץ „עושה נפלאות" ומסיפורים שלו, ועוד ועוד...

לא כל כך ברור לי איך אפשר להשתמש בספר זה בליל ה„סדר" – האם יקראו נוסף להגדה גם סיפורים ושירים אלה? הרי אחת מבעיות ה„סדר", שההגדה ארוכה מדי בשביל יהודים לא דתיים (וביחוד ילדים). לעומת זאת ברור לי בהחלט שיש שימושים רבים לספר.

טוב מאוד להגישו לילד ערב פסח, על מנת שיקרא בו בימי החג, יחזור על חלקי ההגדה וישאל את המבוגרים את הדברים שאינם ברורים לו בהגדה, ויקרא גם את התוספת של מירי ברוך.

מי שמוזמן ל„סדר" למשפחה שיש בה ילדים ורוצה להביא מתנה למארחיו, במקום בונ־בוניירה או פרחים, מוטב להביא לילדיהם ספר זה.

שלוש ארבע, לרחצה!

מאת ורדה צימרמן

הסרט „זכרונות מאפריקה" פולש לכל תחומי האופנה. גם לבגדי־הים. שתי חברות „סמאש" (לבית „גוטקס") ו„לגוף" הציגו לקיץ זה בגדי־ים מנומרים בהדפס של חיות הג'ונגל. אבל לא רק... ב„סמאש" יצרו אווירה עליזה ותוססת בעזרת בגדי־ים חשופים (ולא כל כך חשופים) מעוטרים ברוכסנים, ניטים, אבנים צבעוניות, הדפסי־כתובות, חגורות, קשירות, רכיסת־שרוכים וכמובן בדגמי הג'ינס לחוף הים. צבעוניות עשירה במחירים הנעים בין 32 שקל ועד מקסימום 70 שקל (תלוי בכמות הבד, כמובן, ביקיני או שלם).

חברת „לגוף", שהוקמה לפני שנתיים בלבד, מתפתחת ומתעדנת. בקולקציית בגדי הים לקיץ זה היו כמה דגמים יפהפיים בעיקר בקבוצת השחור־לבן בואריציה על שנות החמישים. כאן אין משחקי קשירות ושרוכים אלא משחקי מחשופים דווקא בכל ביוון אפשרי. ולאלה מתוספים השנה גם מעט בגדי חוף: גלביות ומערכות מכנסיים וחולצות־חוייה באורכים שונים מלייקרה.

ליז מחודשת השנה את סגנון „ברידיז ברדו" המתבטא בעיקר בשילוב ברולים בחזיה. צבעי „ליז" עזים: טורקיז ותכלת, אדום ושחור, וגם כתום וצהוב (מה נשאר?).

ולבסוף – „טופר" – הרבה לייקרה נוצצת וגזרות צעירות ונדיבות.

גם גברים זקוקים

לאה גזית, פסיכולוגית ויועצת חינוכית, מממשת בימים אלה רעיון שעלה בה כבר לפני שנתיים: סדנה לאסרטיביות לגברים, שתעזור להם להתמודד עם מתחים וקשיים, גם כאלה שנובעים מתחרות עם נשים

מאת דינה הלמס

ארבעים גברים הגיעו בשבוע שעבר לפגישת היכרות של הסדנה הראשונה מסוגה בארץ – תקשורת אסרטיבית לגברים בלבד. גם אלה מביניהם שלא זכרו במדויק מהי אסרטיביות, זכרו מה עשתה לנשותיהם. חלקם גילה עניין בנושאים שהועלו על לוחות המודעות, ו„נגעו" בנקודות תורפה שלהם. צעירים ומבוגרים שבאו מאיזור השרון שמעו ונרשמו. השבוע החלה הסדנה את הדרך. היא תתקיים במשך ששת השבועות הבאים, עם פגישות באולם נעמת בכפר־סבא.

לאה גזית תושבת כפר־סבא, פסיכולוגית ויועצת חינוכית ערכה כבר סדנאות רבות לאסרטיביות, עד כה, עם נשים בלבד. במהלכן עלה אצלה הרעיון, לקיים סדנה כזו בהשתתפות גברים. „זה מימוש של רעיון בן שנתיים", אומרת לאה גזית. אם אסרטיביות לנשים, הדגישה את זכויות הנשים, ואת היכולת לעשות מעשים ללא התנצלות או רגשות אשם, הרי שהדגש בעבודה עם גברים. הוא על נושא הבעת רגשות חיוביים. אלה נרחקים לעיתים בסבך המילכוד של הגבריות, והסדנה מתכוונת לעורר אותם, ולהוכיח שהם יכולים לספר את איכות החיים ואת איכות הקשר בינם ובין הזולת.

הסדנה מציעה לגברים דרכים להתמודד עם מצבי־לחץ, חרדה ותסכול, ומאפשרת דלישול סכנ[illegible] בתהליך קבלת החלטות ובניהול זמן. כמו כן תתרגל בסדנה תקשורת אסרטיבית עם הזולת, במיוחד בשעות של כעס, ביקורת ועימות.

פרק מיוחד בסדנה לגברים מוקדש לשתיקה נפשית, ולדרכי התמודדות עמה. לאה גזית טוענת, שגברים רבים שקועים בעבודה רוויית מתח, ואינם מודעים כלל לנזקים שהשתיקה מותירה בהם. הסדנה מלמדת בהקשר זה הרפיה ושחרור ממתח. הסדנה מתייחסת לגיל־המעבר בחיי הגבר, ולשלבי מעבר אחרים בחייו, תוך התייחסות להשלכות פסיכולוגיות, חברתיות ומיניות.

שמונה ספרים מלווים את הסדנה לאסרטיביות. המוכרים הידועים ביניהם הם ספריה של גייל שיהי, „מעברים", „מפלטי דרכים", „שתיקה נפשית", „מילכוד ושמו גבריות", „קשר הנאה" ועוד. לאה גזית בחרה פרקים מסויימים מתוך ספרים אלה, והיא מתייחסת אליהם תוך כדי התירגול. באחד השאלונים שהוציאה בתוך הספרות המקצועית, מתבקשים הגברים לענות לשאלות בנושא „אמון גובר באודגאניזם של עצמך".

בין השאלות שם לשאלים [illegible] עשית לאחרונה מה שחשבת לנכון, כנגד עצותיהם של אחרים? מתי לאחרונה [illegible] אכזבותיך הדתיות או על פילוסופיות החיים שלך? מתי לאחרונה לקחת על עצמך עמדת מנהיגות במקצוע, בארגון שלך או בקהילה שלך?

בפרק אחר של הסדנה ידובר במשבר העובר על גברים עקב שוויון־זכויות לנשים, או כפי שמגדיר זאת צוות המחברים מאסטרס וג'ונסון, „במה עשויים לזכות הגברים כתוצאה משחרור הנשים?" הנושא מעסיק גברים שהתמודדות השווה עם נשים מקשה עליהם. כאשר נשים מתייצבות לצד גברים כשותפות לכל דבר, מעורר הדבר אי־נוחות, ואפילו חרדה, מבוכה וקונפליקטים.

ברשימת הגברים בסדנה יש מנהלי חשבונות, אנשי מחשבים, מהנדסים, ואפילו סטודנט לארכיטקטורה. טווח הגילים נע בין 25 ל־55. הציפיות עליהן הצהירו כוללות את הרצון לחוק את הבטחון העצמי, ללמוד להיות אב טוב יותר, ללמוד להיות בעל טוב יותר, ללמוד להסתדר עם קולגות, לחזק את יכולת ההתמודדות עם תחרות קשה. גם נשים מכירות את הבעיות האלה.

התרופה הצמחית להרפס

תמצית צמח הארכובית יכולה להביא מזור למחלות ולצרות שונות, החל בנזלת כרונית, כלה בהרפס גניטלי, ועבור דרך לומבאגו ושיעול. אליהו יהל, מנהל „מורז", מפיק ממנו גם תכשירים קוסמטיים הנשענים על סגולותיו כמשקם רקמות עור.

מאת יצחק מרידור

לאליהו יהל, חבר מושב מולדת שבעמק, בן 68, אשר שימש בשסך שנים כיועץ למנהל אגף הייעור של הקרן־הקיימת לענייני מרעה טבעי. קריתה „תאונת עבודה" קשה. הוא התאהב עד מעל לאוזניו בצמחי המרפא המצויים בארץ. יהל הפך להסיד נלהב של הסגולות הרפואיות המופלאות המיוחסות לצמחים רבים תוך כדי עבודתו בחיק הטבע.

אליהו יהל, בתו אביטל, ונכדו פלי ממושב רס־אוך, מנהלים את מפעל הקוסמטיקה „מורז" שבעפולה. מכיוון שאינם רוצים להסתבך עם החוק, אינם מכריזים, רשמית, שהצליחו לייצר קרמים ומשחות, עשויים מצמחי מרפא, יעילים נגד הרפס השפתיים, נגד ההרפס הגניטאלי, השלבקת החוגרת, ונגד נזלת מצויה וכרונית, שעול, כאבי לומבאגו ועוד.

מפעל הקוסמטיקה מייצר ברשיון משרד הבריאות, שורה של מוצרים קוסמטיים, המופקים (כדברי הפרוספקט) מצמח הארכובית, אותו מגדלים חקלאים בעמק, עבור המפעל, בתוספת צמחים נילווים. תמצית הארכובית, כך אומרים ב„מורז", בצטיינת בכושר גבוה לשקם ולבנות מחדש רקמות עור. שימוש בתכשירים אלה גורם לעור שנפגע, להתחדש בבהירה ולחזור למצבו הטבעי.

★

אבל „הסיפור הגדול" של „מורז" אינו בבשורה הקוסמטית שלהם, אלא בסגולות הרפואיות המופלגות, הכיוחסות לשורה ארוכה של מצרים, ובכיוחד למשחות לריפוי סוגי ההרפס השונים (חוץ מהרפס העיניים והמוח). אליהו יהל נסע בעת האחרונה פעמיים לארצות־הברית, ושם נפגש עם הנהלותיהן של חברות־ענק, המחפשות בקדחתנות ותוך השקעות כבדות, תרופה יעילה נגד סוגי ההרפס השונים. „אלה חברות המגלגלות מאות מיליוני דולר בשנה", אומר יהל, „נפגשתי איתם כדי להציג בפניהם את הסגולות הרפואיות הגלומות בצמחי המרפא בארץ. יש שם, באמריקה, פתיחות רבה לנושא זה. אבל כאשר דיברתי על תרופה צמחית נגד ההרפס, נעשו פתאום דרוכים. משקיעים שם במחקר לגילוי תרופות אלה הרבה מיליונים". ואמריקאים לקחו מיהל דוגמאות של מוצרי „מורז", ועורכים עתה בדיקות.

לאנשי „מורז" אין ספק ביעילות המוצרים שלהם והם משוכנעים שתוך זמן לא ארוך יוכלו לשווק בארה"ב את התרופות, בכמויות גדולות, ולהכניס לקופת המדינה מיליוני דולרים.

במושב מולדת ידוע לכולם סיפורו של חייל צה"ל בעל כושר קרבי מעולה, שבנו „בתפס" יום אחד, וגרם לו כאבי תופת. הצעיר הובהל אל בית־החולים, שכב שם שבוע, והוחזר לביתו באותו מצב. איבחנו אצלו התקף של לומבאגו. המליצו להכות בסבלנות עד שירפא. „בתתי למשפחת החייל משחה. בערב ברחו לחייל את הגב, למחרת היום חזר הצעיר ליחידתו, בריא ושלם", מספר יהל.

מסתבר שהשמועה על „התרופה הישראלית החדשה", שמוצאה במעבדה הקטנה והפרובינציאלית מתגלגלת כבר באירופה, בארצות־הברית וגם בארץ. טוב מתעוררת התקווה שפריצת הדרך בנושא מחלת ההרפס, אמנם נמצאה, ועשויה לשנות את חייהם של מיליונים רבים בעולם כולו.

ואם כך, הרי שאין זה רק „עניין של קוסמטיקה".

פסח כתירוץ

מאת ט. בן

חג הפסח, למרות מיגבלות החמץ, נחשב משום מה לחג ליצרני המזון, המטבחים המשוכללים, כלי הבישול וספרי המתכונים. החנויות מלאות בכל טוב לחג – וגם ספר נוסף, שני או שלישי במספר, יצא לאור מספריית הבישול של נירה רוסו, גבירת־מטבחים צעירה, המפרסמת טור בישולים משעשע, מזה כמה שנים, במוסף השבועי של עתון „הארץ". הכותרת „ספריית הבישול של נירה רוסו" כבר ניפקה כמה ספרים בעבר, אם אינני כדעה הפורמט והמתכונת המהודרת נראים דומים מאד לאלבומי הבישול המהודרים מממלכת הספרים של הגברת רות סירקיס. גם המו"ל, מודן, היה זה – או שותף – להוצאה שבה התחילו ספרי סירקיס הפופולאריים לצאת לאור ולהפוך לביזנס. עתה, אולי, מאיימת ספריית רוסו על כמעט המונופול של ספריית סירקיס. מתחיל להיות מעניין במטבח הרוחש והצר של מחברי המתכונים הישראליים. כולם הבינו, שהישראלי הממוצע, שקורא בקושי ספר הממוצע בשנה ממוצעת, מעדיף שהספר הנ"ל יהיה ספר בישול.

„כשר לפסח", השם המר הדימיון שהעניקה רוסו לספרה המהודר, המעוצב בטעם רב (עיצוב הספר: „תות"), עם צילומים צבעוניים, משתמש כמובן בפסח כבאמתלה בלבד. „להרביץ" שורה ארוכה של מתכונים לכל ימות השנה – ובאלה, בעצם, ייכתב הידע, הטעם והכשרון של המחברת. אם נעזוב את מיני הורסות, הפאנקייקס והלחמניות והבורקאס והעוגיות מקמח מצות ומקמח תפוחי אדמה, נוכל למצוא בספר מתכונים מעניינים שהקשר שלהם ל„כשר לפסח" דווקא הוא כמו הקשר של אנני המן לשמחת בית השואבה.

כך, למשל, מתכון בשם קפונאטה, מעדן חצילים וזיתים, מתאבן איטלקי, שבו מיטגנים בסיר יחד קוביות חצילים, בצל, פילפלים, שום, גזר וחצילים עד להזהבה ואחר כך מוסיפים להם עגבניות חתוכות בשפע, זיתים ירוקים מגולענים וחתוכים, קצת חומץ, סוכר, ריחן (באזיליקום) ופטרוזיליה. וכך סלט של אגוזים, בצל קצוץ, ביצים קשות. הבצל והאגוזים מטוגנים מעט בשמן עוף ונטחנים עם הביצים במטחנת בשר או במעבד בשר ומוגשים כגיגה? כמיה אחת – וכך כרורי סוגה ברוטב לימון, שעשויים מפרי קופסה (סוגה) המעובד במעבד מזון, עם רבע כוס קמח מצה (אין ברירה), ביצים טרופות, פטרוזיליה, בצל מגורד, מלח ופלפל. מהעיסה צרים כדורים, מטגנים בשמן עד להשחמה, ומגישים ברוטב (מיץ לימון, עגבניה מרוסקת, מים, סוכר, מלח, פלפל ואבקת מרק מבושלים יחדיו), או מרק ארטישוק בייץ, שיכול להיות בשרי או חלבי, או צלעות סלה בשופים, או עגל בארטישוק ובלימון וכיוצא באלה.

מתכוני הפסח עצמם, שמצדיקים את שם הספר, לא מסעירים במיוחד אבל יכולים לפפת לגוון את שולחן החג וחול המועד של אלה שקצו במטעמים השיגרתיים, החוזרים בכל שנה. רוסו מלמדת לאפות לחמניות מקמח מצה, שמן, ביצים, סוכר ומלח: פאנקייקס פסחיים כנ"ל, מיני מצות ממולאות, מלוכבות, מלופפות, ומגולגלות, בבשר עוף, בגבינות, במתוק או במלות, כופתאות וכל השאר. אין להפש בספרים כאלה מתכונים מסעירים ומהפכניים. הבעיה שלי היא לא בתחום זה, אלא בכך ששוב שוטחים מתכון קצרצר על עמוד גדול, במתכונת אלבומית, בספר מהודר ודליל, שמחירו עומד ביחס הפוך לתכולתו. הטקסטים בספר של רוסו יכלו למצוא מקום ברבע מכמות העמודים. כל השאר הם צילומים (יפהפיים, בצבעים), כל־אחד על עמוד שלם ומרווחי נייר מעוטרים.

מעדן תפוחי אדמה ויוגורט

החומרים

3 תפוחי אדמה
3 בצלים
30 גר' חמאה
1 כפית סוכר
חצי כפית מלח
חצי כפית פילפל
3 כפות קמח תפוחי אדמה
3 ביצים
2 גביעי יוגורט „דנובה" או שמנת.

אופן ההכנה

מבשלים את תפוחי האדמה בקליפתם במים, תוך כיסוי, במשך 30 דקות. בינתיים קוצצים את הבצלים ומטגנים בחמאה ובסוכר עד שישחימו. קולפים ומועכים את תפוחי האדמה למחית. מערבבים את כל החומרים יחד. טועמים וממליחים, אם יש צורך.

משמנים תבנית של 12 שקעים ומחממים אותה בתנור חם במשך 10 דקות. פעולה זו תבטיח שניתן יהיה להוציא את המאפה מן התבנית בקלות. ממלאים את התבנית בתערובת תפוחי האדמה. אופים במשך 40 דקות בחום בינוני – או עד שהמאפה מזהיב־משחים.

אביב סביב לכנרת

איך להנות מרחצה באגם ומהנופש על חופיו ולצאת מזה בשלום, בלי פגע ובלי תאונה. אנשי מגן־דוד־אדום בטבריה מגישים כמה עצות טובות, כלליות ומפורטות.

מאת שמעון ביים

בסניף מד"א בטבריה, בטוחים שירידת מפלס הכנרת לא תרתיע את עמך ישראל מלבלות את סוף־השבוע, החגים הקרובים, סביב הכנרת, ברחצה עליה ובגלגול בשר על האש. להערכתם, יגיעו לסביבת הכינרת, בשבתות ובחגים, יותר ממאה אלף איש.

הערכה זו משפיעה על כל מערך החירום העזרה־הראשונה המקביל את פני הבאים. אנשי מד"א בטבריה אומרים שאגן הכנרת אינו רק מקום ניקוזם של המים, אלא גם מקום התנקזותם של תאונות דרכים, פגיעות ומפגעים קטלניים אחרים, בעיקר בעונת הקיץ. „אחת הסיבות לריבוי התאונות למיניהן", מסביר בועז גורקין, „היא חוסר האירגון של הישראלי הממוצע, אשר סומך על כושר האילתור שלו שכרוך כמובן בסיכונים". דוגמאות לא חסרות. בלוני גאז ואבובים מוצבים בקרבת מדורות הסמל וגאז באמצע אוהל עם ילדים. התמקמות בסביבת סיחים וקוצים תוספת את הטיילים לדבשים ולזוחלים ארסים למיניהם. סכנות אחרות נובעות מהשיפה־יתר לשמש, בלי שתיה מספקת, ומאכילת מזון בקולקל, שגורם לשלשולים ולכאבי בטן איומים.

הסטאטיסטיקה היבשה מלמדת כי הפגיעות השכיחות ביותר בקרב באי הכנרת הן: שלשולים, הקאות, התייבשות ופציעות רגליים כחלקי זכוכית, ומחפצים חדים המפוזרים בחוף ובים. כאן המקום לציין כי הרשויות המוסמכות, לא התקינו עדיין, תקנה האוסרת מכירת מזון ומשקאות בכלי זכוכית, אף שזו כמעט מתבקשת מאליה.

כיצד עליך לנהוג כדי למנוע תופעות שעלולות להשבית את חוויות הנופש סביב הכנרת? לבועז גורקין ולאנשיו במד"א יש עצה כללית, טובה לכולם ובכל עת: לא להגזים. לא באוכל, לא בשתיה, לא ברחצה, לא בישיבה בשמש. תופעה שבגנה יש להיזהר בעונת הקיץ האביב, היא הרוחות המערביות הפוקדות את הכנרת, כמעט מדי יום בשעות אחה"צ. רוחות אלה גוררות את המתרחצים בתוך המערבי אל לב הים, וגם מתרחץ מנוסה מתקשה להיחלץ מהן. לכן, ממליצים, לא להיכנס לים בשעות הצהריים ואחה"צ בעונת הרחצה, וכיחוד, לא להתרחק מן החוף בשעות האלה.

לרשות סניף מד"א בטבריה עומדת ניידת פעילה לטיפול־נמרץ ואחת נוספת, למקרי־חירום. על־פי נוהל קבוע מוזעקת הנט"ן בכל מקרה־חירום כאיבוד הכרה, כאבים בחזה, מקרי הלמשה, תאונות־דרכים ועבודה, טביעות, הרעלות, כוויות חמורות, פיגוע המוני, אסונות כבע, ובמקרי־חירום ברפואת ילדים או גניקולוגיה. יחד עם זאת חשוב למזעיק העזרה לפרט את פרטי המקרה עד כמה שניתן, כדי למנוע אזעקה מתמשכת של הנט"ן, וכדי להכין את הציוד הדרוש.

חמש הדקות הראשונות הן הקריטיות לאדם כחולה לפגיעה ללא נשימה ללא דופק. האיש שלידו חייב לבצע הנשמה מפה־לפה ועיסוי לב. לאחר ההחייאה הראשונית, יש להזעיק את הנט"ן. תוך המוקד יכול לסייע בהנחיות כיצד לבצע את ההחייאה, אך כלל ראשון קובע, כי יש להסות את ראשו של החולה אחורה, כדי להרחיק את הלשון מקנה הנשימה ולפתוח נתיב לאוויר.

מה הם הסימנים להתקף־לב? כאבים בחזה, הקרנה של כאבים ליד שמאל, פנים חיוורות, הזעה, קוצר נשימה, בחילות והקאות. הדקות והשעות הראשונות של התקף־לב, הן המסוכנות, משום שהן יכולות להביא למצב של הפרעות קצב עד כדי דום־לב.

מה לעשות? מנוחה מוחלטת, השכבה בחצי ישיבה, לא לגרום לכל מאמץ, להזעיק נט"ן.

מה לעשות? לעצור מיידית את הדימום על־ידי תחבושת לוחצת, או באילתור של בד, תוך לחיצה ישירה על מקום החתך והבישה לוחצת.

התייבשות ומכות חום נובעות משהייה ארוכה בשמש, בחוסר שתיה וללא לבוש מתאים. מה לעשות? לשתות כבר בשלב שבו מרגישים חולשה, תשישות וסחרחורת. התופעות הנילוות הן זמזומים באוזניים, דופק מהיר, עור חם, אדום ויבש. יש להביא למנוחה מוחלטת במקום מוצל ולהרטיב את כל הגוף במים קרים, והעיקר – לתת לשתות. אחר־כך ללכת להזעיק עזרה.

כוויות שמש, גחלים ואש הן תופעה נפוצה בקרב מתרחצי הכנרת. מה לעשות? לקרר את מקום הכוויה ולהרטיב במים קרים עד בוא העזרה־הראשונה. אסור למשוח בכל משחה שהיא.

תאונות דרכים. הסכנה הגדולה היא פגיעה בעמוד השידרה בנוסף לשאר הפגיעות היבשות או הפתוחות. במקרה של שטף דם – לעצור מיד! לא להכות: כשמדובר בכרה – להשכיב בחצי שכיבה יציבה, ולשמור על דרכי נשימה חופשיות. פגיעה בעמוד שידרה – אסור להזיז. גם כשמדובר בפצוע המתלונן על כאבים בגב וכמובן אם הוא מחוסר הכרה. אין לפנות ברכב פרטי או להזיז. יש לקרוא לעזרה ראשונה או לנט"ן. פינוי, אם בכלל, יעשה רק על ידי 6־8 אנשים או על גבי לוח גב קשיח. עדיף לפנות באמבולנס ולא ברכב פרטי. במקרה של לפגוע ברכב – לדווח גם למכבי אש ולא רק למד"א. עצירת שטפי דם כלשהם, תיעשה בכל דרך ואילתור, ובלבד ששטף הדם יעצר.

התכים עמוקים בזכוכית ובכשירים חדים נחשבים לתופעה הנפוצה ביותר בקרב המתרחצים בכנרת. הסכנה – איבוד דם שמביא להלם ומוות.

עקיצות והכשות. כאשר מדובר בנחשים, יש לעשות חסימה ורידית מעל מקום ההכשה. לצורך זה אפשר להשתמש בשרוכים וכל מיני חוטים. לא לקשור בחוזקה עד כדי חסימת הדם בעורקים. יש לקבע את האיבר המוכש, ולפנות את הנפגע תוך שמירה על מנוחתו המוחלטת. במקרה של עקיצת עקרב, יש לקרר את מקום העקיצה בקרח ולפנות את הנפגע לבית חולים. אין צורך לבצע חסימת דרכי דם. במקרה של גילוי סימנים אלרגיים (קוצר נשימה, פריחה בכל הגוף, כאבי בטן, בחילות והקאות), צריך להזעיק מיד את נט"ן.

טביעות. בקיץ האחרון נרשמו בכנרת 15 מקרי טביעות. אין זה ה„שיא"־בכנרת, אך גם כך זהו מספר מרשים שאפשר למנעו. מה עושים? יש להוציא את הטובע מהמים, ולבצע הנשמה ועיסוי לב ולקרוא בדחיפות לנט"ן. כדאי להיעזר במצילים הנמצאים בחופים מסוכים ויודעים מה וכיצד לעשות.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

ערים, חברה לפיתוח
עירוני בע"מ

„בניה־עצמית" – במבשרת ציון
יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה־עצמית" שפורסמה בינואר 1986, נותרו 6 חצאי מגרשים דו־משפחתיים, לבניה עם קיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 1.5.86 שעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה בתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד מינהל מקרקעי ישראל, מחוז ירושלים, רחוב בן יהודה 34, קומה 12, טל. 224121, בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במינהל, בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־15.7.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 385 מ"ר (חצי מגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 27,787 ש"ח (18,813$). המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים

עיריית אשדוד

החברה העירונית
לפיתוח אשדוד בע"מ

„בניה־עצמית" – באשדוד – רובע ט"ו
יתרת מגרשים

במסגרת תוכנית „בניה־עצמית" שפורסמה בספטמבר 1985, נותרו 24 מגרשים חד־משפחתיים ו־4 חצאי מגרשים דו־משפחתיים, לבניה עם קיר משותף.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי תשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח – מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בפרוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 1.5.86 שעה 10.00 לפי העקרון של „כל הקודם זוכה". בשעה הנקובה בתחילת ההרשמה תיערך הגרלה בין הנוכחים במקום.

בעת ההרשמה שתערך במשרד החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ, בעיריית אשדוד, בימים ובשעות העבודה המקובלים, יש להפקיד סך של 500 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, וזאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד החברה, בכתובת הנ"ל.

תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־15.7.86.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 510 מ"ר (חצי מגרש דו־משפחתי) המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 18,537 ש"ח (12,551$). המחיר אינו כולל מע"מ ואינו כולל הוצאות פיתוח.

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

עיריית
עכו

חברת שיכון ופיתוח
לישראל בע"מ

משרד הבינוי והשיכון
מחוז חיפה

„בנה – ביתך"
בשכ' צפון דבורה בעכו – שלב א'

במסגרת התוכנית הנ"ל, מוצעים לציבור 37 מגרשים חד־משפחתיים לבניה עצמית.
ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרד עוזר ראש העיר, בבנין העיריה, עכו.
ההרשמה תחל ביום שני 21.4.86 שעה 09.00 ותסתיים ביום רביעי 21.5.86 בשעה 12.00.
פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל בעיריית עכו.

תשומת לב לדוגמא: מחיר קרקע לשטח בגודל של 451 מ"ר, המשולם למינהל בעת חתימת חוזה פיתוח הוא 12,713 ש"ח (8,607$) – אינו כולל הוצאות עבור פיתוח ואינו כולל מע"מ.

שמיים קודרים מעל לקיבוץ קדרים

קיבוץ בן חמש שנים נאלץ לעבור לנקודת יישוב חדשה, בגלל האבק הנושר עליו ממחצבה סמוכה – ולא הזכרנו עדיין את הרעש. מדוע הוקם הקיבוץ או מדוע הוקמה המחצבה דווקא כאן? שאלה טובה, והתשובה: אי־תיאום בין המוסדות. התוצאה: מחיר כבד לעם ישראל ועיכוב התבססותה של קבוצת מתיישבים צעירה

תימרות האבק שעלו מן המחצבה עשו את החיים ביישוב הישן לבלתי־אפשריים

מאת אביבה ולצמן

גוש צלמון, על גבול הגליל העליון, הגליל התחתון והגליל המערבי, היה עד לפני שש שנים איזור שומם ורק בדווים ספורים הסתובבו בו עם עדריהם. כשנפרץ כביש עמיעד־פרוד, החוצץ בין רכס ההרים הדרומי והצפוני של הגוש, הביאה הסוכנות היהודית, בשיתוף עם „האיחוד" דאז קבוצת צעירים להר קדרים שמצפון לכביש, כדי שיבנו שם את ביתם.

בספטמבר 1980 עלה הגרעין הראשון של הקיבוץ קדרים על הקרקע. רק אז התברר, שאת אותה פיסת אדמה תובעים גם אחרים, ולאו דווקא להתיישבות.

חודשים מספר לאחר שהקיבוצניקים הגיעו למקום, הופיעו אנשי „אבן וסיד" ובידם מסמכים המוכיחים, שיש להם זכיון על השטח מטעם מנהל מקרקעי ישראל, לשם פתיחת מחצבה במקום. נסיונות המתיישבים הצעירים למנוע את עבודתם לא הועילו ותוך פחות משנה מאז הגיעו ליישב את הגליל, הרחק מהמולת העיר ומעשן המפעלים, החלה המחצבה לפעול וקבעה עובדות בשטח.

במשך שנתיים לפני עלייתם לקרקע ישב הגרעין בקיבוץ עמיעד וקיבל שם את הכשרתו. לפחות פעם אחת שמעו, שיש באיזור המיועד להם בעיה עם מחצבה – מעיד אריק קרוה, מראשוני קדרים. „אבל אמרו לנו שזה לא רציני. אלו רק תכנונים ומי שיעלה ראשון על הקרקע, יקבל זכות על השטח". גם הסוכנות וגם התנועה העריכו כי בבוא היום, כאשר הקיבוץ יעמוד על תילו, תינתן לו עדיפות והמחצבה לא תקום. לאחר שנים של מאבק התברר להם כי טעו. משרד הפנים, כמו גם מנהל מקרקעי ישראל, העדיפו את המחצבה.

„יישוב אפשר לבנות בכל מקום"

יצויין כי עוד במאי 1977 החליטה ועדת גבתי, אשר [illegible], כי בהר קדרים יקום קיבוץ של „האיחוד". שנה לאחר־מכן אישרה זאת גם ועדת המיקום של הסוכנות היהודית ומשרד השיכון, אמנם בהתנגדותם של נציגי מנהל מקרקעי ישראל. באותה שנה 1978 הגישה „אבן וסיד" בקשה לבדיקת שלושה אתרים למחצבות בגוש צלמון, אחד מהם בהר קדרים. להערכתם יש במקום מרבצי אבן מטיב מעולה. אבל גם בשני המקומות האלטרנטיביים נמצא חומר מתאים לחציבה והללו אינם מתנגשים עם תכנית של יישוב. למרות זאת התעקשותה של „אבן וסיד" על הר קדרים נתקבלה על־ידי מנהל מקרקעי ישראל והועברה לאישור מחוז הצפון של הוועדה לתכנון ובניה שבמשרד הפנים. באותו זמן הונחה על שולחנה של הוועדה תכנית היישוב שאושרה על־ידי הסוכנות.

כשהתפנתה הוועדה המחוזית לדון בסוגיה, כבר היתה הסוכנות בעיצומן של ההכנות בשטח קדרים. השטח יושר, הונחה התשתית והמיועדים ליישב ישבו וחיכו בעמיעד. לו היו מחכים לאישור הסופי של הוועדה, לא היתה קדרים קמה מעולם, טוענים היום בסוכנות ובתק"מ. כדי לא לעכב את הקמת הקיבוץ, סוכם לבנות „יישוב זמני" במקום, כשבמקביל ניתן ל„אבן וסיד" אישור לבדיקות שטח בלבד. כאשר לבסוף בחנה הוועדה המחוזית את תכניות היישוב והמחצבה, היה ברור שהם לא יוכלו להתקיים זה בצד זה. „החלטנו לתת עדיפות למחצבה, מאחר שיישוב אפשר לבנות בכל מקום", אומר יצחק ליבוביץ ממחוז הצפון במשרד הפנים. „אילו היה קיים במקום יישוב־קבע, היינו דוחים את בקשת המחצבה". במנהל מקרקעי ישראל היה ברור, שהשטח מיועד למחצבה, והצביעו מראש על שטח חליפי ליישוב, מדרום לכביש. גם הוועדה המחוזית שיצאה לשטח קבעה, כי המקום החליפי מתאים יותר ליישוב, אך המקום המוצע היה תפוס באותו זמן על־ידי צה"ל וזה סירב לשחררו.

היישוב החדש, הצופה על הכנרת, בשלביו הראשונים

„קרבן למאבקים פוליטיים"

התעקשותה של הסוכנות לאכלס את הגליל ביישובים ולא במחצבות גררה אותה ואת התק"מ לוויכוח עם מנהל מקרקעי ישראל ועם משרד הפנים. „אני לא יכול להגיד, שלא היה שמץ של יוקרה במאבק זה, משני הצדדים" אומר דני נוי, שטיפל אז בנושא קדרים מטעם התק"מ. „התושבים עצמם התאהבו במקום ולא היו מוכנים לוותר, והתנועה, כל עוד האמינה שיש סיכוי לדחוק מן השטח את המחצבה, עשתה יד אחת עם הסוכנות כדי לאשר את המקום ליישוב".

יותר ויותר התברר עם הזמן, שהמלחמה במחצבה היא כמעט בלתי־אפשרית. בינתיים הקפיא הוויכוח שנמשך כשנתיים, את ההתפתחות והגידול של הקיבוץ הצעיר. משראו בתנועה שהיישוב נשחק, הוצע להם לוותר ולעבור לאותו מקום, שהוצע מתחילה על־ידי מנהל מקרקעי ישראל ולאחר שצה"ל הסכים לפנותו לטובת ההתיישבות.

את הנזקים שנגרמו קשה לאמוד, סבורים בקדרים, המונה כיום רק 30 חברים. ההקפאה בפיתוח המשקי הפסיקה את הקליטה, כי אין באפשרותם להציע למשפחה, שרוצה להיקלט בקיבוץ צעיר, תעסוקה ודיור – רק אבק מחצבות.

מאיר מורד, האחראי בקדרים על המעבר ליישוב החדש, מספר כי בקדרים היו מעדיפים להישאר במקום, בתנאי שהמחצבה לא תעבוד, „אבל הופעלו עלינו לחצים מהתנועה להסכים להתפנות לנקודה אחרת, עם הרבה הבטחות לבנות את היישוב החדש תוך שנה".

מאז עברה שנה, ועברו שנתיים. בינתיים נכנס המשק הישראלי להקפאה ובקדרים יושבים על המזוודות עם התחושה שהיו „קרבן למאבקים פוליטיים".

„אבן וסיד" הבטיחה, שלא תפעיל את המחצבה עד שאחרון המתיישבים יעבור ליישוב החדש. החציבה אמנם הופסקה, אבל במחצבה מתבצעות הרבה עבודות אחרות, שאף הן מהוות מפגע אקולוגי חמור ביותר.

„המחצבות אינן מנוצלות ממילא"

„במבט לאחור הלכו לאיבוד מספר שנים, המתבטאות בעיכוב התפתחותה של קדרים, וכן אבד כסף לאומי רב שהושקע בהקמת היישוב „הזמני"", אומר עמוס הרפז, שהיה בזמנו מנהל חבל הגליל של הסוכנות היהודית (כיום הוא ממלא תפקיד דומה בקק"ל) ולחם בעקשנות לטובת היישוב. „רוב המחצבות שקיימות היום בגליל עובדות בפחות מ־50% מכוח החציבה שלהן, ופירוש הדבר שאפשר היה להסתדר בלי המחצבה ולהימנע מן הצורך להעביר את הקיבוץ".

התק"מ וקיבוץ קדרים תולים היום תקוות רבות בפיתוח ובקליטה במקום החדש, הנשקף אל הכנרת ומתאים יותר מהקודם לפרישת יישוב. אף בלא להביא בחשבון את ההתרחקות מן המחצבה. אך בשטח זה – מוסרים בסוכנות – היתה מתוכננת בין כה וכה לקום התיישבות בעתיד. „חשבנו שיהיו שני יישובים, אחד בהר קדרים ואחר במקום שבו בנינו את קדרים החדשה", מספר ישראל שחר, סגן מנהל חבל הגליל בסוכנות. „לחפור מחצבה אפשר בכל מקום. לכל יישוב בגליל יש משמעות גדולה. העדפת המחצבה על היישוב היא הפסד למדינת ישראל כולה".

במנהל מקרקעי ישראל לא חושבים כך, כפי שמעיד בן־ציון שריר ממחוז הצפון במנהל: „יש היום בארץ מספר יישובים, שאילולי היו קיימים היה טוב יותר לעם ישראל".

המעבר הוא רק אחד הקשיים

קיבוץ קדרים הוקם בשנת 1980 על־ידי גרעין צופים ו„חבורה" של צעירים מן העיר. אליהם הצטרפו במשך השנים גרעיני „הבונים־דרור", בעיקר מאוסטרליה וניו־זילנד.

כיום חיים בקיבוץ 40 חברים ומועמדים ו־18 ילדים, המנסים להוציא את פרנסתם ממפעל קטן למוצרי גומי, מ־270 ראשי בקר לבשר ומ־330 דונם המתחלקים בין אבוקדו, מנגו, קליפים ומשתלה לדקלים נסיים ליצוא.

עם המעבר ליישוב החדש, מקווים חברי קדרים, תתחיל תקופת צמיחה ופריחה מבחינה משקית וקליטה מאסיבית של גרעינים ומשפחות. אך יש ביניהם החוששים, כי ההתמודדות עם המעבר ליישוב חדש רק תוסיף על הקושי הקיים בין כה וכה בקיבוץ צעיר, הנאלץ להתמודד יום־יום עם בעיות כלכליות וחברתיות. „רק אז", אומרים אלה, „תתעוררנה הבעיות האמיתיות".

שביבים ממושבים

דן בר־און

מקיזוז לקיזוז כוחנו עולה

החשבון שאני מקבל מדי חודש בחודשו טומן בחובו הפתעות לרוב, לעתים גם מרנינות. כך קרה גם בחודש האחרון, כאשר מצאתי שחויבתי בסך 41.753 שקל לטובת ארגון ע.מ.

לשמחתי מה זו עושה! אודה, שזה זמן רב אני מרגיש שלא בנוח, על שלא נפגשתי פנים־אל־פנים עם אותו ארגון. או נציגו. פגישות אלה התקיימו ברמה של מרכז המשק או מישהו מטעמו, ואילו אני, חקלאי עובד אדמתו, לא הייתי מעורב בכך.

ורעייתי היתה אופה עוגה לכבוד האורח. ולא זו בלבד, ועד המושב, שמסר להם תשורה בשמי לרגל האירוע; מצא לנכון להוציא למטרה זו סך 41.573 שקל, שהם 27.73 דולר לפי השער של אותו יום! מה יחשבו להם אנשי ארגון ע.מ.! שאני קמצן כזה! שאני מזלזל בהם! פעם שניה לא ירצו בכלל לדבר אתי, חלילה! לעשות לי בושה שכזאת!

לא, עיני אינה צרה באנשים שגרם להם מזלם ופרנסתם מובטחות מכוח הקיזוז. אני

חששתי שזה סימן רע לי, שאיני מעודכן ולא הולך עם החידושים האחרונים המתחוללים בענף. לדידי, הסימן שאתה חקלאי מתקדם הוא בתשלומים שאתה משלם בצורת מס, אגרה, היטל, לא חשוב מה, איך וכיצד, העיקר שיקיזו לך לטובת ארגון, מועצה, ועד או איגוד כלשהו. מי שמקוזז, סימן שהוא חקלאי חי ופעיל.

כדי להיות בטוח, שמתי פעמי למרכז המשק ושאלתיו לפשר הקיזוז. הוא העלה קמטים על מצחו החרוש במאמץ מחשבתי מרוכז ולבסוף אורו עיניו: „קנית לאחרונה צ.ג.?" – אישרתי את העובדה. קניתי סחורה זו בכמות לא־גדולה מבית־החרושת כ., [illegible] המוסכם שילמתי גם לוועד המושב דמי תיווך בסך 1%, כנהוג. – „מי שקונה צ., מקזזים לו לטובת ארגון ע.מ." – אישר המרכז. אשרי וטוב לי. הקץ לרגשי הנחיתות. אני בפנים!

אלא שבעוונותי איני אלא בשר ודם, ועוד יהודי. ראיתם כבר יהודי בלי טענות? מצד אחד שמחתי שקיזזו לי, מצד שני אני כואב את העובדה שקיפחו אותי בחווית הפגישה הנכספת. למה עשו לי דבר כזה? מביאים אלי אורח חשוב ואני בכלל לא ידע מאזה? הרי הייתי מתפנה לרגל המאורע מכל עיסוקי, מעלה על גופי בגדי חמודותי,

אפילו מתמלא סיפוק, שיש ביכולתי לתרום לרווחתם של זולתי. יש לכך דוגמאות למכביר, למשל מועצת ל... אלה מקזזים לי סכום מצחיק של 0.22% מפדיון הענף שלי. מן הברוטו, כמובן. כשאני רואה את תשדירי השרות שלהם בטלויזיה, אני מתפלא איך פרוטות עלובות אלה מספיקות להם לשלם לשחקנים, לבמאי, לטכנאי הקול, לתמליל, לעובדת הנקיון באולפן ולמי לא? והם עוד מצטמצמים. נודע לי במקרה, מפיה של ידידתנו ס. שלגיסתה יש חברה שהיא פילגשו של סמנכ"ל אותה מועצה (כמה שהעולם הוא קטן), שהם נאלצו השנה להסתפק בחופשה [illegible] ונידת בהרי האלפים, בעת שהוא שהה בקרבת מקום לרגל נסיעה בענייני מוסדה. מה רציתם, שישא אותה למלון באילת, איפה שחצי האורחים יכירו אותה?

יש חקלאים שמבקרים קשות את הקיזוזים האלה וסבורים שזה מיותר. זה נכון שמצבנו קשה, אבל מצד שני, מה אנשים אלה אשמים בכך? מה הם יעשו? בלאו־הכי סכומים פעוטים אלה לא יצילו אותנו. מה שאני רק לא מבין הוא, מניין בכל־זאת לוקחים את כל הכספים, שעה שהחשבון שלי מסתיים בגרעון בעל כמה אפסים.

התיהפך נתיבות למהדורה שניה של ירוחם?

מאת אמיר רוזנבליט

בעיות התעסוקה החמורות הפוקדות את ערי הפיתוח אינן פוסחות על העיירה נתיבות שבנגב הצפוני, המתמודדת עם קשיים אובייקטיביים וסובייקטיביים גם יחד.

הנתונים הסטטיסטיים של שירות התעסוקה מציגים, לכאורה, תמונת מצב רגועה באופן יחסי. בנתיבות, בה מתגוררת אוכלוסיה בת כ־12,000 נפש, יש כיום כ־9% מובטלים מתוך כח תעסוקה המונה כ־1,600 איש. מדובר בכ־180 איש ש־110 מהם מובטלים משישה ימים ומעלה. כפי שצויין, הנתונים מצביעים על אבטלה לא קשה במיוחד. אולם לדעת מזכיר מועצת פועלי נתיבות, אשר עזריה, זוהי טעות אופטית בלבד.

המעסיק הגדול ביותר בנתיבות הוא „תנובה־אקספורט" שבאמצעות שלושת בתי האריזה שלו מעסיק כ־300 עובדים. מפעל זה מתבסס על עבודה עונתית ובחודשים מאי עד יוני יסגרו שעריו וכ־100 מעובדיו יפלטו אל „שוק דורשי העבודה". „הפרדוקס הוא", אומר עזריה, „שהעובדים הקבועים במקום מועסקים במשק כחצי שנה ומקבלים שכר על שנה שלימה. זוהי, כמובן, אבטלה סמויה. פרדוקס נוסף טמון בעובדה שלעובדים העונתיים במקום משולם שכר. הנמוך מדמי האבטלה במשק, לפיכך עדיף, מבחינתם לשבת בבית ולקבל דמי אבטלה".

אשר עזריה – מזכיר מועצת פועלי נתיבות

אשר עזריה (34), נשוי ואב לשלושה ילדים, הוא דמות חדשה יחסית בנוף הפוליטיקה של נתיבות. במשך 11 השנים האחרונות העסק כעובד בכיר במחוז־הנגב של קופת חולים. לפני כשנתיים, עבר מעוד לנתיבות והחליט להתמודד על תפקיד מזכיר מועצת הפועלים. עד חודש ינואר 1986, לא היה מזכיר מועצת פועלים בנתיבות, בגלל קשיים שונים שנוצרו בתהליך הרכבת הקואליציה שבין רשימת המערך לרשימה מקומית עצמאית. בעקבות ערעור שהגישה רשימת המערך על תוצאות הבחירות, זכתה הרשימה, בראשותו של אשר עזריה, לאחר שהגיעה להסכם עם רשימה ממועצת פועלי אופקים, המהווה את מועצת־האם של נתיבות.

„מעבר לבעיה העכשווית, הצפויה מכיוון בתי האריזה של „תנובה אקספורט", נאלצת נתיבות להתמודד עם קשיים סובייקטיביים הנובעים מהעובדה ששיעור הילודה בתוכה, הוא הגבוה ביותר בארץ. כ־50% מתושבי נתיבות הם צעירים עד גיל 18. „נתון זה", אומר אשר עזריה, „טומן בחובו חומר נפץ רב, שכן, אם לא נחשוב עתה על פתרונות לטווח של השנים הקרובות, שיענו על צרכי התעסוקה של צעירים אלה ובעיקר של החיילים המשוחררים, אם לא יוקמו מפעלים עתירי ידע וטכנולוגיה במקום, אני חושש מאד שנתיבות עלולה להיהפך למהדורה שניה של ירוחם".

בנתיבות יש כיום כארבעה מפעלים גדולים. „שטיחי גלינרייט" – מפעל השטיחים של ח"כ אברהם שפירא (240 עובדים – כ־50 מהם ערבים מרצועת עזה), „מפעל מוסרות" לייצור גדרות תיל, רהיטי „מבט" וכאמור – בתי האריזה של תנובה אקספורט. בנוסף להם, קיימים מספר מפעלים קטנים כגון מפעל „טריוול" לייצור משטחי עץ – שכמחציתו נמצאת בבעלות „כור", חברת „הזרע" לדשנים כימיים ועוד. „חשוב לציין, כי בשנה וחצי האחרונות נפתחו בנתיבות ארבעה מפעלים קטנים (מפעלים לייצור עגלות ילדים, פחי אשפה, עגלות נחושת ויהלומים) שקלטו כ־140 עובדים נוספים. לפני כשמונה חודשים נפתח מפעל „רוגה" לייצור סיבונים, שבינתיים סגר את שעריו, בגלל שנקלע לקשיים כספיים. מפעל נוסף העומד להיפתח הוא המפעל „למען אחד ורעי" לייצור בגדי הורים, שיעסיק בשלב ראשון כ־70 עובדים.

אולם מפעלים אלה, שהם בעיקרם עתירי עבודה, אינם נותנים מענה לדור הצעיר, שכאמור מהווה כ־50% מאוכלוסיית נתיבות. „מעבר לכך", מוסיף אשר עזריה, „המאפיין את רוב המפעלים בנתיבות, הוא רמת השכר הנמוכה, המשולמת לעובדים ועם בעיה זו אנו מתמודדים יום־יום. חשוב לזכור עובדה נוספת: כ־170 איש מתושבי העיירה נמצאים כיום בקורסים שונים של הכשרה מקצועית. חלקם כבר סיימו את הכשרתם ואין לנו מענה הולם עבורם בתחום התעסוקה. קורסים אלה משקפים במידה מסויימת מצב של אבטלה סמויה. אני חושש מאד לומר, שאם לא ייעשו צעדים ראשונים מידיים, עקומת העזיבה של צעירי נתיבות למרכז הארץ תעלה בצורה תלולה ביותר".

לחברנו
אשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
בנק הפועלים
סניף נתיבות
ההנהלה והעובדים

לאשר עזריה
עם כניסתך לתפקידך החדש
מיטב הברכות
אגרוז בע"מ
ההנהלה
והעובדים

לחברנו
אשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
מפעל ח.מ.מ.
(חוטים מוליכים) בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברנו
אשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
שטיחי כרמל
נתיבות
ההנהלה והעובדים

לאשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
מאחלים:
**דן פסח
וצוות עובדי
מוסרות**

לחברנו
אשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
בית קפה בלו גלאס
ג'רבי יצחק וכהן יוסי
נתיבות

לחברנו
אשר עזריה
עם כניסתך לתפקיד
מזכיר מועצת פועלי נתיבות
עלה והצלח
יהלומי כרמית
פרג'ון סלומון
והעובדים

לתשומת לבכם:
בתקופת החג יחולו שינויים במיקום התחנות בתחנה המרכזית בתל־אביב
כדי להקל על ציבור הנוסעים ולהקטין את עומס התנועה באיזור התחנה המרכזית בתל־אביב, יחולו שינויים במיקום התחנות החל מתאריך 22.4.86 עד 5.5.86 ועד בכלל. קוים מס' 830, 831, 832, 833, 834, 840, 841, 842, 843, 845 - התחנות תועברנה לרח' המסילה פינת רח' סלומון.
תגבור קוים
בערב החג יתוגברו שרותי אגד לישובים בצפון הארץ, לדרום הארץ ולאילת.
במוצאי החג הראשון והשני, יתוגברו שרותי אגד לישובים בצפון הארץ ומהדרום לתל־אביב. יותר הנסיעות תבוצענה במתכונת מוצאי שבתות וחגים.
הנוסעים מתבקשים להקדים את נסיעותיהם בערב החג כדי להקל על הלחץ בשעות העומס.
אנו מזכירים לציבור הנוסעים כי מספרי הטלפון של מרכזי המידע הם תל־אביב 03-432777, ירושלים 02-523456, 02-528231/2, חיפה 04-549121
למידע נוסף ולוחות זמנים מפורטים - פנה ללשכות המודיעין בכל תחנות אגד ולמרכזי המידע
אגד עוד שיפור למענך
אגד מאחל לציבור הנוסעים חג שמח ונסיעה טובה

בצ"ר חברה בע"מ
הזמנה
ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות הרגילות כי האסיפה הכללית הרגילה של החברה תתקיים ביום 6/5/1986, בשעה 08.00 במשרדיה הרשומים בת"א, רח' ברנר 5 (חדר 321). במקרה ולא יהיה נוכח מנין חוקי במועד הנ"ל, תתקיים האסיפה באותו המקום ובאותו התאריך בשעה 08.15 בכל מספר משתתפים.
סדר היום: דו"ח על פעולות החברה
אישור המאזן לשנת 1983
בחירת מנהלים
בחירת רואה חשבון
מנוי יועץ משפטי
שונות
זאב שי – מנהל

שלח לחייל שלך ספר
ספרית דבר
מספרית דבר

בליגות אירופה בכדורגל

יובנטוס חזרה לפיסגה חלומות רומא התנפצו

החלומות האליפות של קבוצת רומא התנפצו אתמול דווקא במשחקה הביתי נגד קבוצת התחתית מלצ'ה 3:2. יובנטוס שגברה על מילאן 0:1 חזרה לפיסגה לאחר שבוע כשלזכותה שתי נקודות יותר מאשר לרומא מחזור אחד לפני תום העונה.

ההפסד ללצ'ה שתרד בתום העונה לליגה השניה, היה הראשון של רומא העונה בבית.

הפתיחה דווקא נראתה טוב עבור רומא שהוליכה ביתרון משער של התיק גרציאני כבר בדקה השביעית. אולם כחלוף 27 דקות השוותה לצ'ה ע"י אלברטו דיינאסירה.

הארגנטיני חואן אלברטו בארבאס (שנופה מסגל נבחרת ארצו) העניק יתרון ללצ'ה בכדור עונשין מהנקודה הלבנה בדקה ה־40 ובן־ארצו פדרו פאבלו פאסקולי קבע 1:3 בפתיחת המחצית השניה.

שוער המשנה של לצ'ה הפגין יכולת מעולה בין הקורות ועצר מספר כדורים מסוכנים. עד לסיום נכבש רק פעם אחת, תשע דקות מהסיום, לנגיחה של רוברטו פרוצו לו היה זה שערו ה־19 העונה.

לשורות יובנטוס חזר אתמול לשחק אלדו סרנה. הוא סייע לחבריו להפגין יכולת מעולה. שער הנצחון הובקע בדקה ה־62 מרגלי הדני הבינלאומי מיכאל לאודרופ לאחר שקיבל מסירה ממסימו ברשאי.

בארי הצטרפה ללצ'ה בדרך לליגה השניה לאחר הפסד בית (1:0) לאודינזה.

ורונה גברה על פיזה 0:3 כשהדני פרבן אלקייאר הבקיע צמד. סנדרו אלטובלי הבקיע שלושער והוליך את אינטר מילאן לנצחון (2:3) על קומו, נפולי ניצחה את סמפדוריה 0:3 לראשונה מזה 11 שנה.

ביתר המשחקים: אטלנטה — טורינו 2:2; פארנסינה—אודינזה 0:1.

אוקספורד זכתה בגביע החלב

קבוצת אוקספורד הנאבקת על מקומה בליגה האנגלית הראשונה, זכתה אתמול באיצטדיון "וומבלי" ב"גביע החלב" (גביע הליגה) לאחר נצחון משכנע (0:3) על קווינס פארק ריינג'רס. 90,396 צופים חזו בעליונות מוחלטת של אוקספורד, שעלתה רק בתום העונה החולפת לליגה הראשונה שהבקיעה לראשונה בדקה ה־40 מרגלי האבורד.

במחצית השניה הוסיף הוטון שער שני בדקה ה־53 וג'רמי צ'רלס חתם את התוצאה ארבע דקות מהסיום.

הארטס־צועדת לעבר התואר

קבוצת הארטס צועדת לעבר זכיה בכתר האליפות בסקוטלנד. אתמול נפרדה הארטס בתיקו (1:1) מהאלופה אברדין.

הארטס מקדימה בשלוש נקודות את הדולקת בעקבותיה דאנדי יונייטד כשנותרו עוד שני מחזורים לסיום.

אברדין רכשה יתרון בפנדל בדקה ה־72 מרגלי פיטר וייר. אולם בדקה ה־87 הצליח קולגהאן מהארטס להשוות ולהותיר את קבוצתו בלתי מנוצחת ב־30 משחקיה האחרונים.

משחקי הכרעה יערכו בבלגיה

קבוצות קלוב ברוז' ואנדרלכט יקיימו מפגש כפול לקביעת האלופה בבלגיה לאחר שהשתיים סיימו את העונה עם מספר נקודות זהה (52).

אנדרלכט שהודחה באמצע השבוע בחצי־גמר גביע אירופה מחצה אתמול את ספורטינג שרלרואי 0:5. ברוז' הביסה את בירסחוט 0:4.

סטנדרד ליאז' הבטיחה מקומה בגביע אופ"א כשסיימה שלישית לאחר נצחון (0:2) על מולנבאק. גנט נדחקה למקום הרביעי לאחר תיקו (0:0) עם ווטרשחיי. גם היא תופיע בגביע אופ"א.

תוצאות נוספות: סרינג — לירסה 2:2; ורגאם — קורטריי 1:1; פ.צ. ליאז' — לוקרן 0:1; אנטוורפן — סירקל ברוז' 1:2; בוורן — מיכלין 0:2.

איינדהובן איבדה נקודה בהולנד

המוליכה ההולנדית, פ.ס.וו. איינדהובן שמטה נקודה בית במשחק נגד ספרטה רוטרדם (1:1) אך שומרת על יתרון של שש נקודות על פני אייאקס אמסטרדם שגברה בחוץ על הלו 1:4. פיינורד שלישית לאחר נצחון (0:2) על אוטרכט.

במשחקים נוספים: רודה—דן־בוס 0:0; גרונינגן—טוונטה אנסחדה 1:5; פורטונה סיטארד — הרקלאס 0:3; אלקמאר — אקסלסיור רוטרדם 0:1.

צמרת הטבלה: 1. איינדהובן 51 2; אייאקס — 45; פיינורד — 41 ושני משחקים חסרים.

בפורטוגל: פורטו הוכתרה כאלופה

פורטו הוכתרה כאלופת פורטוגל בפעם השניה ברציפות לאחר נצחון רב שערים על צ'ובילה 2:4. היא ניצלה גם הפסד של בנפיקה (השני ברציפות) לבאוויסטה (1:0).

ספורטינג סיימה במקום השלישי אתמול גברה על סאלגאיירוס 1:2.

פורטו סיימה העונה עם 49 נקודות מ־30 משחקים לפני בנפיקה (47) וספורטינג (46).

מאבק צמוד בצמרת בשווייץ

המאבק הצמוד בצמרת הליגה השווייצרית נמשך גם בתום המחזור ה־22. גרסהופרס ציריך, ראשונה לפני יאנג־בויס ברן שגברה "דק" 1:4 על סרבט ג'נבה לשתיים 32 נקודות.

נוישטל שלישית (30 נק') נפרדה בתיקו (1:1) עם ארו, באזל—באדן 0:5; לוזאן—ציריך 2:5; וטינגן—סט. גאלן 0:3.

● בפולין: גרוניק שומרת על מקומה בפיסגה לאחר נצחון חוץ על לך פוזנן (0:1). לגיה ורשה השניה נוצחה אתמול ע"י אסטנביץ (1:0).

● בהונגריה: הונבד בודפשט ממשיכה להוביל. אתמול גברה על השניה בהרלה פצ"ס 2:4, רבס־אטו שלישית גברה על אויפשט 1:3, פרנצוורוש דברצן 0:2.

● בצ'כיה: ויטקוביץ הראשונה הביסה את אינטר ברטיסלבה 1:5; סלביה פרג (שניה) נוצחה (3:1) ע"י זילינה; ספרטה פראג סיימה בתיקו (3:3) עם דונייצק.

● במצרים: גסיונל המוליכה גברה על השניה מהלה 0:1.

● בתורכיה: גלטסריי שומרת על מקומה בפסיגה למרות שאיבדה נקודה נגד טרבזספור (0:0) במושקטאש השניה (מפגרת עתה בנקודה) ניצחה בחוץ את גנסלרבירליגי (1:2).

● ביוון: פאנתינייקוס "רצה" בצמרת לאחר נצחון (0:3) פאניונים. אופי השניה גברה על דיקסה 0:1; אייאיק השלישית, נוצחה (2:0) ע"י סאראס.

לארי הולמס סופג מהלומה קשה מאגרופו מייקל ספינקס בסיבוב ה־13 קרב במשקל כבד בו הגן ספינקס על תוארו העולמי במלון הילטון בלאס־וגאס.

יו"ר שעריים לדין על ליבוי יצרים

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת מכבי שעריים והיו"ר שלה אבשלום צומן יופיעו מחר בקרב בפני בית־הדין המשמעתי של התאחדות לכדורגל בגין דו"ח השופט יעקב שיינר שניהל שלשום המשחק בין מכבי שעריים למכבי ת"א.

שיינר מתייחס לדקה ה־89 שבה נפסל שער משווה של בן־שטרית משעריים וכותב "בדקה זו התפרצו אנשים דרך תא הכבוד, וירקו על הקהל עפרוף".

שיינר מדגיש, כי היו"ר אבשלום צומן לא רק שלא סייע להרגעת הרוחות ליבה את היצרים בעוד שהמנהל מיקי מיכאלי היה היחידי שסייע לו.

קבוצת תחתית אחרת שתועמד מחר לדין היא הפועל ירושלים בגין עבירה על תקנון שחקני הסכם.

מאמן שעריים אליהו עופר יועמד אף הוא לדין בגין עבירה על תקנון שחקני הסכם בעת היותו מאמן הפועל ירושלים.

כדורגלן הפועל ת"א אלי כהן, יסיים רשימת הבולטים שיועמדו מחר בערב לדין.

כהן הורחק במשחק קבוצתו עם מכבי חיפה.

ספינקס שמר על תוארו במשקל כבד

אלוף העולם במשקל כבד מטעם ההתאחדות הבין־לאומית, לארי ספינקס, גבר אור ליום אתמול על לארי הולמס בנקודות בקרב שנערך בלאס־וגאס ושמר על תוארו.

הולמס הובהל בתום הקרב לבית־החולים לאחר שנפגע קשה בידו ונתגלה בה שבר.

קודם לכן הספיק הולמס, שהיה לאורך תקופה ארוכה אלוף בלתי מנוצח להודיע על פרישתו מחדש.

ג'ימי קונורס בכושר שיא

מי אמר שג'ימי קונורס גמר את הקריירה. אתמול הוכיח הטניסאי האמריקאי הוותיק את יכולתו בטוקיו כשנטל הבכורה בטורניר המרובע.

קונורס בן ה־33 גבר במשחק הגמר על השוודי מטס וילנדר הצעיר ממנו ב־12 שנה 4:6 0:6. הוא נטל עבור זכייתו פרס של 110,000 דולאר. וילנדר הסתפק ב־70,000 דולאר.

איוון לנדל שנרחק למקום השלישי גבר על השוודי סטפן אדברג 1:6, 6:1, 5:7.

יצויין כי קונורס זומן לטורניר בטוקיו לאחר שהמערב־גרמני בוריס בקר נפצע.

קודם לכן גבר וילנדר על לנדל 0:6, 0:6 וקונורס ניצח את אדברג 5:7, 7:5, 3:6.

בנים: אמיליו סאנצ'ז מספרד גבר על האוסטרלי פול מקנאמי 1:6, 3:6 וזכה בטורניר "הפרס הגדול".

ארבעה ניחשו 13 בטוטו

ארבעה משתתפים התחלקו בפרס הגדול בטוטו וכל אחד מהם יקבל כ־112,000 ש"ח.

200 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־10.50 ש"ח. 3600 ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל 58 ש"ח. שישה ש"ה יקבלו 33000 המשתתפים שניחשו 10 תוצאות נכונות.

הפינימום לפרס הראשון במחזור ה־34 בשבוע הבא יהיה 450,000 ש"ח.

תחרות הפסנתרנים ראה גם לכדורגל

מאת ניסן פרידמן

[illegible]

מאחורי הרשת

[illegible]

טבק: ראיתי חלוץ שערים מסיט קודם את הכדור בידו

קשטן: מצפים לנו משחקים נוחים

48 שעות אחרי שבת

[illegible]

● מאמן בית"ר ירושלים, דרור קשטן. מה הסיכוי שלכם לזכות באליפות?

[illegible]

● מותר לכם כבר לדבר על אליפות?

[illegible]

[illegible]

רץ המרתון היפאני בן ה־29 טושיהיקו סאקו מנצח במרתון של לונדון בזמן של 2.10.02 שעות.

יפאני זכה במרתון של לונדון

היפאני טושיהיקו סאקו בין הגברים והנורווגית גרטה וייץ בין הנשים זכו אתמול במרתון לונדון הסיסי.

סאקו עבר את המרחק (42.195 ק"מ) בזמן טוב 2:10.02 שעות והקדים את הבריטים יוז ג'ונס (2:11.42) ואליסטר הטון (2:12.36).

וייץ סיימה את המרוץ לאחר 2:24.54 שעות והקדימה את הניו־זילנדית מרי אוקונר (2:30.52) והבריטית אן פורד (2:31.40).

מהומות במגרש בבנגלדש

שני אנשים נהרגו וכ־500 נפצעו במהלך מהומות במגרש כדורגל בבנגלדש.

המהומות פרצו בתום מפגש בין שתי קבוצות צמרת במסגרת מפגש חצי־גמר גביע. אוהד של הקבוצה המפסידה פרץ למגרש והיכה את השופט ונתן בכך את האות להתפרצות ההמונים.

הצופים־נאבקו מחוץ לאיצטדיון, שרפו מכוניות בזו תגרית והשליכו פצצות תבערה.

"מלך הסלים" באנ.בי.אי במיטבו

דומיניק וולקינס "מלך הסלים" של האנ.בי.אי במיטבו. אתמול קלע וולקינס 50 נקודות והוליך את קבוצתו אטלנטה הוקס לנצחונה השני על דטרויט פיסטונס ב"פלי אוף" 125:137.

וולקינס נעזר בחברו רנדי ויטמן שקלע 35 נקודות וקבע שיא אישי. מלך ה"דאנק" ספאד ווב קלע 19 נקודות ומסר 18 אסיסטים. אייזיה תומס הרבה לקלוע לדטרויט (36).

גם האלופה לוס אנג'לס לייקרס זכתה בנצחון קל. לאחר שמחצה את סאן־אנטוניו ספארס בהפרש של 47 נקודות במשחק הראשון הסתפקה אתמול ה"לייקרס" בנצחון צנוע יותר 94:122. כב"ק גונסון (30 נק' ו־13 אסיסטים) היה המצטיין אצל הלייקרס. ג'יימס וורתי (24) וסקוט (20) סייעו לנצחון.

במשחק נוסף גברה סקרמנטו קינגס על יוסטון רוקטס 111:103.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה בקו בנין צדדי ושינויים מתכנית העיצוב ברחוב עמדות מס' 31 גוש 6615 חלקה 48, 47 תיק בנין 2001־031

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר־אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בססי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

כדוריד

משחק חמישי בפליי־אוף בכדוריד

מאת יצחק פרי

הפועל ר"ג גברה על מכבי ראשל"צ 17—16 (9—11) במשחק הרביעי בשלב הגמר. בכך כפתה ר"ג משחק חמישי ומכריע על האליפות.

מותחן הגמר־די הגיע לשיאו. אמש, באולם האוניברסיטה בת"א ניצלה ר"ג את עצבנותם וחוסר הריכוז של שחקני ראשל"צ. המשחק האחרון על האליפות יערך בראשל"צ ביום ראשון הקרוב. עד כה לראשל"צ 2 נצחונות, לר"ג 1, ומשחק נוסף הסתיים בתיקו. שפכו זבצק תומכם לעיני 1000 צופים.

● שערים לר"ג: ברא הראלי 5 כ"א, וליגנר 4, סופר 2, ספר 1.

● שערים לראשל"צ: דרוקר ויוסיפוביץ 4 כ"א, מזבינוביץ', צרפתי וכסן 2 כ"א, כנען ופופקו 1 כ"א.

היום ומחר... אליפות צה"ל בכושר־קרבי

אליפות צה"ל בכושר־קרבי על גביע הרמטכ"ל, תתקיים היום ומחר בבית הספר לכושר קרבי.

באליפות ישתתפו עשרות קבוצות שיתחרו בשלוש מסגרות: מסגרת א' — ברמה של רובאי 3, מסגרת ב' — ברמה של רובאי 5, מסגרת ג' — סיירות ויחידות מיוחדות ומסגרת נוספת לחיילות.

הקבוצות המתחרות נקבעו לאחר אליפויות פנימיות שנערכו ביחידות בשבועות האחרונים. החיילים יתחרו במעבר מסלול מכשולים כולל ירי בטווח, בריצת ניווט, ריצת אלונקות ומשיכת חבל. החיילות יתחרו בריצת 1,000 מ', מעבר קטע ממסלול המכשולים ולראשונה באליפויות אלה — משיכת חבל.

במסגרת האליפות יתקיים בירוץ צה"ל העממי למרחקים של 5000־12000 מ' המיועד לחיילים ולחיילות, לקצינים ולקצינות בשירות סדיר ובקבע.

בגביע העולם (7)

MEXICO86

דרום־קוריאה רוצה לשחזר הישגי הצפון מגביע 1966

מאת שמואל טל

כאשר הגיעו תוצאות הגרלת הבתים המוקדמים לדרום־קוריאה נזכרו שם דווקא בשכנה הצפונית השנואה — צפון־קוריאה.

כזכור, הדיחה צפון קוריאה את איטליה (0:1) בגביע העולמי 1966. אח"כ בשלב רבע הגמר הדהימו הצפון־קוריאנים כשהוליכו 0:3 מול פורטוגל הגדולה לפני שנכנעו 5:3.

גם הפעם הוגרלה איטליה יחד עם הקוריאנים. נכון, שזוהי נציגת הדרום אבל גם כך ניכנסו האיטלקים ללחץ כאשר התברר להם עם מי יהיה עליהם להתמודד בשלב הראשון.

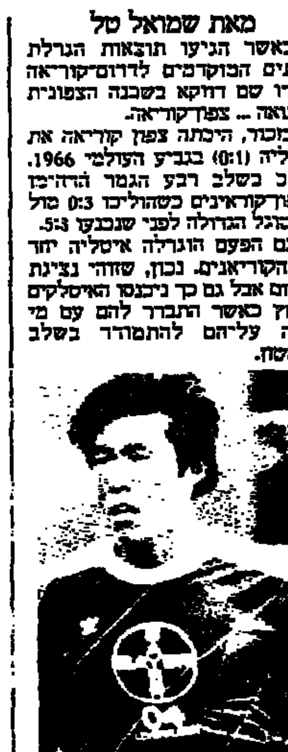

צ'ה בום קון

לנו מזכירה דרום־קוריאה נשכחות ולאו דווקא כל כך נעימות. בתקופה האסיאתית של הכדורגל הישראלי התמודדה הנבחרת שלנו מספר פעמים נגד נבחרת זו, ופעמים רבות היתה ידם של מלוכסני העיניים על העליונה.

מאותה תקופה גם זכור לנו חלוץ ענק (ניגוד מוחלט לקוריאנים נמוכי הקומה) בשם צ'ה בום־קון, שהפיל חיתתו על הגנות רבות. בום־קון, כיום בן 33 נותר עדיין אותו חלוץ מבריק ובעל כושר הבקעה מעולה.

את כוחו מפגין צ'ה ב"בונדס ליגה". בשבע השנים האחרונות הופיע חמש שנים במדי פרנקפורט ושנתיים בלברקוזן. הוא הבקיע יותר מ־80 שערים והפך להיות אהוד הקהל.

במדי נבחרת דרום־קוריאה רשומים במאזנו 141 הופעות, שמעניקות לו נסיון רב. אבל צ'ה בום־קון הוא חריג בנבחרתו בעיקר בשל מבנה גופו וחוסנו.

יתר חבריו סובלים מנחיתות גופניות לעומת כדורגלני אירופה ודרום־אמריקה. אבל הם מחפים על כך בזריזות מדהימה, רוח לחימה והקרבה.

לדרום־קוריאה תהיה במקסיקו הופעה שניה בגביע העולמי. קודם לכן בשווייץ 1954 סבלו הקוריאנים מ"רגליים קרות" והתרגשות שגרמו להם לרדת מובסים 9:0 ע"י הונגריה ו־7:0 ע"י תורכיה.

הפעם מקווים הקוריאנים להישגים טובים יותר לא רק כדי למחוק את חרפת 1954 כמו גם להוכיח כי גם באסיה יש כדורגל וכדורגל טוב.

דרום־קוריאה היתה מאז ומתמיד הכוח המרכזי בכדורגל האסיאתי. היא זכתה פעמיים בגביע היבשת (1956 ו־1960) ובהמשך היותה יריבה שקולה לנבחרות כישראל, אירן ועיראק. לאחרונה הקימו הדרום־קוריאנים נבחרת חדשה ואיכותית שהוכיחה עצמה גם במוקדמות לקראת מקסיקו.

ללא צ'ה בום־קון, שלא שוחרר ע"י לברקוזן זכו הקוריאנים בשבעה משמונה משחקים, ובכרטיס למקסיקו. המאמן החדש קים ג'ונג נאם בן ה־43 הצליח להקים צוות המורכב משחקנים צעירים ותוססים בצד ותיקים ומנוסים ואשר הוכיח כבר כוחו גם נגד יריבות אירופיות במהלך משחקי המבחן שערכה הנבחרת לאחרונה.

צ'ה בום־קון הוא הכוכב. אבל יש בנבחרת הקוריאנית שחקנים נוספים שכדאי לשים לב אליהם. כזה הוא ג'ונג מו שתפס מקומו של צ'ה במרכז ההתקפה במשחקים המוקדמים וה"קפטן" הוותיק (32)

פארק צ'נג סון
קפטן

פארק צ'אנג סון הנחשב ל"מוח" של הנבחרת.

מבין הצעירים בולטים קים ג'ונג בו קיצוני מהיר וחריף, יו באנג אוק וקים ג'ו סונג, קיצוני שמאלי מהיר, בעל שליטה טובה בכדור וכושר כדרור מעולה, באלה הוא מחפה על קומתו הנמוכה וחוסר נסיונו.

דרום־קוריאה עומדת לארח בעוד שנתיים את המשחקים האולימפיים. לכן תשאף להוכיח כבר עתה את יכולתה ולו רק כדי להוכיח לשכנים הצפוניים כי ההצלחה איננה נחלתם הבלעדית.

לאור ההגרלה קשה להאמין שדרום־קוריאה תחלוף על פני השלב הראשון אבל אין ספק שהיא תזכה בסימפטיה רבה מצד הקהל המקומי העומד בדרך כלל לצידן של החלשות.

דרום קוריאה מגיעה למקסיקו כנציגת אסיה. היא זכתה בכרטיס לאחר שמונה משחקים נגד: נפאל (0:2), (0:4) מאלזיה (1:0, 0:2); אינדונזיה (0:2, 1:4) ויפאן (1:2, 0:1).

הנכים יוצאים לשווייץ לאליפות הרמת משקולות

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של ישראל בהרמת־משקולות יוצאת היום לשוויץ כדי להופיע באליפות אירופה.

באליפות זו יטלו חלק 13 מדינות. בינהן אוסטרליה ועובדה זו הופכת למעשה את האליפות האירופית, לאליפות עולם לא רישמית.

הנבחרת הישראלית כוללת את עמוס גנוסר מקיבוץ מעיין־צבי שהוכתר אשתקד כאלוף אירופה במשקל עד 57 ק"ג; אבי שטרוויק מקיבוץ געש המחזיק בתואר העולמי האירופי במשקל עד 85 ק"ג משנת 1985 ובתואר האולימפי בשנים 1976־1984.

מאמן הנבחרת הוא אברהם ברונר שהיה אלוף ישראל בשנת 1962 ואלוף הפועל ב־1964. ברונר מאמן את המשקולנים הנכים מ־1968 ולזכותו נזקפים הישגיה הבינלאומיים המפוארים של נבחרת הנכים בהרמת־משקולות.

3 מהפועל ת"א לדין פנימי של האגודה

שלושה משחקני הפועל ת"א: אלי כהן, אלי יאני ואריה אלתר יועמדו בפני ועדת משמעת פנימית של האגודה.

למעשה החליט המאמן שוויצר לקנוס את יאני ואלתר, בגין התנהגות בלתי ספורטיבית לפני משחק הגביע מול מכבי חיפה, אולם הנהלת הפועל ת"א החליטה כי רק היא שתחליט אם יש מקום לקנוס את השניים.

כדורגלן נוסף שיועמד לדין הוא הקשר אלי כהן שהורחק במשחק עם מכבי חיפה.

[illegible]

קונגרס
ישראל—בריטניה—ישראל
(סי.סי.אב.) וסוכניהם בארץ —
"ארדו", "אמה" נ.דיזנגוף

לאוניה "ניורד", הפלגה מס' 5, שהפליגה ב־12.4.86 מנמלי דבלין ואל סמיר לישראל — ארעה תקלה במנוע ועקב כך היא נכנסה לנמל סוונסי לתיקונים שיעכבו את הגעת האוניה בכשבועיים ימים.

— עם ציבור הלקוחות הסליחה. —

ההסתדרות הציונית העולמית
הסוכנות היהודית לא"י

לשכת הדובר

אנו מביאים לידיעת הציבור כי
בימי חול המועד פסח
יהיו המשרדים ברחבי הארץ
סגורים לרגל יציאת העובדים
לחופשה מרוכזת.
בכל מחלקה תתקיים תורנות לטיפול במקרים דחופים.
מתקני הסוכנות האחרים בארץ יתפקדו כרגיל.

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2),(1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל,
כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה,
למתן הקלה בקוי בנין, ההיינו הקמת מבנה בודד — קוטג' בן 2 קומות עם עליית גג ושטוש במרפסת גג בקוי בנין הצפוני והדרום בחזית של 4.5 מ' במקום 5.0 מ' המותרים.
על החלקה 196 בגוש 18175 רחוב דרך שלמה 2 בנהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית
לתכנון ולבנייה נהריה

עיריית ירושלים
הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בג/173/86

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר יוסף נחמני הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבס גוש 164 חלקה 125 ברחוב בית וגן 24 בירושלים והיינו הקלה באחוזי הבניה בשעור של 3.12% שהם 24 מ"ר והקלה בקו הבניה צדדי דרומי בשעור של 0.30 מ'.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12:00־14:00.

אברהם כחילה,
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה,
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי [illegible]
הודעה בדבר
אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 4222 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2756 — קיבוץ עין דור שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3083 מיום ו' באב התשמ"ד (5.8.84) עמוד 3038.

ואלה הם הגושים והחלקות בתכנית: גוש 22502.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: תיחום שטח הפיתוח של המקום והסדרי הבניה בו.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרעאלים שבתל עדשים.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

קרן הגימלאות המרכזית
של עובדי ההסתדרות בע"מ

משרדי הקרן יהיו סגורים
לקהל בחול המועד פסח
לרגל יציאה לחופשה

החל מיום ו' 25 באפריל
עד יום ו' 2 במאי 1986 (כולל)

הנהלת הקרן ועובדיה מברכים את
מבוטחי הקרן וגימלאיה
בברכת חג שמח ומועדים לשמחה

עוד שתיים וגמרנו

לפעמים אני תוהה אם מישהו מציץ בתכניות הרכש לפני הקניה, או אולי מבוצעות העסקות על־פי המשקל, כפי שקונים פסולת למיחזור במגרשי גרוטאות. שום הסבר אחר אינו מתיישב לי עם „אבה קריצ'ר", הסדרה החדשה לערב חמישי. הפתיחה זורקת אותנו אל תוך העלילה בפתאומיות בוטה, ולרגע נדמה לי כי משדרים לנו את אמצע הסדרה: דאקלין ביסט מתפטרת משורותיה כאילו הועסקה בקבלנות, הצילום מלווה בארמומית של סרט הודי והדיאלוג נשמע כמו סינופסיס לאחת מועדות הקולנוע של משרד המסחר והתעשיה. עוד שתיים וגמרנו.

אקולוגיה בת שנתיים

בערב חמישי, אפרופו סתימת חורים בפסולת, זכינו גם ל„בך צולם אינדיאנה ג'ונס", סרט לקידום מכירות, שאצלנו קודם למעלת סרט דוקומנטרי. הבמאי סטיבן שפילברג מחלק שבחים מנומסים לכל בוחמי הסרט בתורם וכדי להסתיר את אופי ה„בקרוב" מראים לנו מפעם לפעם את צילומי הסרט ומגניבים לנו את המקומות המרשימים. לא למדנו מהעניין איך צולם „אינדיאנה ג'ונס" וגם לא איך מצלמים סרט, אבל למדנו שוב על נאשותה של הטלוויזיה. הסרט עצמו, למי ששכח, היה מאורע קולנועי לפני כשנתיים. עוד תוכנית אקטואלית.

פורטרט עצמי

התכנית „כתוב בעתון" מתחדדת עם הזמן. לפעמים, כמו ביום חמישי האחרון, אני לא יודע אם לצחוק או לבכות. נחש רזה רודף שלום זוחל למרפסתה של סבתא ירושלמית והעתונים, בתמונה ובמלה, ממחיזים לנו קרב לחיים ולמוות רווי מים רותחים, ארס מפעפע, ושנאת זוחלים מיתולוגית. בעתונאות כמו בעתונאות. אייטם אחר של „כתוב בעתון" עוסק באמנות הראיון. כמה עתונאים יוצאים לפגוש מרואיין והמאורע הופך למלודרמה זכת קלישאות, תירוץ לליטוף עצמי ולהפלצת מילים. התוכנית „כתוב בעתון" מניחה זכוכית מגדלת מול כל מה שארע לכתיבה: הזנחות, השמאלק, המטאפורה הבנאלית, זבל שמקומו היה פעם בפח ולימים, בחזרות הנרקיסיזם, היה „לעתונאות אישית". המראיין, יהיה מי שיהיה, הופך לפעמים לסתם תירוץ טוב לאוטופורטרט – העתונאי על עצמו. צמיחת העתונאות האוטונומית, לעצמה על עצמה, קשורה ברמת כתיבה של יוצרי חיים שבקומם תחת הכר, אבל הצרה אינה הכתיבה אלא הקהל שנמצא לה. „כתוב בעתון" היא גם תכנית על קוראים.

טלוויזיה

מאת יגאל משיח

הערב אימפרוביזציה

הדלקתי את הטלוויזיה בציפיה מתוקה. בשבוע שעבר בתכניתו „ערב שבת" סיפר לנו הרב שמואל אבידור על טומאותיה של פרשת „תזריע", והיות שפרשה זו מוכרת בנסיבה אחת עם בצורת הניתוחי לשגיה בסדרה.

הרב, לזכותו ייאמר, הצליח לפסוח על מובאות המצורעים ואיך שהוא, במתודולוגיה קהרציונל שלה נעלם ממנו הצליח להגיע ל„שבת הגדול" ול„מה נשתנה" מפי הבן הצעיר ומכאן קצרה דרכו ליחסי אבות ובנים ולחוכמת חיים ברמתו המקובלת של האוונגליזם האלקטרוני. הנה עיקרי הדברים. יש כאלה בינינו, אומר הרב, החיים רק בהווה. זה לא טוב. צריך למזג את ההווה עם העבר. מי שמנותק מהעבר ספק אם יש לו עתיד. יש כאלה בינינו האומרים אני חי ברגע, הרגע הוא החשוב, וזה רע עוד יותר. צריך למזג את המתחים ההיסטוריים עם קורות עמנו דור אחר דור. ההווה צריך להבין את העבר, ההורים את בניהם והבנים את הוריהם. ההורים צריכים להבין שאין הם יכולים לכפות את רצונם על בניהם, ולמי שלא ידע עד כה הוא מגלה כי גם לבנים יש לב כשלהם, אופנות משלהם. קשה לבנים להבין את הרב ואת הסבתא ואת היהודי מתשול שלשום והאב אינו מוכן תמיד להבין את הבנים. ככה זה במשך: עשר דקות של איפרוביזציה הופסית על אבות ובנים, ואוריאציה אחר ואריאציה על אותו הדבר עצמו. סתם מכוח אהבת המילים והפטפטת.

גומות החן של המדינה

מי שלא שמע בפעם הראשונה אולי שמע בפעם השניה ומי שלא שמע גם בפעם הזאת אולי שמע בפעם השלישית. סופו של עניין, לא נותר אפילו צופה אחד שלא רשם לעצמו כי דודו טופז מנחה את תוכניתו הראשונה. לו היתה זו גם תוכניתו האחרונה היתה סיבה למסיבה, אבל למרבה הצרה צפויות לנו עוד ארבע תוכניות עמו, והיות שמזמן לא נשברו בשובבי כל כך הרבה שיאי גסות רוח ואהבה עצמית אין כל סיבה לשמוח.

דודו טופז, שבצביעותו תיאר את פניו כעסק מכביס, אינו תופס את ההבדל בין הנחיה להעוויה. מנחה אינו ליצן, בייחוד לא בסגנון דודו שכל חינו מבוסס על רפרטואר מוגבל מאוד של אותו תכסיס עצמו: חיוכי ילדון בין גדולים וחינחוני יתום מבריש. חבל שלא החליט לפני התוכנית אם הוא עובד לחזק את תואר גומות החן של המדינה או לנסות תרבית חדשה. עם חבר הכנסת מאיר שיטרית (שצבעי חליפתו ועניבתו מיצו את טעם הערב) הוא נשמע לרגע כאילו החליט להיות רם עברון. אתה חושב שיש קשר בין פוליטיקה לטרבינג, הוא מקיש בפרץ סקרנות אקדמי.

בלהט ההתחבבות ההיינדלאך מיטשטשים גבולות המוהר בתכנית ציבורית. יונה אליאן וששון גבאי מוזמנים ברצינות פסיכיאטרית לשיחה גלויה על ניפואים פתוחים, ששון נראה די נכלם, אבל יונה משתפת פעולה באקזהיביציוניזם צחקקני – כמו בערב עם הסקסולוג. לרגע חששתי שיידרדו להדגמות, אבל הדוות החשפנות נעצרה למרבה המזל על סף מיטתו של איב מונטן.

הצ'חצ'חיות אינה לאחר הכל כינוי גזעני, אלה תרית תרבותית מתאימה להגדרת נימוסים, טעמים וגינוני התנהגות כמו אלה של דודו טופז.

תחרות רובינשטיין: סיכום

מאת יהודה כהן

תחרות הפסנתר החמישית ע"ש ארתור רובינשטיין, שהסתיימה בסוף השבוע, תיזכר כתחרות הראשונה בה לא חולק הפרס הראשון. בתחרות לא התגלה אמן מבצע בעל שיעור קומה כמו זה שהתגלה בתחרות השנייה בה היה ניתן לנחש כבר מהשלב הראשון כי הזוכה יהיה הגרמני גרהרד אופיץ (שהיה השנה בחבר השופטים); לא היתה גם שערוריה כמו בתחרות השלישית ולא הושמעו גם קריאות מחאה בעת ההכרזה על שני הפרסים הראשונים בתחרות הרביעית; אדרבא, הודעתה של יו"ר ועדת השופטים מיכל זמורה־כהן על ההחלטה לא לחלק פרס ראשון נתקבלה בתשואות על־ידי הקהל בהיכל התרבות.

ואכן, היה צפוי מראש סדר ששת הפרסים. היינו רוצים לראות בשלב השלישי לפחות אחד מסני הישראלים שעלו לשלב השני מתוך החמישה שהשתתפו בתחרות, אבל מי יכול לדעת את מספרי הנקודות בהנהלת החשבון של השופטים? לו היה אפשר לנחש שההונגרי קארול מרציארי יאכזב בשלב השלישי, היה אולי באמת עולה אחד הישראלים.

כמו תמיד היה בין יצירות החובה גם קטע ישראלי שנקבע לשלב השני ושנשלח למתחרים שלושה חודשים לפני מועד התחלת התחרות: „מֶטָמורפוזות" מאת עדן פַּרטוש, שאמנם יצאו לאור לפני 14 שנים במכון למוסיקה הישראלית, אבל כל המשתתפים (כמעט?) ראו אותו בפעם הראשונה, וכל אחד פירש אותו על פי דרכו, והיה מעניין מאוד לשמוע 13 עיצובים שונים מאוד.

רגעים בולטים בתחרות היו סונטת „קרויצר" של בטהובן בנגינת אַנְגֶ'לָה צִ'נג מקנדה, שסיימה במקום השלישי, סונטה מס' 7 לפרוקופייב בביצוע הישראלי ארנן ויזל, סונאטה אַפַּסיונאטה של בטהובן בנגינת הגרמני תומאס דואיס, שזכה במקום השני, שלושה קטעים מתוך „פֶּטרושקה" של סטראווינסקי בביצוע מתיאס פלֶצבֶּרגֶר מאוסטריה (במקום הרביעי), אטודים סימפוניים מאת שומן בנגינת בֶּרנד גלֶמזֶר, גרמניה (חמישי), סונאטה בסי מינור מאת ליסט בביצוע קארול מוֹצ'ארי מהונגריה (שישי), סונאטה מאת היֶנסטרה בידי הגרמבריסטיאן וֶלה (רביעי) מגרמניה, פנטסיה באֶטיקה

מאת פאליה בבצוע אבק זוהר, ישראל.

בשלב הגמר, בערב האחרון של התחרות, התמודדו שלושה מתחרים שזכו במקומות הראשונים. שניים מהם ניגנו את הקונצ'רטו הראשון של בראהמס: הגרמני תומאס דואיס שבלט בגישה גברית מעמיקה, ואַנְגֶ'לָה צִ'נג מקנדה שנגינתה היתה פיוטית בפרק האיטי. הפסנתרן האוסטרי מתיאס פלֶצבֶּרגֶר הצטיין בנגינה מבריקה של בקונצ'רטו השלישי של רחמנינוב וידע להקנות רגש רב ליצירה זו בטולת המוסיקה הפנימית. הוא נאבק קשה עם המנצח יאן קרנץ שניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית והפריע מאוד גם לפני המתחרים האחרים על ידי ניצוח לא מדויק והפקת קול בלתי מאוזן. מעולם לא היה מצלול התזמורת שלט כה מעוות כתוצאה מניצוח כושל. חד נקודה בכאיבה. מה היה רע בתחרויות קודמות כשניצחו על התזמורת גארי ברתיני ומנדי רודן?

שבח רב מגיע לצוות השותפים שעבדו קשה, ולארגון המצויין בהנהלתו המנוסה של יעקב ביסטריצקי, מייסד התחרות.

„נאדיה", סרט הקולנוע הראשון של הבמאי **אמנון רובינשטיין** עוד לא יצא למסכים (הקרנתו בבתי הקולנוע בארץ תחל בקרוב) והבמאי כבר עובד על התסריט לסרטו הבא. יהיה זה סרט מתח שצירו סובב סביב שדרנית רדיו המסתבכת בפרשיית ריגול. השם הזמני הוא „**שידור חי**" וכתב את התסריט **טוביה מנדלסון**, מעתונאי „דבר". תפקיד חברת „אבא הפקות" (שבה שותף אמנון רובינשטיין). משקיעים נוספים (חיצוניים), כך נמסר, כבר גילו בתסריט עניין.

ורדה צימרמן

בין מצה למרור / מדריך לפסח

טלוויזיה כל השבוע

שבוע הטלוויזיה העשיר העומד בפתח, יפתח מחר בסדרה חדשה, הנשמעת כמוצר עם פוטנציאל עצום. „**סלוויזיה**" היא סדרה תיעודית, שתסקור את ההתפתחויות הטכניות לצד בדיקת השתלטותה של הקופסה המכוערת על חיינו והשפעותיה הרבות על תחומים אינספור כמו כלכלה, פוליטיקה, ספורט וחברה. בתכנית מובטחים קטעים היסטוריים מתולדות הטלוויזיה במשולב עם ראיונות עם מומחי תקשורת, וכוכבי תקשורת, פסיכולוגים וצופים. הטלוויזיה הישראלית הצליחה, כרגיל, להסתיר את התכנית החשובה הזאת בשעה האיאוטרית של 6.30 בערב.

תכנית אחרת מחר היא במסגרת המאוד לא ברורה של התכנית „גלריה". כרמית גיא תישא דברי פתיחה ואחר כך תשודר תכנית על הפסנתרן **איוו פוגורליץ'**.

מאחר שבמוצ"ש האחרונה הסתיימה אצלנו התחרות הבין לאומית החמישית, ע"ש רובינשטיין, כדאי להזכיר שהפסנתרן היוגוסלבי הצעיר זינק לזרקורים בתחרות הפסנתר ע"ש שופן בוורשה ב־1980. הפסנתרנית המפורסמת, ילידת ארגנטינה, מרתה ארגריך התרגזה כאשר פוגורליץ' לא נמצא ראוי לעבור לשלב השלישי של חצי הגמר והתפטרה מחבר השופטים כמחאה.

הפירסום ויחסי הציבור, כתוצאה מצעד חסר תקדים זה, הביאו את פוגורליץ' למהדורות ועזרו לקידום הקאריירה שלו (יותר מאשר לזוכה הפרס הראשון סאי סון דאנג מוייטנאם). חברת התקליטים פולידור (דויטשה גרמופון) החתימה אותו על חוזה בלעדי ואמרגנים חיזרו אחריו.

מי שיתפנה משולחן הסדר בשעה שמונה, כדי לחמוק לחדר אליו העבירו את הטלוויזיה, יוכל לשמוע את אחד הביצועים הטובים לקונצ'רטו לכינור של בטהובן, זאת אם הקלטת הופעתם המשותפת של **פנחס צוקרמן** והתזמורת הפילהרמונית של ניו יורק בניצוחו של **זובין מהטה**, תהיה טובה כמו ההקלטה האחרונה של צוקרמן. מי שמעדיף לראות אחרים חוגגים את סדר הפסח, יוכל לצפות **באברהם בורג**, סמל הנצת, יושב בראש שולחן סדר טלוויזיוני. את המאן ונצטרכו להכין בעצמכם. בתום הסדר – סרט, כמובן. „**אי הבנה**" על פי ל.פ. הארטלי בכיכובם של **שדה מיילס ורוברט שאו**, בסרט על בעיות היחסים בין המעמדות בבריטניה, נושא שהובא לקולנוע ביתר כשרון בעיבוד אחר לספר של הארטלי – „המקשר" של ג'וזף לוסי. ביום חמישי יוג בעיצומו – אחר הצהריים בחמש: „**הודיני**", סרט באורך מלא המספר את סיפור חייו של הלהטוטן האגדי. בתפקיד הראשי **טוני קרטיס**. **ג'נט לי**, אשתו, בתפקיד אשתו. מאוחר יותר באותו ערב, לפני הפרק השני בתולדותיה האמריקאיות של אנה קרנינה, תכנית תיעודית המוקדשת למלחין **מרדכי זעירא**, כוכב השירונים, מהגדולים. סיפור חייו, מהעליה ארצה (שנות ה־20), דרך הקיבוץ, ירושלים, תל אביב והבריגדה, יסופר בעזרת קרובים ומקורבים. תסריט, הפקה ובימוי: **אברהם שליו**.

יום שישי מזמן כמה וכמה מוותיקי עולם הבד למרקע הפרטי שלנו. תחילה (20.35) ערב הוקרה **לג'ין קלי**. „חיים שכאלה" בקצב אמריקאי לשחקן־במאי־רקדן־כוריאוגרף לרגל קבלת פרס המכון האמריקאי לקולנוע בשנה שעברה. ערבי הוקרה כאלה הם שנתיים, והם פעולות השיא של המכון.

כעבור שעה יוקרן סרט שמטרתו העיקרית היתה דומה לזו של ערב ההוקרה: מחווה ציבורית לשני כוכבים ותיקים. הסרט „**האגם המוזהב**" נוצר כדי להעניק **להנרי פונדה ולקתרין הפבורן** תפקידים מכובדים לפרידה מכובדת. פונדה כבר נודע בבריאותו הרופפת והפרקינסון של הפבורן כבר פשה בגופה. מנייך השנים של השניים היה ב־1980 (כאשר הסרט נעשה) 148 שנים. אספקט נוסף בסרט היה המיפגש בין הנרי פונדה לבתו ג'יין. ממש כמו בתפקידיהם בסרט היו יחסיהם במהלך השנים מעורערים. לקראת הסוף חלה התקרבות בין המורדת הגדולה לאבא פונדה. הוליווד השלימה את יעודה בסרט כאשר העניקה לשני הקשישים של הסרט את פרסי האוסקר האחרונים שלהם. הבמאי **מארק רידל**, שותף בחברת הפקה עם **סמבר פלאם**. השניים, מקצוענים מצליחים, אך לא מהחומר המיוצר יצירות מופת. סרט זה אינו יוצא דופן.

מוצאי השבת הבאה עלינו, תהיה לטובה, שכן כולנו שותפים במבצע פילנטרופי ומה נעים יותר מלתת? לאחר כל הקונצרטים רבי הכוכבים למען הרעבים, חולי האיידס ושאר המסכנים שבאופנה, מצטרפת הטלוויזיה הישראלית למבצע עולמי של שידור חובק עולם למען מטרה יפה. **חוליו איגלסיאס, מדונה, ארתה פרנקלין, האחיות פוינטר** ורבים אחרים יופיעו במופע בן 11 שעות למען המלחמה בסמים ובאלכוהול. אנחנו נזכה לצפות בשעה וחצי מהאירוע, בשידור ישיר מאחת או מכמה מהנקודות הרבות ממנו ישודר. מדוע דווקא מבצע זה ולא קודמיו הבכירים? הוא זול ביותר.

אמיר רותם וישראל דליות

קולנוע יהודי בטבריה

„אנחנו מדינה משופעת בתופעות של עירום וולגריות, משרד החינוך החליט שצריך להוסיף נדבך לנושא של קולנוע יהודי", כך מסבירים המארגנים את הצורך בקיומו של פסטיבל לקולנוע יהודי. המארגנים – קרי משרד החינוך והתרבות יחד עם המכון הישראלי לקולנוע ועיריית טבריה, שם יתרחש האירוע שייפתח ביום א' הקרוב ושם מקווים שימשיך להתקיים גם בעתיד. כותרתו של הפסטיבל כולו והדילמה שבעצם קיומו: **האם יש קולנוע יהודי או האם יש יהודים העושים קולנוע?** בפסטיבל מקווים שהמפיק היהודי **ארתור כהן**, שסרט משלו יוקרן בפסטיבל, יכבד בנוכחותו את הפסטיבל.

פריטים בולטים במהלך הפסטיבל: „**מנחם מנדל השדכן**" משנת 1925, בכיכובו של **שלמה מיכאליס** (בנוכחו ותהיינה אורחות הפסטיבל), שני פרקים מתוך סדרת התנ"ך של **חיים טופול**, „**מגו גרודק**", צילומים ששרדו מעיירה יהודית, וסרט על יוזף מנגלה שנעשה על ידי הטלוויזיה האמריקאית.

כמו לפסטיבל „אמיתי" גם לפסטיבל זה יהיה צד תחרותי – „פרס התמר" לסרטים שאורכם בין שתי דקות ל־35 דקות. הוגשו לתחרות 22 סרטים ובפרסים הכספיים יזכו רק הסרטים שהופקו בצורה עצמאית. הפסטיבל ימשך יומיים ואת ערב הפתיחה אמור לכבד בנוכחותו ראש הממשלה שמעון פרס.

אמיר רותם

אורחות: אנבלה

איך תיראה קוהרין דבנב בגיל 80? תשובה אפשרית ניתן יהיה לקבל כאשר תוקרן כאן אנבלה, מי שהיתה יפהפיית הבד של הקולנוע הצרפתי בשנות ה־30. ילידת 1909, את סרטה הראשון עשתה בגיל 16, היה זה סרטו האפי של אבל גאנס „נפוליאון". הסרט שהתגלה מחדש לאחרונה והוקרן בארצות הברית (חלקו הראשון) דורש הקרנה בשלש מקרנות בו־זמנית בליווי תזמורת סימפונית, הציג בפני הצעירה היפה את הצד ההמוני שבעשייה הקולנועית. [illegible] שארפנטייה העדיפה להמתין ארבע שנים עד שהתבגרה והתפתחה כדי להופיע בסרטו של רנה קלייר „המיליון". [illegible] ירושלים, בערב לכבודה של אנבלה, בנוכחותה, מנצל קלייר לראשונה את המצאת הקול כדי ליצור קומדיה מוסיקלית על צעיר קל דעת הרודף אחרי כרטיס פיס שאבד לו.

ב־1936 הגיעה אנבלה לאנגליה, שם השתתפה מול הנרי פונדה ב„כנפי הבוקר", הסרט הצבעוני הבריטי הראשון. אחר כך הוזמנה להוליווד. השנה העיקרית שם היו נישואיה לטיירון פאואר, אחד הגברים הנחשקים ביותר של הוליווד אז.

לקראת סיום הקריירה שלה, לאחר גירושיה מפאואר, הופיעה במספר סרטים בספרד והחליטה לפרוש. היא התפנתה לחותנת שבהרי הפירנאים. אנבלה (על שם „אנבל לי" של פו) מהשרידים האחרונים של הקולנוע הקלאסי, עוד אחת מההזדמנויות האחרונות של ההווה הנוכחי להצדיע לראשונים.

אמיר רותם

פסח מצה ורידה

שתי סיבות הביאו לכך שתקליטים הם השנה המתנה המבוקשת ביותר לחג: מחירם הנמוך ו„ריטה". מאז יצא לשוק תקליטה הראשון של הזמרת בעלת הכתפיים המפורסמות ביותר, עלה שיעור מכירת התקליטים באופן ניכר ולחנויות התקליטים היתה עדנה.

בנוסף לתקליט המעולה של **ריטה** יצאו לשוק עוד מספר תקליטים מתוצרת מקומית. נזכיר כאן את תקליטם המשותף של **יוני רכטר ועלי מוהר**, את תקליטו החדש של **שלמה ארצי**, תקליט קצת יותר ישן של **חוה אלברשטיין**, תקליט גם ליהורם גאון („אלף נשיקות") ותקליט אוסף נוסף **לאריק איינשטיין**.

לילדים נמליץ על תקליט חדש של **אלונה פרנקל** („איזה יופי" המספרת ארבעה סיפורים פרי עטה לצד ארבעה שירים שהלחין ומבצע בנה **ארי פרנקל**.

תקליטי ילדים נוספים שיצאו לקראת החג הם סידרה של ארבעה תקליטים שהפיקה חברת תקליטים חדשה „דולפין – חברת התקליטים הראשונה לילדים. בתקליט הראשון מקריא **ירון לונדון** את הסיפור על־פי „**ציפור האש**" של סטרווינסקי בעיבודו של אמיטה; בתקליט השני מספר **שלמה אבס** את סיפור „רועת האווזים"; התקליט השלישי מוקדש כולו לשירים וסיפורים על דובים („חגיגה של דובים") והתקליט הרביעי מוקדש לשירים וסיפורים על בובות („חגיגה של בובות").

צפיפות

אל אירועי המימונה שהפכו כבר לחג לאומי, מוקד עלייה לרגל לפוליטיקאים ולעסקני ציבור בני כל העדות, מתוספים כרגיל אירועי־שוליים בתחום הבידור להקלת מצוקת ההורים בימי הפגרה מלימודים.

מדינת הילדים, שהתמקמה בגני התערוכה בתל־אביב, תעמוד השנה בסימן של „פגישת מזרח ומערב". בוגרי מדינת הילדים **ציפי שביט, חיים משה, צביקה פיק, זוהר ארגוב, משה גיאת, ג'קי מקייטן, ששי קשת, אלון אולארצ'יק, בועז שרעבי ושמעון בוגנים** יעניקו באמירה כשלצידם להקות פולקלור מארחות והסיליתות כאחד שיחוללו לצלילי תזמורת אד־הוק בהרכב להקת „ברוש" ונגנים מתמקצעים של „גשר". „ההמולה הנעימה הזאת תתנהל בניצוחם של המנחים **ששי קשת, יונה אליאן ולילית נגר**.

חיפה אינה יכולה להרשות לעצמה לפגר אחרי תל־אביב, וכשילדי תל־אביב יתקהלו במדינת הילדים, יזכו ילדי חיפה באשרה ל„**ממלכת הילדים**" שהוקמה ב„גן האם" שבמרכז הכרמל, בברכתו של ראש העיר אריה גוראל. בבימת הבידור המרכזית בממלכה יופיעו **מוני מושונוב ושלמה בר־אבא, חנן גולדבלט ואושיק לוי, חני נחמיאס ונתן נתנזון, נתן דטנר ואריאל זילבר** לצד ליצנים, קוסמים (ביניהם **קליוסטרו**) ותיאטרוני בובות.

„**גלגלי קליפורניה**" הוא עוד מופע חג בהשתתפות אלופי **הסקייטבורד** האמריקאיים שיתקיים באוהל הקרקס בלונה פארק בתל אביב. הלונה פארק יארח גם את **לוחמי הנינג'ה** בגודל טבעי, הלא הם כוכבי הסרטים המהוללים ההם **סאדאשי יאמאשיטה, דון לינדברג וג'ימס קרוסיני**. אגב, בדרייב־אין כבר החל בסוף השבוע **פסטיבל סרטי נינג'ה**, מלווה בהסברים בעברית. מי שירצה להפיג את המתח בין האלופים ללוחמים שבלונה פארק יוזמן לצפות בלהקת „**הכל עובר חביבי**", **גדי יגיל, ספי ריבלין ואפי בן־ישראל**.

קולות בין החומות

בסוף השבוע הקרוב, בימים חמישי, שישי ושבת, ייערך בעכו פסטיבל רב משתתפים – „וקאליה 86 – קולות בין החומות" שיפגיש זמרים, מקהלות נגנים ושחקנים בשלושה ימי מופעים מרוכזים המזכירים במקצת את אווירת פסטיבל התיאטרון בעכו. בין המשתתפים **המקהלה הקאמרית חיפה, קבוצת המדריגל, חמישיית טרובדור, להקת „צליל שכן", מקהלת הגליל המערבי, עדי עציון, גילה ירון, חמישיית המתכת מירושלים, זמרי קאמרן, אנצוקי סוזוקי מיפאן, רביעיית הסקסופונים של אלברט פיאמנטה, המקהלה הלאומית רינת, צילה דגן, שולי נתן והתזמורת הסימפונית חיפה**. המופעים יתקיימו באולמות האבירים בחאן אל עומדאן ובחוצות העיר. את הפסטיבל יסיים הפנינג „שירת הים" שייערך במרינה של עכו.

יצחק מרידור

פסטיבל עין גב

„**פסטיבל עין גב**", הנערך זו השנה ה־43 ברציפות(!), בחול המועד פסח משנה הפעם מעט את פניו, ופונה כך נדמה לקהל מגוון יותר מבעבר. הפסטיבל, הנושא את השם „קצת אחרת", ייפתח ביום ה' הקרוב בקונצרט של **התזמורת הקאמרית הישראלית** בניצוחו של **סידני הארט**, שגם ישמש ככנר סולן. בתוכנית מיצירות מוצארט, ויוואלדי ושנברג. למחרת, בליל שבת יופיע הזמר **יהודה פוליקר** בתכניתו „**עיניים שלי**", שירים יווניים בעברית. בשבת אחר הצהריים יוכלו גם הילדים להנות מהפסטיבל כאשר במקום יופיעו **אריק סמית ובובותיו** בתכנית החדשה „**הנס כריסטיאן אנדרסן**". ביום ראשון יופיע בעין־גב **הבאלט הישראלי** במופע „**מסטה המזמרים**". למחרת, ביום שני, יהיה **ארוע מגוד** ערב שירה ישראלית „**מי ששרי**" שבו יטלו חלק בין השאר **מתי כספי, הדודאים, הפרברים, אורה זיטנר, חנן יובל, משה ארגוב ויאיר שרטאו**. את הפסטיבל תחתום הופעתה של להקת המחול של האופרה מקלן בתכניתה „השולחן הירוק" – כוריאוגרפיה משל קורט יוס ויוכן אולריך.

הפסטיבל השנה מצומצם בהיקפו ועומד בצילו של הפסטיבל שייערך בשנה הבאה וישולב בחגיגות חמישים שנה לקיבוץ עין־גב. אחד משיאי הפסטיבל בשנה הבאה יהיה קונצרט מיוחד ותגיגי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה במיוחד לפסטיבל ולקיבוץ המארח.

אגב, לראשונה מאז מלחמת ששת הימים יופעלו השנה קווי שייט של ספינות לעין־גב שישיטו תיירים, מטיילים וכאלה שירצו לשלב שייט לילי בכנרת עם מופע הפסטיבל.

שמעון וייס

גלי צה"ל

משדרי הפסח בגלי צה"ל יסובו סביב היחס לגלות, היציאה ממנה והשיבה אליה. בחג הראשון של פסח יתואר הניסיון לצאת מהגלות, לברוא ישראלי חדש שונה מהיהודי הגלותי.

בין התכניות:

- **1949 – הישראלים הראשונים: תום שגב** יוצא בעקבות ספרו למסע בחינה של כוונות ומעשיהם של האבות המייסדים. בין המשתתפים חיים גורי, יהושפט הרכבי וגאל מוסינזון. התכנית תשודר ביום ה' ב־12.00.
- **בגדי השומר: מיכה שגריר** משוחח עם דור שלישי לאנשי השומר, על החיים בצל מיתולוגיות ציוניות. יום ה' ב־13.00.
- **„כאן זה פלמ"ח, כאן זה לא יערות פולניה"**: על מלכות הצבר והחלומות לבניית יהודי חדש כפי שהשתקפו בתאטרון. משתתפים משה שמיר ויגאל מוסינזון. יום ה' ב־17.00.
- **„גלות אל תוך עצמנו"**: תכנית עם הסופר דוד שחר. שחר תוקף את הישראלים שבעצם לא יצאו מהגלות ומקימים בישראל גלות נוספת. מנהסן על הירקון. מראיין דן פרת. יום ד' ב־17.00.
- **ההומור ישראלי: חנוך מרמרי** מגיש פרופיל ישראלי דרך ההומור. בדיחות על שפה, על עדות ובעיקר על הצבא. יום ה' ב־16.00.

בולים

לזכרו של אולוף פאלמה

מאת אריה לינדנבאום

בול מיוחד ובו דיוקנו של ראש ממשלת שוודיה שנרצח אולוף פאלמה הופיע ב־11.4.86 – לא יותר מחודשיים אחרי הרצח.

אם חשב מישהו שהבול השוודי הוא סתם תמונה מודפסת על פיסת נייר, ולכן לא מפליאה מהירות הנפקתו, טועה. בולי שוודיה עשויים ברמה גבוהה של תיכנון, ציור והדפסה וגם ההנפקה האחרונה אינה מן הפשוטות. הופיע בול בשני ערכים (2.10 ו־2.9 קר.) הבול הופיע בקונטרסים בני 10 בולים – חמישה של 2.9 קר. ו־5 של 2.10 קר. הקונטרס, בן עשרת הבולים, נמכר עם תוספת 5 קר. הוא יעלה בס"ה 30 קרונות, כשההפרש שמעל הערך הנקוב מוקדש לקרן זיכרון מיוחדת ע"ש פאלמה, שתיועד ל„הבנה בין־לאומית וביטחון".

דיוקן פאלמה שבבול החדש צוייר בידי איגנה אקלונה, לפי תמונה של פ. קניספל. את החריטה עשה צ'סלב סלניה. לבול הוכנה, כמובן, גם מעטפת יום ראשון. אצלנו, למשל, כאשר מחליטים על הנפקת בול זיכרון, מקדישים לו בערך... שנתיים (!!)

פסטיבל הבולים הראשון

בצינעה ואולי במעט חשאיות, נפתחה אתמול בירושלים תערוכת בולים מיוחדת במינה – „פסטיבל הבולים הראשון", כדברי המארגנים.

בצנעה, משום שהמדובר בתערוכה לא גדולה ומעט מוצגים. מה שלא כל כך מובן זה העדר הפירסום סביב התערוכה שגבל לא מעט בחשאיות.

על קיום התערוכה נודע, לא רק לנו, ברגע האחרון, כי אם גם להתאחדות בולאי ישראל, שהיא לכל הדעות המוסד הבולאי המרכזי במדינה, שיכול לא רק לייעץ ולתת חסות, אלא אף לסייע. אבל, כאמור, לכולם נודע ברגע האחרון, פרט אולי לשרות הבולאי שדאג להכין לתערוכה זו חותמת מיוחדת. המדובר ב„פסטיבל הבולים הראשון" שייערך בין ה־20 ל־28 באפריל 1986, ב„אליאנס פרנסז – ירושלים" ברח' אגרון 8.

בתערוכה יוצגו: בוזיאון הדואר הצרפתי, השרות הבולאי שלנו, תצוגה של הבול האמנותי הישראלי והצרפתי ואפילו תצוגה מבית התפוצות. על־פי ההזמנה שקיבלנו, כאמור ברגע האחרון, לא כל־כך ברור לנו מה סיבה של התערוכה והקמת מועדון בולים חדש „אליאנס פרנסז" אבל לאחר הביקור בתערוכה נדווח לקוראינו.

נעים להיזכר

בולים עם דיוקן האפיפיור או נושאים מן הוואתיקן מקובלים בדרך כלל, על האספנים, שכן ניתן לצרפם לאוסף דת, מדינה ולפעמים אף „יודאיקה". כיוון שכך, לא ייפלא, למשל, שמדינות מזכירות בבוליהן אירוע הקשור באפיפיור, גם אם הוא התרחש מזמן... כמו הביקור באפריקה משנה שעברה.

סוגו, למשל וקאמרון הנפיקו לא מזמן, אבל באיחור רב, סידרת בולים עם ציון ביקורו של

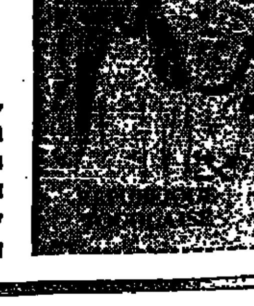

האפיפיור פאולוס השני באפריקה, באוגוסט אשתקד.

יריד בין־לאומי באסן

בעיר אסן שבגרמניה המערבית התקיים החודש יריד בולאי בין־לאומי. וישראל היתה מיוצגת בו על־ידי דוכן השרות הבולאי שם.

מספר מדינות הקדישו לתערוכה ולירידי, חותמות מיוחדות וישראל הקדישה לאסן גלויית־זיכרון מיוחדת כמו בעבר. (היריד היה בין ה־10 ל־13 באפריל).

חותמות ל„אמריפקס 86"

תערוכת הבולים העולמית „אמריפקס 86" היא הגדולה ביותר שהיתה אי פעם בעולם וזאת כיאה לארה"ב. לכבוד התערוכה מנפיקים האמריקאים שלושה גליונות־זיכרון עם בולי דיוקן של כל הנשיאים שאינם בחיים. עתה נמסר על הנפקת 11 חותמות־זיכרון מיוחדות ב־11 ימי התערוכה. כל יום מוקדש לנושא אחר שיונצח בחותמת:

22.5.86 – יום הנשיאים (יום פתיחת התערוכה);
23.5.86 – יום שרותי הדואר;
24.5.86 – יום הבולאות המאורגנת;
25.5.86 – יום סיפרות בולאית;
26.5.86 – יום „הדואר לעם";
27.5.86 – יום סוחרי הבולים;
28.5.86 – יום אספנות תימטית;
29.5.86 – יום האספן;
30.5.86 – יום הנוער;
31.5.86 – יום המציגים;
1.6.86 – יום השלום הבין־לאומי.

נוסף לאלה יונפקו בתערוכה מספר כלילי־דואר (איגרות וגלויות) ובמובן הרבה מאד פריטים יונפקו על־ידי בתי דואר רבים, בולל ישראל.